

Ang mga Binuhatan kang mga Apostoles

¹ Halangdun nga Teofilo,
 Sa una nga libro nga akun ginsulat, ginsaysay
 ko ang nahanungud sa tanan nga mga bu-
 tang nga gin panghimo kag ginpanudlo ni Jesus,
 halin kang pag-umpisa na kang anang hirikoton
² hasta sa adlaw nga gindara tana palangit. Sa
 wara pa tana gindara palangit, paagi sa Balaan
 nga Ispirito ginbinlan na kang mga sugo ang
 anang pinili nga mga apostoles. ³ Sa tapos
 nga mapatay tana, nagpakita tana kananda sa
 raku nga mga beses sa sulud kang 40 ka adlaw.
 Ginpamatud-an na kananda sa paagi nga indi gid
 mapanginwara nga tana buhi, kag naghambal
 tana kananda kung nahanungud sa pagginahum
 kung Dios. ⁴ Samtang nagairirimaw sanda,
 ginbinlan na sanda nga nagakuon, “Indi anay
 kamo maghalin sa Jerusalem. Hulatun ninyo ang
 akun ginkuon kaninyo nga ginsaad kung akun
 Amay nga igatao kaninyo. ⁵ Si Juan nagbawtiso
 kung mga katawhan sa tubig, pero pira run
 lang ka adlaw kag pagabawtisohan run kamo sa
 Balaan nga Ispirito.”

Ang Pagpalangit ni Jesus

⁶ Kang mag-iririmaw si Jesus kag ang anang
 mga apostoles, ginpamangkot nanda tana, “Gi-
 noo, kadya run haw nimo ipatindugun liwan ang
 Ginharian kung Israel?”

⁷ Nagsabat si Jesus kananda, “Ang akun Amay amo ang nagpat-ud kang mga panahon kag mga tinion sa ana kaugalingun nga gahum, kag indi ninyo dya kinahanglan nga maman-an! ⁸ Pero pag-abot kang Balaan nga Ispirito kaninyo, makabaton kamo kag gahum, kag magapanugid kamo sa katawhan nahanungud kanakun, indi lang rugya sa syudad kag Jerusalem kundi sa bug-os man nga probinsya kag Judea kag sa Samaria kag hasta pa gid sa tanan nga duuk kag kalibutan.” ⁹ Pagkahambal ni Jesus ka dya, samtang nagaturuk sanda, nakita nanda nga gindara tana pa langit, kag ginlikupan tana kag panganod kag nadura sa andang panuruk.

¹⁰ Nalansang pa angud ang panuruk kag mga apostoles sa langit samtang nagaparayu si Jesus kananda kag hinali lang may nagtindug sa ingud nanda nga darwa ka laki nga nagasuksok ka puti. ¹¹ Nagkuon dya kananda, “Kamo nga mga Galileanhun, andut haw nga nagatirindug kamo dyan kag nagatangra sa langit? Ang Jesus nga dya nga ginbuul kaninyo kag gindara palangit magabalik man. Kon ano ang nakita ninyo nga pagpalangit na amo man karia ang ana nga pagbalik.”

Ang Tal-us ni Judas

¹² Pagkatapos kato, ang mga apostoles nagbalik sa syudad kag Jerusalem halin sa bukid kag Mga Olibo nga ginabanta nga sangka kilometro ang karayuun halin sa Jerusalem. ¹³ Pag-abot nanda rugto, nagsaka sanda sa ibabaw nga kwarto nga anda ginadayonan. Sanda kadya

amo sanday, Pedro, Juan, Santiago, Andres, Felipe kag Tomas, si Bartolomeo kag Mateo, si Santiago nga bata ni Alfeo, si Simon nga isganan, kag si Judas nga bata ni Santiago. ¹⁴ Tanan sanda masami nga nagatingub sa pagpangamuyo kaimaw kang mga kababainhan kag si Maria nga nanay ni Jesus kag ang mga laki nga bugto ni Jesus.

¹⁵ Pagkaligad kang pira ka adlaw, may mga 120 ka mga tumuluo ang nagtiriripon. Nagtindug si Pedro sa tunga nanda kag naghambal, ¹⁶ “Mga kabugtoan, kinahanglan gid nga matuman ang ginakuon sa Kasulatan nga ginhambal kang Balaan nga Ispiritu katong una paagi kay David nahanungud kay Judas, nga amo ang naggiya sa mga nagdakup kay Jesus. ¹⁷ Imaw man anay natun tana kag may bahin man sa atun hirikoton.”

¹⁸ (Si Judas nga dya nakabaton kang kwarta tungud sa kadu na nga hinimoan, kag gintaba na ka lupa sa diin nahulog tana pabaliskad. Nawasdak kadya ang anang lawas kag nag-aragay ang tanan na nga dinaut. ¹⁹ Ang natabo nga dya nabalahuba sa tanan nga mga taga-Jerusalem, gani sa kaugalingun nanda nga hambal ang lupa nga to gintawag nanda nga Akeldama, nga kon sayudon “Lupa kang Dugo.”)

²⁰ “Tungud hay nasulat sa libro kang mga Salmo, nga
 ‘Pabay-an run lang ang anang balay
 kag indi run dya pagpaistaran bisan kay sin-
 o.’
 Kag nasulat pa gid nga,

'Itao run lang sa iba ang anang hirikoton.'

²¹ "Gani ang isara sa atun mga kaibahan sa bug-os nga panahon nga kita anay nagpakig-imaw pa kay Ginoong Jesus, ²² umpisa kang mga inadlaw nga magpangbawtiso si Juan hasta sa adlaw nga si Jesus ginbuul kanatun palangit, kinahanglan nga mangin kaimaw natun sa pagpanugid nahanungud sa pagkabanhaw ni Ginoong Jesus."

²³ Gani nagpili sanda kang darwa ka laki, nga amo sanday Jose nga ginahingaranan man kay Barsabas (kag ginatawag man Justo), kag si Matias. ²⁴ Dayon nangamuyo sanda, "Ginoo, naman-an mo ang tagipusoon kang tanan nga tawo. Ipahayag kanamun kadya kon sin-o sa darwa nga dya ang imo napilian ²⁵ nga magbulus nga mag-alagad bilang apostol nga ginbayaan ni Judas, kag kadya rugto run tana sa lugar nga amo gid ang angay kana." ²⁶ Pagkatapos nanda ka pangamuyo, naggabot-gabot sanda kag ang ngaran nga anda nagabotan amo ang kay Matias, gani gindugang nanda tana sa napulo'g isara ka mga apostoles.

2

Ang Pag-abot kang Balaan nga Ispirito

¹ Kang mag-abot ang adlaw nga ginatawag Pentecostes, ang tanan nga mga tumuluo nagatiriripon sa sangka lugar. ² Kag hinali lang may ginahud halin sa langit nga daw mabaskug nga hangin nga nagabagrong, kag gintugban na kadya ang bilog nga balay sa diin nagapurungko

sanda. ³ Dayon may nakita sanda nga daw mga dila nga kalayo kag nagrinapta dya kag nagtung-tong sa kada isara kananda rugto. ⁴ Kag gin-gamhan sanda tanan kang Balaan nga Ispirito kag nagharambal sa lain-lain nga mga linggwahen suno sa ginapahambal kananda kang Ispirito.

⁵ Rugto kato sa may syudad kang Jerusalem may nagairistar nga mga Judio nga diosnon nga nagharalin sa tanan nga kapungsodan kang kalibutan. ⁶ Pagkabati nanda kag ginahud nga dya, nagdinurugok ang raku nga mga tawo. Natingala sanda tungud hay kada isara kananda nakabati nga ang ana kaugalingun nga hambal ginahambal kag mga tumuluo rugto kato. ⁷ Sa sobra nanda nga katingala, nagkuon sanda, "Mga taga-Galilea kabay ang tanan nga mga nagaharambal nga dya? ⁸ Ti, andut nga ang kada isara kanatun, mabatian natun tanan nga nagaharambal sanda sa atun mismo kaugalingun nga linggwahen? ⁹ Ang iba kanatun taga-Partia, taga-Media, kag taga-Elam! Ang iba tana mga taga-Mesopotamia, taga-Judea kag taga-Capadocia. Ang iba ruman tana taga-Punto kag taga-Asia. ¹⁰ May mga taga-Frigia, taga-Panfilia, kag taga-Ehipto man, kag ang iba nagharalin sa mga lugar nga nasakpan kang Libya, nga marapit sa Cirene. May dyan man nga nagharalin pa sa Roma: ¹¹ mga Judio kag mga bukun ti Judio nga nadara sa relihiyon kang mga Judio. Kag ang iba pa gid kanatun mga taga-Creta kag taga-Arabia. Pero mabatian natun tanan nga nagaharambal sanda sa atun mismo kaugalingun nga linggwahen kag nahanungud sa mga makatiringala nga

hinimoan kang Dios!” ¹² Sa sobra nanda nga katingala nga daw indi sanda makapati, nagpamangkotanay sanda, “Ano ang buut hambalun kadya man?”

¹³ Pero ang iba tana, ginyaguta nanda ang mga tumuluo nga nagkuon, “Mga lingin ang mga tawo nga ria!”

Naghambal si Pedro sa Katawhan

¹⁴ Amo to kag nagtindug si Pedro, imaw kang napulo'g isara ka apostoles kag sa matunog nga limug naghambal sa katawhan, “Mga kapareho ko nga mga Judio, kag kamo tanan nga nagauroli sa Jerusalem, pamati kamo hay isugid ko kaninyo ang buut hambalun kang nagakaratabo nga dya. ¹⁵ Bukun ti lingin ang mga tawo nga dya nga pareho kang pagdumdum ninyo, tungud hay alas nwebe pa lang dya ti aga. ¹⁶ Ang hitabo nga dya amo run ang gintagna kato anay kang propeta nga si Joel, nga nagakuon,

¹⁷ Nagkuon ang Dios,

‘Sa urihi nga mga inadlaw
amo dya ang akun himoon:
itao ko ang akun Ispirito
sa tanan nga tawo.

Dayon, ang inyo kabataan nga
laki kag bayi magasugid

kang mensahe kang Dios.

Ang inyo mga pamatan-un nga
laki makakita kang mga
paranan-awun,

Kag ang inyo mga mal-am nga
mga laki magadamgo.

- 18 Sa amo man to nga mga
 inadlaw itao ko ang akun
 Ispirito sa akun mga
 surugoon nga laki kag bayi.
 Kag magasugid man sanda kang
 mensahe kang Dios.
- 19 Magapakita ako kang milagro sa langit,
 Kag magapakita ako kang mga katingalahan
 rugya sa lupa
 pareho kang dugo, kalayo kag aso nga nagatub-
 ok.
- 20 Ang adlaw magadulum kag
 ang bulan magapula nga daw dugo.
 Dya mahanabo sa wara pa
 mag-abot ang indi matupungan
 kag mahimayaun nga adlaw
 nga ang Ginoong
 Dios magahukum.
- 21 Kag ang bisan sin-o nga magapanawag sa
 Ginoo maluwas.' "
- 22 Nagpadayon pa gid si Pedro sa pagham-
 bal, "Mga kapareho ko nga mga Israelenhun,
 pamatiit ninyo ako! Si Jesus nga taga-Nazaret
 sangka tawo nga ginsugo kag Dios, kag dya
 ginpamatud-an na kaninyo paagi sa mga mi-
 lagro, mga katingalahan kag mga paratandaan
 nga ana ginhimo paagi kay Jesus. Kamo mismo
 nakamaan man kadya hay rugya gid dya natabo
 kaninyo. 23 Naman-an run nga daan kag Dios
 katong una pa gid nga si Jesus igatugyan kaninyo
 hay amo man nga daan ria ang plano kag
 Dios. Ginpalansang ninyo tana sa kros kag
 ginpapatay sa mga tawo nga makasasala. 24 Pero

ginbanhaw tana kang Dios kag ginhilway halin sa gahum kang kamatayun, tungud hay bisan pa ang kamatayun indi sarang makapugung kana. ²⁵ Tungud nga nagkuon anay si David nahanungud kay Jesus nga,
 'Nakita ko nga ang Ginoo
 nagaimaw pirme kanakun
 kag tungud nga wara tana
 nagabiya kanakun,
 indi gid ako maano.

²⁶ Amo ria nga nagakalipay
 gid ang akun tagipusoon,
 kag masinadyahun ako nga
 nagadayaw sa Dios.

Kag magataliwan ako
 nga nagapabilin ang akun paglaum.

²⁷ Tungud hay indi mo pagpabay-an ang akun
 kalag sa lugar kang mga patay,*
 kag indi man ikaw magtugot
 nga madunot ang lawas kang imong balaan
 nga surugoon.

²⁸ Ginpamaan mo kanakun ang mga dalan
 paagto sa kabuhi,
 kag ang imong presensya magatugro
 kanakun kang tuman nga kalipay.'

²⁹ "Mga kabugtoan, makahambal ako kaninyo
 nga may kasigurohan nahanungud sa atun ulang
 nga si David, nga tana napatay kag ginlubung
 kag ang ginlubngan kana rugyan hasta sa kadya
 nga mga inadlaw. ³⁰ Si David sangka propeta,
 kag naman-an na nga ang Dios nagsaad kana.

* ^{2:27} 2:27 sa Griego, Hades

Nagsumpa ang Dios nga ang isara sa mga linahi ni David magapanubli kang anang ginharian.
31 Ginapanuruk nga daan ni David ang matabo gani naghambal tana nahanungud kang pagkabanhaw ni Cristo katong nagkuon tana,
 ‘Wara tana ginpabay-an sa lugar kang mga patay,
 kag wara madunot ang ana nga lawas.’

32 Si Jesus nga dya ginbanhaw kang Dios kag kami tanan mga manugpamatuod ka dya.
33 Kang ginbayaw tana sa tuo kang Dios, kag nabaton na halin sa Dios nga anang Amay ang ginsaad nga Balaan nga Isiprito, gintugro na man dya kanamun pareho kang inyo nakita kag nabatian tulad kadya. **34** Wara magpalangit si David, pero amo dya ang kuon na,
 ‘Ang Ginoong Dios nagkuon sa
 akun nga Ginoo,
 Rugya ikaw pungko sa akun tuo.

35 Hasta nga paampoon ko
 kanimo ang imo nga mga kaaway.’ ”

36 Kag nagpadayon pa gid si Pedro sa pagham-bal, “Gani, kinahanglan nga maman-an kang tanan nga mga Israelenhun nga ang Jesus nga dya nga inyo ginlansang sa kros ginhimo kang Dios nga Ginoo kag Cristo!”

37 Kang mabatian kang katawhan ang mga gin panghambal nga dya ni Pedro, natandug gid ang anda baratyagun, kag nagkuon sanda kana kag sa iba pa nga mga apostoles, “Ti, mga kabugtoan, ano bay kadya ang amun himoon?”

38 Nagsabat si Pedro, “Maghinulsul kamo kang inyo mga sala kag magpabawtiso sa ngaran ni Jesu-Cristo, agud nga ang Dios magapatawad

kaninyo kag inyo mabaton ang anang regalo nga amo ang Balaan nga Ispirito. ³⁹ Tungud hay ang ginsaad nga dya kang Dios para gid kaninyo kag sa inyo mga kabataan, kag para sa tanan nga rugto sa marayu—dya para gid sa tanan nga ginaagda kang atun Ginoong Dios nga magaparapit kana.”

⁴⁰ Raku pa gid ang ginkuon ni Pedro sa pagpamatuod kang ana mga ginpanghambal. Kag ginpanhangkat na sanda nga nagakuon, “Luwasa ninyo ang inyo kaugalingun sa silot nga magaabit sa mga tawo sa kadya nga panagon nga nagahimo kang malaot.” ⁴¹ Amo to kag ang mga nagtoo sa ginpanghambal ni Pedro ginpangbawtisohan, kag sa amo gid to nga adlaw mga tatlo ka libo ka tawo ang nadugang sa anda nga grupo. ⁴² Nagmaukud sanda sa pagtuon kang mga ginapanudlo kang mga apostoles, sa pagpakig-imaw sa kapareho nanda nga tumuluo kay Cristo, sa pagpamihak-pihak kang tinapay kag sa pagpangamuyo.

Ang Pagkabuhi kang mga Tumuluo

⁴³ Duro nga mga milagro kag mga katingalan nga butang ang ginapanghimo kang Dios paagi sa mga apostoles, gani ang katawhan may toman nga pagtahod sa Dios. ⁴⁴ Nagairimaway ang tanan nga tumuluo kag nagapaambitanay sanda tanan kang andang mga pagkabutang. ⁴⁵ Ginabaligya nanda ang anda mga propedad kag mga pagkabutang kag ang bayad ka dya ginahuray nanda sa tanan, suno sa kinahanglan kang tagsa-tagsa. ⁴⁶ Adlaw-adlaw nagatiripon

sanda sa templo, kag nagakaraun sonda kang tingub sa andang mga balay. Malipayun kag maalwan ang andang mga tagipusoon nga na-gaambitanay sa pagkaun. ⁴⁷ Nagadayaw sonda sa Dios kag nahamut-an kang tanan nga tawo. Kag kada adlaw ginadugang kag Ginoo sa andang grupo ang mga nagakaraluwas.

3

Gin-ayad ang Lupog nga Tawo

¹ Sangka adlaw, alas tres ti hapon nga amo ang oras nga inugpangamuyo, nag-agto si Pedro kag si Juan sa templo. ² Kar-on, sa gawang kag templo nga ginatawag “Manami nga Gawang” may sangka tawo nga lupog halin pa kag ana pagkatawo. Kada adlaw ginadara tana kag ginabutang sa gawang nga dya agud magpakilimos sa mga tawo nga nagasurulud sa templo. ³ Pagkakita na kay Pedro kag Juan nga nagapasulud sa templo, dayon na nga pakilimos kananda. ⁴ Ginturuk tana kag tampad ni Pedro kag ni Juan kag nagkuon si Pedro kana, “Turuk rugya kanamun!” ⁵ Nagturuk man tana kananda nga nagapaabot-abot nga may mabaton tana kananda. ⁶ Dayon nagkuon si Pedro kana, “Wara gid ako ti kwarta, pero itugro ko kanimo kon ano ang rugya kanakun. Sa ngaran ni Jesu-Cristo nga taga-Nazaret, tindug kag magpanaw!” ⁷ Amo to kag ginkaptan ni Pedro ang tawo nga lupog sa tuo na nga alima kag patindugun, kag lagi-lagi kato nagbaskug ang anang kahig kag buko-buko. ⁸ Nagtumbo tana kag nagtindug

kag magpanaw-panaw. Dayon, nagtawas tana kanday Pedro nga nagsulud sa templo nga nagapanaw kag nagatumbo-tumbo nga nagadayaw sa Dios. ⁹ Nakita tana kang tanan nga mga tawo rugto nga nagapanaw kag nagadayaw sa Dios. ¹⁰ Kang matalupangdan nanda nga tana amo ang manugpakilimos nga nagapungko anay sa Manami nga Gawang kang templo, natingala gid sanda kag daw indi makapati sa natabo nga dya kana.

¹¹ Samtang nagadapit-dapit ang tawo kay Pedro kag Juan rugto sa lugar nga ginatawag Balkon ni Solomon, ang tanan nga mga tawo, sa sobra nanda nga katingala, nagdinalagan parapit kananda. ¹² Kang makita dya ni Pedro, ginkun-an na sanda, "Mga kapareho ko nga mga Israelenhun, andut haw nga natingala gid kamo kadya, kag andut haw nga ginaturuk gid ninyo kami nga daw sa kami ang nagpapanaw sa tawo nga dya paagi sa amun kaugalingun nga gahum ukon pagkadiosnon? ¹³ Ang Dios ni Abraham, ni Isaac, kag ni Jacob—ang Dios kang atun mga kamal-aman amo ang nagpadungug sa anang surugoon nga si Jesus. Tana kadya amo ang inyo nga gintugyan sa mga may awtoridad, kag ginsikway ninyo sa atubang ni Pilato bisan pa nga nakapamat-ud run si Pilato nga hilwayun tana. ¹⁴ Si Jesus balaan kag matarung, pero ginsikway ninyo tana, kag sa baylo ginpangayo ninyo nga hilwayun ang manugpatay. ¹⁵ Ginpatay ninyo ang Ginahalinan kang kabuhi, pero ginbanhaw tana kang Dios kag kami makapamatuod ka dya. ¹⁶ Tungud sa gahum kang ngaran ni Jesus

nakaagum kang kabaskug ang tawo nga dya nga inyo nakita kag nakilala. Ang pagtoo paagi kay Jesus amo ang nag-ayad kana kag bug-os, pareho kang inyo makita sa tulad.

¹⁷ "Kar-on, mga kabugtoan, naman-an ko nga kamo kag ang inyo mga manugdumara wara kamaan kang inyo ginhimo. ¹⁸ Ginpamaan nga daan kato anay kag Dios paagi sa tanan nga mga propeta nga ang anang Cristo kinahanglan nga mag-antos. Gintuman na dya paagi sa natabo nga dya. ¹⁹ Gani kar-on, maghinulsul kamo kag inyo mga sala kag magparapit sa Dios agud patawarun na kamo sa inyo mga sala, ²⁰ agud to nga makaagum kamo kag katawhayan nga magahalin sa Ginoo. Kag ipadara na kaninyo si Jesus nga amo ang Cristo nga ana ginpili nga daan para kaninyo. ²¹ Kinahanglan magpabilin anay tana sa langit hasta sa tion nga bag-ohon kag Dios ang tanan nga mga butang, tungud hay amo gid ria ang anang ginkuon paagi sa anang balaan nga mga propeta katong una pa gid. ²² Pareho kag ginkuon ni Moises,

'Ang Ginoo nga inyo Dios
magapili para kaninyo kag
sangka propeta nga
rugyan mismo kaninyo magahalin,
pareho kag ginhimo na kanakun.

Kinahanglan pamatian ninyo
ang fanan nga anang
ihambal kaninyo.

²³ Ang bisan sin-o nga
indi magpamati sa

propeta nga ria pagapainun sa katawhan kang Dios kag pagalaglagun.'

²⁴ "Ang tanan nga mga propeta nga may mensahe halin sa Dios, umpisa kay Samuel kag sa mga propeta nga nagasurunod kana, sanda tanan nagpanagna man kang nagakaratabo sa kadya nga mga inadlaw. ²⁵ Ang mga ginsaad kang Dios paagi sa anang mga propeta para gid kaninyo kag naabay kamo sa kasugtanan kang Dios kag kung inyo mga kaulangan. Tungud hay nagkuon tana kay Abraham, 'Paagi sa imo mga linahi, pakamayadun ko ang tanan nga mga tawo sa kalibutan.' ²⁶ Amo ria nga nagpili ang Dios kag anang surugoon kag ginpadara una kaninyo agud pakamayadun na kamo paagi sa pagpaliso kang kada isara kaninyo sa malaot ninyo nga mga ginahimo."

4

Si Pedro kag si Juan sa Atubang kag Konseho

¹ Nagahambil pa sa katawhan si Pedro kag si Juan kag parapitan sanda kang mga pari, kag kung kapitan kang mga gwardya sa templo kag kung mga Saduceo. ² Naugut sanda tungud hay ang darwa ka apostoles nga dya nagapanudlo sa katawhan nga si Jesus nabanhaw, kag dya nagapamatuod nga ang mga patay mabanhaw. ³ Gani gindakup nanda ang darwa kag ginsulud sa prisohan hasta sa masunod nga adlaw tungud hay sirum run kato. ⁴ Pero raku sa mga nakabati kang Pulong kag Dios ang nagtoroo; kag ang

kadurohon nanda nagdangat sa mga lima ka libo.

⁵ Pagkasunod nga adlaw, nagtiripon sa Jerusalem ang mga manugdumara kang mga Judio, ang mga kamal-aman, kag ang mga manunudlo kang Kasugoan. ⁶ Kaimaw man nanda si Anas nga amo ang Pinakamataas nga Pari, kag rugto man si Caifas, si Juan, si Alejandro, kag ang iba pa nga katapo kung panimalay kang Pinakamataas nga pari. ⁷ Ginpaatubang nanda si Pedro kag si Juan kananda kag ginpamangkot, "Kay sin-o gahum kag ngaran ang inyo gin-gamit sa paghimo kang butang nga dya?"

⁸ Si Pedro nga nagamhan kang Balaan nga Isiprito nagsabat kananda, "Kamo nga mga manugdumara kang katawhan kag mga kamal-aman, ⁹ tungud ginausisa ninyo kami tulad nahanungud sa mayad nga buhat nga ginhimo sa tawo nga lupog nga dya, kag kon sa ano nga paagi nga naayad tana kadya, ¹⁰ dapat ninyo tanan maman-an kag kung tanan nga mga Israelenhun, nga ang tawo nga dya nga nagatindug sa inyo tunga naayad tungud sa gahum kung ngaran ni Jesu-Cristo nga taga-Nazaret nga inyo ginpalansang sa kros pero ginbanhaw kang Dios.

¹¹ Tana amo

'Ang bato nga wara ninyo maluyagi, kamo nga mga manughimo kung balay,
amo pa ang nangin pamusod nga bato.'

¹² "Magluwas kay Jesus wara run ti bisan sin-o nga makaluwas kanatun sa sala. Tungud nga sa bug-os nga kalibutan, ang ngaran gid lang ni

Jesus ang gintao kang Dios, agud paagi ka dya maluwas kita.”

¹³ Natingala gid ang mga katapo kang konseho kang makita nanda ang kaisug ni Pedro kag ni Juan sa pagsabat, kag matalupangdan nanda nga sanda ka dya mga ultimo lang man nga tawo kag wara ti tinun-an. Kag naman-an nanda nga kaimaw anay sanda ni Jesus. ¹⁴ Pero kang makita nanda ang tawo nga naayad nga nagatindug sa tupad nanday Pedro kag Juan, wara run sanda ti makuon kontra kananda. ¹⁵ Gani ginpagwa anay nanda ang darwa halin sa lugar nga ginatiponan kang konseho, kag naghinon-anun sanda, ¹⁶ nga nagakuon, “Ano ang himoon natun sa darwa nga dya tulad karia nga nabalahuba run sa bilog nga syudad kang Jerusalem ang makatiringala nga milagro nga nahimo paagi kananda kag indi man natun dya mapanginwara? ¹⁷ Pero amo dyaay ang himoon ta agud nga ang bagay nga dya indi run gid magrapta sa mga katawhan: ipaandaman ta sanda nga indi run magliwan ka hambal bisan kay sin-o nahanungud sa ngaran nga dya.”

¹⁸ Amo to kag gintawag nanda si Pedro kag si Juan nga magbalik sa sulud kag ginkun-an nga indi run gid maghambal ukon magpanudlo sa ngaran ni Jesus. ¹⁹ Pero nagsabat si Pedro kag si Juan kananda, “Kamo mismo ang maghusgar kon igsakto bala sa panuruk kang Dios ang magsunod kami kaninyo ukon kana. ²⁰ Tungud hay indi gid mahimo nga indi kami maghambal kang nahanungud sa amun nakita kag nabatian.” ²¹ Ginpaandaman pa gid sanda ka mayad

kang konseho antes buy-an. Wara sanda ti makita nga paagi nga silotan ang darwa nga dya tungud hay ang tanan nga mga tawo nagadayaw sa Dios tungud kang natabo. ²² Tungud hay ang tawo nga naayad nga dya sa makatiringala nga paagi nagapang-edadun run kang kapin sa kapat-an ka tuig.

Ang mga Tumuluo Nagpangamuyo sa Dios

²³ Kang mabuy-an run sanday Pedro kag Juan, nagbalik sanda sa andang mga kaimaw, kag ginsugid nanda ang ginpanghambal kang mga pangulo kang kaparian kag kag mga kamalamaman. ²⁴ Pagkabati nanda ka dya, naghugpong sanda sa pagpangamuyo sa Dios nga nagakuon, "Ginoo nga makagagahum sa tanan, ikaw ang nagtuga kang langit, lupa kag dagat, kag kag tanan nga rugyan kananda! ²⁵ Sa paggiya kang Balaan nga Ispirito, naghambal ikaw paagi kay David nga imong surugoon nga amun ulang, kang magkuon tana,
 'Andut haw nga nagabalingaso ang kaugut
 kang mga bukon ti Judio;
 Kag nagahumun ang mga tawo kang mga
 butang nga wara ti pulos?

²⁶ Ang mga hari sa lupa
 nagaharanda sa pagpakig-away,
 kag ang mga manugdumara
 nagtiripon sa pagpakigbato sa
 Ginoo kag sa anang Pinili.*

²⁷ Amo gid ria ang natabo, sa dya nga syudad
 nagtipon sanday Herodes kag Poncio Pilato imaw

* **4:26** 4:26 ukon, Cristo

kang mga bukun ti Judio kag kang bilog nga katawhan kang Israel agud kontrahun si Jesus nga imong Balaan nga Surugoon nga imong Pinili. ²⁸ Ginhimo nanda ang mga butang nga imo ginplano kag ginbuut kauna pa nga daan nga dapat matabo. ²⁹ Kar-on, Ginoo, talupangda ang andang pagpamahug kanamun. Buligan mo kami nga imong mga surugoon nga makahambal kang imong pulong nga may tuman nga kaisug. ³⁰ Ipakita ang imong gahum sa pagpang-ayad kag itugot nga makahimo kami kang mga milagro kag katingalahan nga mga butang paagi sa ngaran kang imong Balaan nga Surugoon nga si Jesus.”

³¹ Pagkatapos nanda ka pangamuyo, naguyug ang lugar nga andang ginatiponan. Gingamhan sanda tanan kang Balaan nga Ispirito kag nagharambal kang pulong kang Dios nga may kaisug.

Ang mga Tumuluo Nag-ambitanay kag andang mga Pagkabutang

³² Nagasinantoanay ang panghuna-huna kag baratyagun kang mga tumuluo. Wara ti bisan isara nga nagaangkun kang bisan ano nga pagkabutang nga ginakabig na nga ana, kundi nga ginapaambit nanda dya sa iba. ³³ May tuman nga gahum ang mga apostoles sa pagpamatuod kag nahanungud sa pagkabanhaw ni Ginoong Jesus, kag ginpasagahay kag Dios ang anang bugay kananda tanan. ³⁴ Wara ti may nalisdan bisan isara kananda, tungud hay ang may mga lupa ukon mga balay, ginabaligya nanda dya

kag ang bayad na ka dya ginadara nanda ³⁵ kag itugyan sa mga apostoles. Dayon, ang kwarta ginapanagtag suno sa kinahanglan kang kada isara.

³⁶ Amo ria ang ginhimo ni Jose nga taga-Cipro, nga sangka Levita, nga ginatawag man kang mga apostoles nga Bernabe (nga kon sayudon, manugparig-un kang baratyagun). ³⁷ Ginbaligya na ang anang uma, kag ang bayad na kadya gindara na kag gintugyan sa mga apostoles.

5

Si Ananias kag si Safira

¹ Pero may sangka tawo rugto nga ginahingaranan kay Ananias imaw kang anang asawa nga si Safira nga nagbaligya kang sangka puna kang andang propedad. ² Ginhawidan ni Ananias ang iba nga bayad ka dya, kag naman-an man kang anang asawa, kag ang nabilin amo lang ang gintugyan na sa mga apostoles. ³ Pero nagkuon si Pedro kana, “Ananias, andut haw nga ginpubay-an mo lang si Satanas nga gamhan ang imong panghuna-huna nga magbutig ikaw sa Balaan nga Isiprito paagi sa paghawid kang bahin kang bayad kang imong lupa? ⁴ Kang wara pa nimo mabaligya, indi bala nga imo man dya nga daan? Kag kung mabaligya mo run dya, ikaw man kabay ang may kinamatarung kon iwanun mo ang bayad? Andut haw nga nakapinsar ikaw nga maghimo kang amo dya? Wara ikaw nagbutig sa tawo kundi sa Dios!” ⁵ Pagkabati ni Ananias ka dya, natumba tana nga patay. Kag

hinadlukan gid ang tanan nga nakabati kang hitabo nga dya. ⁶ Dayon, ang mga pamatan-un nga laki nagparapit kag ginbarahosan ang bangkay ni Ananias kag gindara sa gwa kag ginlubung.

⁷ Pagkaligad kang mga tatlo ka oras nagsulud si Safira nga anang asawa nga wara nakamaan kon ano ang natabo. ⁸ Nagkuon si Pedro kana, "Sugidi ako, amo gid bala dya ang bayad kag lupa nga inyo ginbaligya?"

Nagsabat tana, "Huud, amo ria ang bayad."

⁹ Kag nagkuon si Pedro kana, "Andut haw nga nagsugtanay kamo nga mag-asawa nga tirawan ang Ispirito kang Ginoo? Sulnga, dyan run sa gawang ang mga laki nga naglubung kang imong bana, kag ikaw run ang isunod nanda." ¹⁰ Kag lagi-lagi natumba si Safira nga patay sa atubang ni Pedro. Pagsulud kang mga pamatan-un nga laki nakita nanda nga patay run dya. Gindara nanda ang anang bangkay sa gwa kag ginlubung sa ingud kang anang bana. ¹¹ Hinadlukan gid ka mayad ang bug-os nga iglesia kag ang tanan nga nakabati kang hitabo nga dya.

Mga Milagro kag Katingalahan

¹² Duro nga mga milagro kag mga katingalahan ang nahimo kang mga apostoles sa katawhan. Tanan nga mga tumuluo nagatiripon sa lugar nga ginatawag Balkon ni Solomon. ¹³ Ang mga tawo nga bukun pa ti tumuluo wara gid magpangahas nga mag-intra kananda, wara ti sapayan nga bahul gid ang pagtahod nanda sa mga tumuluo. ¹⁴ Pero nagaduro pa gid ang

mga kalalakin-an kag kababainhan nga nagtoroo sa Gino, kag ginadugang sa andang grupo. ¹⁵ Gani ginadara kang mga tawo ang andang mga masakitun sa mga karsada kag ginapamutang sa mga baratangan kag sa mga banig agud nga pagagi ni Pedro, bisan maharonan na lang ang iba ka dya kananda. ¹⁶ Nagtiripon man ang tama ka duro nga mga tawo nga nagharalin pa sa mga kabanwahanan sa palibot kang Jerusalem nga nagadara kag andang mga masakitun kag mga nasab-an kag malaot nga ispirito, kag nagarayad sanda tanan.

Ang mga Apostoles Ginhingabot

¹⁷ Kar-on, ang Pinakamataas nga Pari kag ang tanan nga anang mga kaimaw nga katapo kag sekta kag mga Saduceo nahisa gid ka mayad sa mga apostoles. Gani ang ginhimo nanda, ¹⁸ ginpadakup nanda ang mga apostoles kag ginluput sa prisohan. ¹⁹ Pero pagkagabii ginbukasan kag anghel kag Gino ang mga gawang kag prisohan kag ginpagwa sanda. Nagkuon dya kananda, ²⁰ “Agto kamo sa templo kag isugid sa mga katawhan ang nahanungud sa bag-o nga sahi kag Kabuhi nga dya.” ²¹ Pagkabati nanda ka dya, nagsulud sanda sa templo pagkakasangan kag nagpanudlo sa mga tawo.

Sa pihak tana nga bahin, nag-abot ang Pinakamataas nga Pari kag anang mga kaibahan, kag ginpatawag nanda ang tanan nga katapo kag konseho kag mga kamal-aman. Dayon nagpasugo sanda sa prisohan nga ibul-un ang mga apostoles kag ipaatusbang kananda. ²² Pero

pag-abot kang mga ginsugo sa prisohan wara run rugto ang mga apostoles, gani nagbalik run lang sanda kag ginsugid dya sa konseho. ²³ Kuon nanda, “Pag-abot namun rugto hugut man ang pagkasarado kang mga gawang kag ang mga gwardya rugto man sa mga gawang nagatirindug, pero pagbukas namun, wara kami ti nakita nga tawo sa sulud!” ²⁴ Kang mabatian dya kang kapitan kang mga gwardya sa templo kag kag mga pangulo kang kaparian, naburung sanda kag naminsar kon ano pa gid ang mangin resulta na ka dya. ²⁵ Dayon may sangka tawo nga nag-abot kag nagkuon, “Ang mga laki nga inyo ginpriso, nagapanudlo sa mga tawo rugto sa templo!” ²⁶ Amo to kag ang kapitan, imaw kag anang mga tinawo nag-agto sa templo kag ginbuul ang mga apostoles, pero wara nanda ginpaagi sa pwersa ang pagdara kananda tungud hay nahadluk sanda nga batohon kang mga tawo.

²⁷ Kag gindara nanda ang mga apostoles kag ginpaatubang sa konseho. Gin-usisa sanda kang Pinakamataas nga Pari, ²⁸ nga nagakuon, “Ginpaandaman gid namun kamo ka mayad nga indi magpanudlo sa ngaran kag tawo nga to. Pero gintugub run ninyo ang bilog nga Jerusalem kag mga ginapanudlo ninyo, kag gusto pa ninyo nga ipapanabat kanamun ang kamatayun kag tawo nga to!”

²⁹ Nagsabat si Pedro kag ang iba pa nga mga apostoles, “Ang Dios ang dapat namun tumanun kag indi ang tawo. ³⁰ Ang Dios kag atun mga kaulangan amo ang nagbanhaw kay Jesus nga

inyo ginpapatay paagi sa paglansang kana sa kros. ³¹ Ginbayaw tana kang Dios sa anang tuo nga alima bilang Pangulo kag Manluluwas, sa pagtugro sa mga Israelenhun kag kahigayonan nga maghinulsul agud mapatawad ang andang mga sala. ³² Kami makapamatuo sa mga butang nga dya, kag amo man ang Balaan nga Ispirito, nga gintao kang Dios sa mga nagatuman kana.”

³³ Kang mabatian dya kag mga katapo kag konseho, nagbalingaso ang andang kaugut kag gusto run nanda nga ipapatay ang mga apostoles. ³⁴ Pero nagtindug ang sangka Fariseo nga katapo kag konseho nga ginahingaranan kay Gamaliel. Manunudlo tana kag Kasugoan kag ginataha kag tanan nga tawo. Nagsugo tana nga pagaw-un anay ang mga apostoles. ³⁵ Pagkatapos nagkuon tana sa konseho, “Mga kasimanwa ko nga mga Israelenhun, mag-andam kamo sa ginatuyo ninyo nga himoon sa mga tawo nga dya. ³⁶ Kauna may sangka tawo anay nga nagtuhaw nga ginahingaranan kay Teudas nga nagapabugal nga daw si sin-o gid tana. Mga apat ka gatos nga mga tawo ang nagpasakup kana. Pero ginpatay tana kag ang anang mga sinakpan nagrinapta kag nangin wara lang man ti pulos ang andang gin-umpisahan. ³⁷ Pagkatapos ka dya, si Judas ruman nga Galileanhun ang nagtuhaw kag panahon kag pagpangrehistro kag katawhan. Nakadara man tana kag mga tawo nga magsunod kana, pero ginpatay man tana kag ang tanan nga anang mga sinakpan nagrinapta lang man. ³⁸ Gani, kadya tana ginakun-an ko kamo nga indi ninyo paghilabi ang mga tawo

nga dya. Pabay-i lang ninyo sanda. Tungud hay kon ang plano ukon tinutuyo nanda nga dya ana lang kang tawo, indi dya magmadrinarag-un. ³⁹ Pero kon ana dya kang Dios, indi ninyo sanda madaug. Masapwan lang ninyo ang inyo kaugalingun nga nagabato sa Dios.”

Nagpati man ang konseho sa ginhambal ni Gamaliel. ⁴⁰ Ginpatawag nanda liwan ang mga apostoles nga magsulud kag ginpahanot. Dayon ginkun-an nga indi run magliwan ka hambal sa ngaran ni Jesus, kag pagkatapos ginbuy-an sanda. ⁴¹ Naghalin ang mga apostoles sa konseho nga nagakalipay tungud hay ginkabig kang Dios sanda nga takus nga mag-antos kang kahuruy-anan tungud lang sa ngaran ni Jesus. ⁴² Kada adlaw nagaagto sanda sa templo kag sa mga kabalyan nga nagapadayon sa pagpanudlo kag pagpangwali kang Mayad nga Balita nahanungud kay Jesus nga amo ang Cristo.

6

Ang Pagpili kang Pito ka Manugbulig

¹ Sa mga inadlaw nga to, nga ang kadurohon kang mga gintuton-an nagadugang, ang mga Judio nga nagahambal kang Griego nagkurumodon kontra sa mga tumanduk nga mga Judio hay ang mga balo nga bayi sa anda nga grupo wara matatapi sa pagtugro kang rasyon kada adlaw. ² Gani ginpatawag kang napulo'g darwa ka mga apostoles ang tanan nga mga gintuton-an kag nagkuon, “Bukun ti igsakto nga pabay-an namun ang pagpangwali kang Pulong kang Dios para

lang matatapan namun ang pagpanagtang kang rasyon. ³ Gani mga kabugtoan, pili kamo kang pito ka laki kaninyo nga kilala nga mga mayad, kag nagamhan kang Balaan nga Ispirito kag mangin-aramun. Sanda ka dya amo ang amun tuyyanan kang buruhatun nga dya. ⁴ Kag kami tamun, gamitun namun ang bug-os namun nga tion sa pagpangamuyo kag pagpangwali kang pulong kang Dios.”

⁵ Naluyagan kang bug-os nga katiringban ang ginhambal kang mga apostoles. Gani ginpili nanda si Esteban; tana kadya marig-un ti pagtoo kag nagamhan kang Balaan nga Ispirito, amo man sanday Felipe, Procoro, Nicanor, Timon, Parmenas, kag si Nicolas nga taga-Antioquia. Tana ka dya bukun ti Judio nga nadara sa relihiyon kang mga Judio. ⁶ Sanda ka dya ginprisentar kang bug-os nga katiringban sa mga apostoles, nga amo ang nagpangamuyo kag nagtungtong kang andang alima kananda.

⁷ Ang Pulong kang Dios naglapnag pa gid, kag nagduro pa gid ang mga gintuton-an sa Jerusalem, kag tama man ka duro nga mga kaparian ang nagtoroo.

Ang Pagdakup kay Esteban

⁸ Si Esteban, nga ginabugayan ka mayad kag ginatugroan kang Dios kung tuman nga gahum, naghimo kang daragkul nga mga milagro kag mga katingalahan nga mga butang sa katawhan.

⁹ Pero may mga tawo nga nag-upang kana nga halin sa mga katapo kung sinagoga nga ginatawag Mga Hinilway. Ang mga katapo na

ka dya mga Judio nga taga-Cirene kag taga-Alejandria. Sanda kadya kag ang iba pa gid nga mga Judio nga taga-probinsya kang Cilicia kag Asia nagpakigbais kay Esteban. ¹⁰ Pero ang Balaan nga Ispirito nagtao kay Esteban kag kaaram nga kon maghambal tana indi gid sanda makadaug kana. ¹¹ Gani, likum nga ginsutsot nanda ang pira ka mga tawo nga magkuon, "Nabatian namun tana nga naghambal kag malain kontra kay Moises kag sa Dios!" ¹² Kag ginpaugut nanda ang katawhan kag ang mga kamal-aman kag ang mga manunudlo kag Kasugoan. Gindakup nanda si Esteban kag ginpaatubang sa konseho. ¹³ Dayon nagbuul sanda kag pira ka tawo nga maghambal kag butig kontra kay Esteban. Nagkuon sanda, "Ang tawo nga dya wara nagauntat sa paghambal kag malain kontra sa balaan nga templo kag sa Kasugoan ni Moises. ¹⁴ Tungud hay nabatian namun tana nga nagkuon nga gub-un kag Jesus nga dya nga taga-Nazaret ang templo kag islan ang mga kinabatasan nga ginpapanubli ni Moises kanatun!" ¹⁵ Ang tanan nga nagapurungko rugto sa konseho nagturuk gid ka mayad kay Esteban kag nakita nanda nga ang anang pungyahanun daw pareho kag pungyahanun kag anghel.

7

Ang Pamulong-pulong ni Esteban

¹ Ginpamangkot si Esteban kag Pinakamataas nga Pari, "Matuod bala ang tanan nga ria?"

² Nagsabat si Esteban, “Mga kabugtoan kag mga ginikanan, pamatiit ninyo ako. Ang mahimayaun nga Dios nagpakita sa atun ulang nga si Abraham kung rugto pa tana nagaistar sa Mesopotamia, antes tana magsaylo sa Haran.

³ Nagkuon kana ang Dios, ‘Maghalin ikaw sa lugar nga dya kag bayai ang imong mga himata, kag mag-agto ikaw sa lugar nga akun itudo kanimo.’ ⁴ Amo to kag naghalin si Abraham sa lugar kung mga Caldeo kag nag-istar sa Haran. Kang napatay ang anang tatay, ginpasyaylo tana kung Dios sa lugar nga dya nga amo run ang inyo ginaistaran kadya. ⁵ Wara tana gintugroan kang Dios bisan sandapal nga lupa nga makuon na nga ana. Pero nagsaad ang Dios nga itugro dya kana nga mangin ana kag kung anang mga linahi, bisan pa kato nga tinion wara pa tana ti bata.

⁶ Amo dya ang ginkuon kung Dios kana, ‘Ang imo mga linahi magaistar sa iba nga pungsod, kag pagahimoon sanda nga mga uripun kag pagapaantonson sa sulud kung 400 ka tuig. ⁷ Pero pagasilotan ko ang pungsod nga magauripun kananda, kag pagkatapos, magahalin sanda sa lugar nga to kag magasimba sanda kanakun sa lugar nga dya.’ ⁸ Naghimo ang Dios kung kasugtanan kay Abraham, kag ang tanda kung kasugtanan nga dya amo ang pagsirkom. Gani, kung may bata run si Abraham nga amo si Isaac, ginsirkom na dya sa ikawalo nga adlaw sa tapos dya mabata. Amo man to ang ginhimo ni Isaac sa anang bata nga si Jacob, kag amo man ang ginhimo ni Jacob sa anang napulo'g darwa ka mga kabataan nga atun mga kaulangan.

⁹ “Ang atun mga kaulangan nga to nahisa sa andang bugto nga si Jose. Gani ginbaligya nanda tana bilang uripun sa Ehipto. Pero ang Dios na-gaimaw gid kana ¹⁰ kag ginhilway tana sa tanan na nga mga kabudlayan. Gintaw-an tana kang Dios kang mayad nga panimuut kag kaaram sa atubang ni Faraon nga hari kang Ehipto. Kag ginhimo tana ni Faraon bilang manugdumara kang bilog nga Ehipto kag kung anang bug-os nga panimalay. ¹¹ Kar-on, nag-abot ang taggurutum sa bilog nga Ehipto kag sa Canaan, nga nagdara kung tuman nga kabudlayan. Ang atun mga kaulangan wara gid ti mabul-an kang pagkaun. ¹² Kang pagkabati ni Jacob nga may pagkaun sa Ehipto, ginsugo na rugto ang anang kabataan nga atun mga kaulangan. Amo dya amo ang una nanda nga pag-agto sa Ehipto. ¹³ Sa ikarwa nanda nga pag-agto, nagpakilala kananda si Jose nga anda bugto, kag nakilal-an man ni Faraon ang panimalay ni Jose. ¹⁴ Dayon ginpaabat ni Jose si Jacob nga anang tatay kag ang anang bug-os nga panimalay; kapitoan kag lima sanda tanan. ¹⁵ Amo to kag nag-agto si Jacob sa Ehipto. Rugto tana napatay kag amo man ang atun mga kaulangan. ¹⁶ Gindara ang andang mga lawas pabalik sa Sikem. Rugto sanda ginlubung sa rulubngan nga ginbakal anay ni Abraham sa mga kabataan ni Hamor.

¹⁷ “Kang marapit run lang ang tion nga tumanun kang Dios ang anang ginsaad kay Abraham, tama run gid ka duro ang linahi kung atun mga kaulangan sa Ehipto. ¹⁸ Kang urihi, lain run

ang hari nga naggahum sa Ehipto, nga wara makakilala kay Jose. ¹⁹ Gindayaan na ang atun mga kasimanwa kag nangin mapintas tana sa atun mga kaulangan. Ginppirit na sanda nga itapok ang andang mga lapsag agud to nga magkaramatay. ²⁰ Sa amo man to nga tion, natawo si Moises, sangka lapsag nga nahamut-an kang Dios. Sa sulud kang tatlo ka bulan ginbatiti tana kang anang panimalay. ²¹ Kang gintapok tana kang anang mga ginikanan, ginbuul tana kang bayi nga bata ni Faraon kag ginpabahul kag ginkabig nga ana kaugalingun nga bata. ²² Ang tanan nga kinaaram kang taga-Ehipto gintudlo kay Moises, gani nangin sampatun tana, indi lamang sa paghambal kundi sa buhat man.”

²³ “Kang magpang-edadun run tana kang kapatan ka tuig, napinsaran na nga magbisita sa anang mga kapareho nga Israelenhun. ²⁴ Nakita na ang isara kananda nga ginasakit kang sangka Ehiptohanun, gani nga gin-apinan na dya kag gimpataj na ang Ehiptohanun bilang pagtimalus. ²⁵ Abi na nga mahangpan kang anang mga kapareho nga Israelenhun nga tana amo ang pagagamitun kang Dios sa paghilway kananda, pero wara nanda dya mahangpi. ²⁶ Kang masunod nga adlaw, may nakita tana nga darwa ka Israelenhun nga nagaaway. Pasag-uliun na raad sanda nga nagakuon, ‘Mga amigo, pareho lang man kamo nga mga Israelenhun, andut nga nagaaway kamo?’ ²⁷ Pero gintiklod si Moises kang isara nga amo ang nagaaway sa isara kag ginkun-an, ‘Sin-o ang naghimo kan-

imo nga magdumara kag maghukum kanamun?
28 Patyun mo man bala ako pareho kang imong ginhimo sa Ehiptohanun kahapon?’ **29** Pagkabati ni Moises ka dya nagpalagyo tana paagto sa Madian. Nagpangasawa tana rugto kag nangin tatay kang darwa ka bata nga laki.

30 “Pagkaligad kang kap-atan ka tuig, nagpakita kay Moises ang sangka anghel sa nagadaba-daba nga purongpong, rugto sa kamin-gawan marapit sa Bukid kang Sinai. **31** Natingala gid tana sa anang nakita. Kang ginaparapitan na run dya agud himutadan ka mayad, nabatian na ang limug kang Ginoo: **32** ‘Ako ang Dios kang imong mga kaulangan, ang Dios ni Abraham, Isaac, kag Jacob.’ Nagkurudug si Moises sa kahadluk kag wara run ti kaisug sa pagturuk. **33** Nagkuon ang Ginoo kana, ‘Huksa ang imo sandalyas tungud hay ang lugar nga dya nga imo ginatindugan balaan. **34** Nakita ko gid ang sobra nga pagpigus sa akun mga katawhan sa Ehipto, kag nabatian ko man ang anda nga pag-ugayung. Amo ria nga nag-abot ako sa paghilway kananda. Dali, sugoon ko ikaw nga mag-agto sa Ehipto.’

35 “Si Moises nga dya nga anda ginsikway kang magkuon sanda, ‘Sin-o ang naghimo kanimo nga magdumara kag maghukum kanamun?’ Tana man ang ginsugo kang Dios nga mangin manugdumara kag manughilway paagi sa pagbulig kang anghel nga nagpakita kana sa purongpong. **36** Tana ang nagpangulo kananda paggwa sa Ehipto. Naghimo tana kang mga milagro kag katingalahan nga mga butang sa Ehipto, kag sa

Dagat nga Pula, kag sa kamingawan sa sulud kang 40 ka tuig.³⁷ Si Moises man nga dya ang naghambal sa mga katawhan kang Israel, ‘Ang Dios magapili para kaninyo kag sangka propeta nga rugyan mismo kaninyo magahalin, pareho kag ginhimo na kanakun.’³⁸ Si Moises nga dya ang kaimaw kag katiringban kang Israel sa kamingawan, kag kag anghel nga nagpakighambal kana sa bukid kag Sinai, kag imaw man kag atun kaulangan. Tana ang nagbaton kag mga buhi nga Pulong kag Dios agud ipaalinton kanatun.

³⁹ “Pero ang atun mga kaulangan indi gid magtuman kana. Ginsikway nanda tana, kag ang anda tana nga handum amo ang magbalik sa Ehipto.⁴⁰ Nagkuon sanda kay Aaron, ‘Himoi kami kag mga dios-dios nga amo ang magapanguna kanamun. Tungud hay kon parte tana kay Moises nga to nga nagdara kanamun paggwa sa Ehipto, wara kami kamaan kon naiwan run tana.’⁴¹ Amo run to ang tion nga naghimo sanda kag ribulto sa dagway kag tinday nga baka. Ginaladan nanda dya kag inihaw nga mga sapat, kag nagsinadya sanda sa pagpadungug kag andang kaugalingun nga inobrahan.⁴² Gani gintalikdan sanda kag Dios kag ginpabay-an run lang nga magsimba sa mga butang sa kahawaan. Amo gid dya ang nasulat sa libro kag mga propeta nga nagakuon,

‘Kamo nga mga Israelenhun, bukun ti para kanakun ang ginalad ninyo nga mga ginihaw nga sapat,

rugto sa kamingawan sa sulud kang kapatan ka tuig.

⁴³ Ginadara-dara ninyo ang torda kang inyo dios-dios nga si Moloc

kag ang bituon nga imahen kang inyo dios-dios nga si Refan.

Ang mga rebulto nga dya ginhimo ninyo agud simbahun.

Gani tabugon ko kamo hasta sa pihak pa gid kang Babilonia.'

⁴⁴ "Kang rugto pa sa kamingawan ang atun mga kaulangan may torda sanda nga rugyan ang presensya kang Dios. Ang torda nga dya ginhimo suno sa ginsugo kang Dios kay Moises, kag suno man sa surondan nga ginpakita kana.

⁴⁵ Kang urihi, ginpanubli dya kang andang mga kabataan, kag gindara nanda dya kang si Josue amo run ang nagapangulo kananda samtang ginabuul nanda ang mga kalupaan kang mga nasyon nga ginapanabog kang Dios. Ang torda nga dya nagpabilin rugto hasta sa tion ni David.

⁴⁶ Nahamut-an gid kang Dios si David. Ginpan-gayo na nga tugotan tana nga magpatindug kang balay para sa Dios ni Jacob. ⁴⁷ Pero si Solomon amo ang nagpatindug kang balay para sa Dios.

⁴⁸ "Ugaring ang Labing Mataas nga Dios wara nagaistar sa mga balay nga hinimoan kang tawo. Pareho kang ginkuon anay kang Dios paagi sa anang propeta,

⁴⁹ 'Ang langit amo ang akun trono,
kag ang lupa turongtongan kang akun mga kahig.

Gani ano nga klase ka balay ang inyo patindugun para kanakun?

Ukon sa diin ako magapahuway?

⁵⁰ Ako kabay ang naghimo kang tanan nga mga butang nga dya?’

⁵¹ “Mga awut gid kamo ti ulo. Pareho gid kamo kang mga tawo nga wara nakakilala sa Dios. Indi gid kamo magpati kag wara kamo nagapamati sa anang mga Pulong. Pirme lang ninyo ginabatoan ang Balaan nga Ispirito. Kon ano ang ginhimo kang inyo mga kaulangan, amo man ang inyo ginahimo. ⁵² Sin-o lang bala nga propeta kauna nga wara ginhingabot kang inyo mga kaulangan? Ginpatay man gani nanda ang mga nagpanagna nahanungud kang pag-abot kang Matarung nga Surugoon kang Dios, nga inyo man tulad gintraidoran kag ginpatay. ⁵³ Kamo ang nagbaton kang Kasugoan kang Dios nga gintao paagi sa mga anghel, pero wara man ninyo dya pagtumana.”

Ang Pagbato kay Esteban

⁵⁴ Pagkabati ka dya kang mga katapo kang konseho nagkurudug sanda sa tuman nga kaugut kana. ⁵⁵ Pero si Esteban nga nagamhan kang Balaan nga Ispirito, nagtangra sa langit kag nakita na ang himaya kang Dios nga nagasidlak kag nakita na man si Jesus nga nagatindug sa tuo kang Dios. ⁵⁶ Nagkuon si Esteban, “Turuka ninyo! Makita ko nga bukas ang langit kag ang Anak kang Tawo nagatindug sa tuo kang Dios!”

⁵⁷ Gintakpan nanda ang andang mga talinga kag magsinggit kang matunog kag nagdinagusu

sanda tanan paagto kay Esteban. ⁵⁸ Dayon gin-guyod nanda tana pagwa sa syudad kag rugto ginpurolihan ka libag ka bato. Ang mga testigo kontra kana ginbilin nanda ang andang panaptun sa sangka pamatan-un nga ginahingaranan kay Saul. ⁵⁹ Samtang ginabato nanda si Esteban, nagpangamuyo tana sa Ginoo nga nagakuon, “Ginoong Jesus, batona ang akun ispirito!” ⁶⁰ Dayon nagluhod tana kag nagsinggit kang matunog, “Ginoo, indi sanda pagsukta kang sala nanda nga dya!” Sa tapos nga mahambal na dya, napatay tana.

8

¹ Nagpasugot man si Saulo sa pagpatay kay Esteban.

Ginhingabot ni Saulo ang Iglesia

Kang amo gid to nga adlaw, tuman gid ang paghingabot sa iglesia sa Jerusalem. Ang tanan nga mga tumuluo, magluwas sa mga apostoles, nagraplaag sa mga probinsya kang Judea kag Samaria. ² Si Esteban tana, ginlubung kang mga tawo nga nagahigugma sa Dios kag ginhibian gid nanda tana ka mayad.

³ Pero si Saulo tana, nagahimurat gid nga laglagun ang iglesia. Nagapang-agto tana sa mga kabalyan kag ginapangguyod ang mga laki kag mga bayi kag isulud sa prisohan.

Ang Mayad nga Balita Ginwali sa Samaria

⁴ Ang mga tumuluo tana nga nagraplaag nga to nakalambot sa bisan diin nga lugar nga nagapangwali ka Pulong kang Dios. ⁵ Nag-agto Felipe

sa syudad kang Samaria kag rugto nagpanugid sa katawhan nahanungud kay Cristo.⁶ Kang mabatian kang duro nga mga tawo kag makita ang mga milagro nga ginapanghimo ni Felipe, nagpamati pa gid sanda kamayad sa anang ginapanghambal.⁷ Ang mga malaot nga ispirito nagasinggitan nga nagagwa halin sa mga tawo nga andang ginasab-an; kag duro man nga mga paralitiko kag mga piang ang nag-arayad.⁸ Gani bahul gid ang kalipay kang mga katawhan sa syudad nga to.

⁹ May sangka tawo rugto nga ginahingaranan kay Simon, nga buhay na run nga ginapadayaw ang mga taga-Samaria kag anang madyik. Ginapabugal na nga tana sangka tawo nga pinasahi,¹⁰ kag ginapamatian gid tana ka mayad kag tanan nga taga-Samaria, kubus man ukon dung-ganun. Kuon nanda, "Ang tawo nga dya amo ang gahum kag Dios nga ginatawag 'Bahul nga Gahum.'" ¹¹ Lawid run nga tion nga ginapadayaw ni Simon ang mga tawo paagi sa anang madyik, gani nga nagapamati gid sanda ka mayad kana.¹² Pero kang magtoo sanda katong ginwali ni Felipe ang Mayad nga Balita nahanungud sa pagginahum kag Dios kag kay Jesu-Cristo, ginbawtisohan sanda—mga laki kag mga bayi.¹³ Pati si Simon nagtoo man kag ginbawtisohan. Pagkatapos kato, nagsagad run tana ka imaw kay Felipe, kag natingala gid tana kag makita na ang mga katinggalahan kag mga milagro nga nagakaratabo.

¹⁴ Kang mabalitaan kag mga apostoles sa

Jerusalem nga ginbaton kang mga taga-Samaria ang Pulong kang Dios, ginpaagto nanda sanday Pedro kag Juan rugto. ¹⁵ Kang pag-abot nanda rugto, nagpangamuyo sanda para sa mga tumuluo nga mabaton nanda ang Balaan nga Ispirito. ¹⁶ Tungud hay kang amo to nga tion wara pa magkunsad ang Balaan nga Ispirito bisan kay sin-o kananda. Gibawtisohan pa lang sanda sa ngaran ni Ginoong Jesus. ¹⁷ Dayon gintungtong nanday Pedro kag Juan ang andang mga alima sa mga tumuluo kag nabaton nanda ang Balaan nga Ispirito.

¹⁸ Kar-on, kang nakita ni Simon nga madyikero nga ang Balaan nga Ispirito gali ginatugro paagi sa pagtungtong kang alima kang mga apostoles, gin-alay-ayan na sanda kang kwarta ¹⁹ kag nagkuon, “Tugroi man ninyo ako ay kang gahum nga dya, agud to nga ang bisaan sin-o nga tungtongan ko kung akun alima, makabaton kang Balaan nga Ispirito.”

²⁰ Pero ginsabat tana ni Pedro, “Kabay nga malaglag ikaw kaimaw kang imong kwarta sa impyerno, tungud hay naghuna-huna ikaw nga mabakal mo kung kwarta angabilidad nga ginatugro kang Dios! ²¹ Wara gid ikaw ti labut ukon bahanin sa buruhatun nga dya, tungud hay bukun ti matarung ang imong panghuna-huna sa panuruk kang Dios! ²² Hinulsuli ang malain nimo nga tuyo nga dya, kag magpangamuyo ikaw sa Ginoo nga kabay pa daad nga patawarun na ikaw sa malain nimo nga panghuna-huna. ²³ Tungud hay nakita ko nga tama gid ikaw ka

mahisaun kag nagapos kang sala.”

²⁴ Nagsabat si Simon, “Pangamuyo kamo sa Ginoo para kanakun nga ang bisaan ano sa inyo ginpanghambal indi matabo kanakun.”

²⁵ Kar-on, pagkatapos nga makapamatuod sanda nahanungud sa Ginoo kag makapanugid kag anang pulong, nagbalik sanda sa Jerusalem, nga nagapangwali kag Mayad nga Balita sa mga kabaryohanhan kag Samaria.

Si Felipe kag ang Opisyal nga taga-Etiopia

²⁶ Sangka adlaw, may sangka anghel kag Ginoo nga nagkuon kay Felipe, “Panaw ikaw kag mag-agto sa bagatnan, sa dalan nga nagapadulhog halin sa Jerusalem paagto sa Gaza.” (Ang dalan nga dya wara run ginaagyan.) ²⁷ Gani nagpanaw tana kag nag-agto rugto. Sa dalan nga to, may sangka tawo nga mataas ang anang katungdanan sa Etiopia. Tana ka dya amo ang ginasarigan kag tanan nga manggad kag Kandake ukon rayna kag Etiopia. Nag-agto tana ka dya sa Jerusalem agud magsimba, ²⁸ kag tulad nagapauli run nga nagasakay sa anang karwahe kag nagabasa kag libro nga sinulat ni Propeta Isaias. ²⁹ Nagkuon ang Balaan nga Ispirito kay Felipe, “Parapit ikaw rugto kag magdungan sa karwahe.” ³⁰ Gani nagdalagan si Felipe parapit sa karwahe kag nabatian na ang tawo nga nagabasa kag libro nga sinulat ni Propeta Isaias. Ginpamangkot na dya, “Naintiendihan mo bala ang imong ginabasa?” ³¹ Nagsabat ang opisyal, “Paano ko bay dya maintiendihan kon

wara ti may magpaathag kanakun?” Dayon gin-agda na si Felipe nga magsakay sa karwahe kag magtupad kana. ³² Amo dyaay ang bahin kang kasulatan nga anang ginabasa:

“Pareho kang karnero nga ginadara sa irihawan,
Ukon pareho kang tinday kang karnero nga
nagahipus lang kon ginaguntingan ang
anang bulbol,
wara gid tana nagalimug.

³³ Ginpakahuy-an tana kag bukun ti
matarung ang paghusgar kana;
Kag wara gid ti may makasugid nahanungud sa
anang mga linahi,
tungud hay gin-utas run ang anang kabuhi
rugya sa lupa.”

³⁴ Namangkot ang opisyal kay Felipe, “Sugidi ako kon sin-o ang ginatumud kang propeta nga dya. Ana bala kaugalingun ukon lain nga tawo?” ³⁵ Dayon ginsaysay ni Felipe sa opisyal nga dya ang Mayad nga Balita nahanungud kay Jesus umpsa sa bahin kang Kasulatan nga dya. ³⁶ Samtang nagapadayon sanda sa andang dalanun, may naagyan sanda nga lugar nga may tubig, kag nagkuon ang opisyal, “May tubig dyaay! Ano pa ang nagapugung agud bawtiso-han ako?”

³⁷ [Nagsabat si Felipe, “Pwede run ikaw mabawtisohan kon nagatoo ikaw kay Jesus kang tuduk sa imong tagipusoon.”]

Nagkuon ang opisyal, “Huud, nagatoo ako nga si Jesu-Cristo amo ang anak kang Dios.”]

³⁸ Nagsugo ang opisyal nga papundohan ang karwahe, kag naglusong sanda nga darwa ni

Felipe sa tubig kag ginbawtisohan tana ni Felipe. ³⁹ Kang makatakas run sanda, hinali lang nga ginbuul si Felipe kang Ispirito kang Ginoo, kag wara run tana makita liwan kang opisyal, gani nagdiretso run lang tana sa anang dalanun nga malipayun. ⁴⁰ Si Felipe tana, nasapwan na nga rugto run tana sa Azoto. Kag halin rugto nagpangwali tana kang Mayad nga Balita sa tanan nga kabanwahanan nga ana maagyan hasta nga makalambot tana sa Cesarea.

9

Ang Pagkilala ni Saulo sa Ginoo (Binuhatan 22:6-16; 26:12-18)

¹ Sa pihak nga bahin, si Saulo tana, wara gid ti untat ang anang pamahug nga pamatyun ang mga sumurunod kang Ginoo. Nag-agto tana sa Pinakamataas nga Pari ² kag nagpangayo kang mga sulat nga magapakilala kana sa mga sinagoga sa Damasco. Agud to nga kon may makita tana nga mga sumurunod kang Dalan kang Ginoo, laki man ukon bayi, panggapuson na sanda kag dar-un sa Jerusalem.

³ Samtang nagapaagto tana kag nagahinamput sa Damasco, gulpi lang nga may nagkirab nga kasanag sa anang palibot nga naghelin sa langit.

⁴ Nahulog tana sa lupa kag may nabatian tana nga limug nga nagkuon kana, “Saulo, Saulo, andut nga ginahingabot mo gid ako?”

⁵ Nagsabat si Saulo, “Sin-o ikaw, Ginoo?”

Nagkuon ang limug, “Ako si Jesus nga amo ang imo ginahingabot. ⁶ Kar-on, tindug kag magsulud

sa syudad kag rugto ikaw pagasugidan kon ano ang imo dapat himoon.”

⁷ Ang mga kaimaw tana ni Saulo sa anang pagpanglakutun nagtirindug lang nga nauron-gan. Nabatian man nanda ang limug, pero wara sanda ti may nakita nga tawo. ⁸ Nagtindug si Saulo kag pagmukra na, indi run tana makakita. Gani gindapit run lang nanda tana kag tuytoy-an pasulud sa Damasco. ⁹ Sa sulud kang tatlo ka adlaw indi gid tana makakita, kag wara man tana magkaun ukon mag-inum kang bisan ano.

¹⁰ Kar-on, rugto sa Damasco, may sangka sumurunod nga ginahingaranan kay Ananias. Sa paranan-awun naghambal ang Ginoo kana, “Ananias!”

Nagsabat tana, “Ano daad, Ginoo?”

¹¹ Nagkuon ang Ginoo kana, “Mag-agto ikaw sa dalan nga ginatawag Matadlung, kag rugto sa balay ni Judas pamangkot ikaw parte sa tawo nga taga-Tarso nga ginahingaranan kay Saulo. Nag-pangamuyo tana tulad kadya, ¹² sa paranan-awun may nakita tana nga tawo nga ginahin-garanan kay Ananias, nga nagsulud kag nagtung-tong kang anang alima kana para makakita tana liwan.”

¹³ Nagsabat si Ananias, “Pero Ginoo, raku ang nagsugid kanakun parte sa tawo nga dya, nga ginapabudlayan na gid ka mayad ang mga naga-toro kanimo sa Jerusalem. ¹⁴ Amo gani nga nag-abot tana rugya sa Damasco nga may awtoridad nga naghalin sa mga pangulo kag kaparian agud panggapuson ang tanan nga nagapanawag sa imong ngaran.”

¹⁵ Pero nagkuon ang Ginoo kana, “Panaw to, tungud hay ang tawo nga dya ginpili ko agud nga paagi kana mapakilala ko ang akun ngaran sa mga bukun ti Judio kag sa mga hari kag sa mga Israelenhun. ¹⁶ Kag ipakita ko kana kon ano nga pag-antos ang anang pagaagumun tungud gid lang kang kanakun.”

¹⁷ Gani nagpanaw si Ananias kag mag-agto sa balay nga ginadayonan ni Saulo. Pagsulud na, gintungtongan na kang anang alima si Saulo kag nagkuon, “Saulo, bugto ko, ginpaagto ako ni Ginoong Jesus rugya kanimo. Tana amo ang nagpakita kanimo sa dalanun kang nagapaagto ikaw rugya. Ginsugo na ako kanimo agud to nga makakita ikaw liwan kag magamhan kang Bal-aan nga Ispirito.” ¹⁸ Kag kato lagi nagkaradagdag halin sa mga mata ni Saulo ang daw mga himbis, kag makakita run tana liwan. Dayon, nagtindug tana kag nagpabawtiso. ¹⁹ Nagkaun tana kag nagbalik ang anang kabaskug.

Si Saulo Nagpangwali sa Damasco

Nagpakig-imaw tana kag mga pira ka ad-law sa mga sumurunod rugto sa Damasco. ²⁰ Nagpangwali tana dayon sa mga sinagoga nga si Jesus ang Anak kung Dios.

²¹ Ang tanan nga nakabati kana natingala gid kag nagkuon, “Indi bala nga amo man dya nga tawo ang nagpamatay sa Jerusalem kag mga nagapanawag sa ngaran ni Jesus? Kag amo man gani nga nag-agto tana rugya sa rason nga dar-un sanda nga nakagapos kag paatubangun sa mga pangulo kung kaparian.”

22 Si Saulo tana, mas nangin gamhanan pa gid ang anang pagpangwali, kag ang anang mga pagpamatuod nga si Jesus amo ang Cristo indi gid mahimutig gani ang mga Judio nga nagauli sa Damasco indi makasabat kana.

23 Pagkaligad kang duro nga mga inadlaw, naghumun ang mga Judio nga ipatyun nanda si Saulo. **24** Pero may nakasugid kana kang humun nanda nga dya. Adlaw kag gabii nagabantay ang mga Judio sa pwertahan kang syudad agud pagagi na ka dya patyun nanda tana. **25** Pero sangka gabii, ginbuul si Saulo kang anang mga sumurunod kag ginbutang sa sangka kaing, dayon gintunton nanda dya paagi sa rulotsan sa pader.

Si Saulo sa Jerusalem

26 Kar-on, nag-agto si Saulo sa Jerusalem, kag gintinguhaan na nga magpakig-imaw sa mga disipulo rugto. Pero nahadluk sanda tanan kana tungud hay indi sanda magpati nga sangka sumurunod run man tana. **27** Pero gindara tana ni Bernabe sa mga apostoles kag ginsaysay kananda kon paano nagpakita ang Ginoo kay Saulo sa dalanun kag nagpakighambal kana, kag kon paano nagpangwali si Saulo nga may kaisug sa ngaran ni Jesus sa Damasco. **28** Gani, nagpakig-imaw tana kananda bisan diin sanda mag-agto sa Jerusalem, kag may kaisug tana nga nagapangwali sa ngaran kang Ginoo. **29** Nagpakighambal tana kag nagpakigbais sa mga Judio nga nagahambal kang Griego, pero gintinguhaan nanda tana nga patyun. **30** Kang

maman-an dya kang mga tumuluo, gindara nanda tana sa Cesarea kag ginpapanaw pa Tarso.

³¹ Gani, ang iglesia sa bilog nga Judea, kag Galilea, kag Samaria nakaagum kang kalinung; nagrig-un pa gid ang andang pagtoo. Tungud nga may kahadluk sanda sa Ginoo kag tungud sa bulig kang Balaan nga Ispirito, nagdugang pa gid ang andang kadurohon.

Si Pedro sa Lida kag sa Jope

³² Kar-on, si Pedro ruman tana, nagapang-agto sa nagkalain-lain nga mga lugar. Sangka bes, nagbisita tana sa mga tumuluo nga nagauli sa Lida. ³³ Rugto nakilala na ang tawo nga ginahingaranan kay Eneas. Walo run dya ka tuig nga nagasagad lang ka batang tungud hay paralitiko tana. ³⁴ Nagkuon si Pedro kana, "Eneas, ginaayad ikaw ni Jesu-Cristo. Gani, bangon dyan kag himsun ang imong ginabatangan." Kag lagi-lagi kato nagbangon si Eneas. ³⁵ Pagkatapos kato, nakita tana kang tanan nga taga-Lida kag taga-Saron, kag nagtoroo man sanda sa Ginoo.

³⁶ Rugto tana sa Jope, may sangka tumuluo man nga bayi nga ginahingaranan kay Tabita. (Ang ngaran na sa hambal nga Griego, Dorcas, nga kon sayudon, usa.) Tana ka dya, puro mayad ang anang ginahimo, kag mabinuligun tana sa mga imol. ³⁷ Kang tinion nga to, nagmasakit tana kag napatay. Ang anang bangkay ginsibinan nanda kag ginhaya sa ibabaw nga kwarto. ³⁸ Ang Jope indi gid man rayu sa Lida. Gani, pagkabati kang mga sumurunod sa Jope nga rugto si Pedro sa Lida, nagsugo sanda kang darwa ka laki nga

mag-agto kana agud pangabayun nga mag-agto tana lagi kananda rugto sa Jope.³⁹ Naghimus lagi si Pedro kag nagtawas kananda. Pag-abot na rugto, gindara nanda tana sa ibabaw nga kwarto. Ginlibotan tana kang mga bayi nga balo nga nagahiribi kag ginapakita kana ang mga bayo kag mga kunup nga tinahian ni Dorcas kang buhi pa tana.⁴⁰ Ginpagwa sanda tanan ni Pedro. Dayon, nagluhod tana kag nangamuyo, kag nag-atubang tana sa bangkay kag nagkuon, “Tabita, bangon ikaw!” Nagmukra si Tabita kag pagkakita na kay Pedro nagpungko tana sa anang ginabatangan.⁴¹ Ginkaptan tana ni Pedro sa anang alima kag ginbuligan sa pagtindug. Dayon, ginpanawag ni Pedro ang mga tumuluo kag ang mga bayi nga balo kag ginpakita na si Tabita kananda nga buhi run.⁴² Ang natabo nga dya nabalahuba sa bilog nga Jope, kag duro ang nagtoroo sa Ginoo.⁴³ Nagtiner si Pedro kag malawid nga mga inadlaw sa Jope, kag rugto tana nagdayon kay Simon nga manuglugum kag panit ka sapat.

10

Ang Pag-agto ni Pedro kay Cornelio

- 1 Rugto sa Cesarea, may sangka tawo nga ginahingaranan kay Cornelio. Tana kadya sangka kapitan kang batalyon kang mga suldado Romanhun nga ginatawag Batalyon Italyano.
- 2 Tana ka dya diosnon, kag ang anang bug-os nga pаниmalay nagasimba sa Dios. Pirme tana nagatugro kag bulig sa mga imol nga tawo

kag pirme man tana nagapangamuyo sa Dios.
³ Sangka adlaw, kang mga alas tres ti hapon, nakita na kang maathag sa anang parananawun ang anghel kang Dios nga nag-abot kag naghambal kana, "Cornelio!"

⁴ Sa anang kahadluk, ginturuk na ka mayad ang anghel kag nagsabat, "Ano raad, Ginoo?"

Nagkuon ang anghel kana, "Nahamuut ang Dios sa imong mga pangamuyo kag pagbulig sa mga imol, kag wara na gid ikaw nalipatan.
⁵ Gani kar-on, magsugo ikaw kang pira ka mga laki nga mag-agto sa Jope kag ipaabat ang sangka tawo nga ginahingaranan kay Simon nga ginatawag man Pedro. ⁶ Nagadayon tana kay si Simon nga manuglugum kang panit ka sapat, nga ang balay na ka dya sa binit kang baybay."
⁷ Pagkahalin kang anghel nga nagpakighambal kana, nagtawag tana kang darwa na ka bulig kag sangka suldado nga diosnon nga isara sa mga nagaalagad kana. ⁸ Ginsugid na kananda ang tanan nga natabo, kag pagkatapos ginpapanaw na sanda sa Jope.

⁹ Pagkasunod nga adlaw, samtang nagapanaw sanda kag nagahinamput sa Jope, si Pedro tana nagsaka sa tapan nga atup agud magpangamuyo; mga udto adlaw kato. ¹⁰ Gin-gutum tana kag gusto na raad magkaun. Samtang ginahimus ang pagkaun, may nakita tana nga parananawun. ¹¹ Nakita na nga nagbukas ang langit kag may butang nga nagapapanaog nga daw sangka malapad nga kapay nga ginahigtan sa apat ka pamusod kag ginatunton sa lupa. ¹² Nabutang

rugto ang tanan nga sahi kang sapat, pareho kang mga sapat nga nagaparanaw, mga nagakaramang, kag mga pispis. ¹³ Dayon, may nabatian tana nga limug nga nagkuon kana, "Tindug Pedro, ihaw kag magkaun!"

¹⁴ Pero nagsabat si Pedro, "Indi gid mahimo, Ginoo! Wara pa gid ako makakaun kang bisan ano nga suno sa amun relihiyon indi dapat kan-un ukon mahigku."

¹⁵ Ang limug nga to naghambal liwan kay Pedro sa ikarwa nga bes nga nagakuon, "Indi pagkabiga nga mahigku ang bisan ano nga buttang nga ginlimpyohan run kang Dios." ¹⁶ Tatlo gid dya ka beses natabo kag ang bagay nga to ginbatak lagi pabalik sa langit.

¹⁷ Samtang nagpalibug pa si Pedro kon ano ang buut hambalun kang paranan-awun nga to, ang mga tawo tana nga ginsugo ni Cornelio, sa anda nga pagpuropamangkot, nakita nanda ang balay ni Simon kag nagatindug sanda sa pwer-tahan kang kudal. ¹⁸ Nagpanawag sanda kag namangkot kon may nagadayon rugto nga tawo nga ginahingaranan kay Simon nga ginatawag man nga Pedro.

¹⁹ Samtang ginapaino-ino pa gid ni Pedro ang nahanungud sa paranan-awun nga to, ang Balaan nga Ispirito nagkuon kana, "May tatlo ka laki nga nagasagap kanimo. ²⁰ Panaog rugto, kag indi magpangalag-ag magtawas kananda tungud hay ako ang nagsugo kananda." ²¹ Gani nagpanaog si Pedro kag nagkuon sa mga tawo, "Ako ang inyo

ginapangita. Ano raad haw ang kinahanglan ninyo?"

²² Nagsabat sanda, "Ginsugo kami rugya ni Kapitan Cornelio. Mayad tana nga tawo kag nagasimba sa Dios, kag ginatahod kang tanan nga mga Judio. Ginkun-an tana kang anghel kang Dios nga ipaabat ikaw nga mag-agto sa anang balay, agud to nga makabati tana kon ano ang imo ihambal." ²³ Dayon gin-agda sanda ni Pedro nga magsulud sa balay kag rugto na sanda ginpaturog kang gabii nga to.

Pagkaaga, naghimus si Pedro kag nagtawas kananda. Ang iba nga mga tumuluo nga taga-Jope nag-imaw man kana. ²⁴ Pagkasunod pa gid nga adlaw, nag-abot sanda sa Cesarea. Gina-paabot sanda ni Cornelio, imaw kang anang mga himata kag kung anang suud nga mga amigo nga ana ginpang-agda. ²⁵ Kang manugsulud run si Pedro sa balay, ginsug-alaw tana ni Cornelio kag nagluhod sa anang atubang sa pagsimba kana. ²⁶ Pero ginpatindug tana ni Pedro kag ginkunan, "Tindug, tungud hay tawo lang man ako." ²⁷ Padayon si Pedro nga nagaistorya kay Cornelio samtgang nagapasulud sanda sa balay, kag nakita na ang duro nga mga tawo nga nagtiripon. ²⁸ Nagkuon si Pedro kananda, "Kamo mismo nakamaan nga kami nga mga Judio ginadumilian kung amun relihiyon nga magpakig-angut ukon magbisita sa mga bukun ti Judio. Pero ginpakita kung Dios kanakun nga indi ko dapat pagkabigun ang bisan sin-o nga tawo nga mahigku ukon indi dapat pagpakig-angutan. ²⁹ Gani nga kung ginpaabat mo ako, nag-abot ako nga wara run

ti pamaribad. Kar-on gusto ko maman-an kon andut nga ginpaabat mo ako.”

³⁰ Nagsabat si Cornelio, “Apat run ka adlaw kadya, amo man kadya nga oras, mga alas tres ti hapon; nagapangamuyo ako sa balay kag gulpi lang nga may sangka laki nga nagtindug sa akun atubang nga nagasuksok ka bayo nga makasirilaw ³¹ kag nagkuon kanakun, ‘Cornelio, ginpamatian kang Dios ang imong pangamuyo kag nakita na ang imong pagbulig sa mga imol. ³² Gani, magsugo ikaw kang pira ka tawo sa Jope kag ipaabat ang sangka tawo nga ginahingaranan kay Simon nga ginatawag man Pedro. Nagadayon tana ka dya sa balay ni Simon nga manuglugum kang panit ka sapat, nga nagaistar sa binit kang baybay.’ ³³ Amo ria nga ginpaabat ko ikaw lagi kag mayad man nga nagtawas ikaw. Kar-on, rugya kami tanan sa presensya kang Dios, nagahulat sa pagpamati kang tanan nga ginkuon kang Ginoo kanimo nga imo ihambal kanamun.”

Ang Pagpamulong-pulong ni Pedro

³⁴ Dayon nag-umpisa si Pedro sa paghambal, “Kadya nasiguro ko run nga matuod gid man nga ang Dios wara ti may ginapasulabi. ³⁵ Ang bisan sin-o nga nagakahaduk kana kag nagahimo kang mayad, ginabaton na bisan ano pa ang andang lahi. ³⁶ Nakamaan man kamo kang mensahe kang Dios para sa mga katawhan kang Israel nga nagapahayag kang Mayad nga Balita nga ang tawo makapasag-uli run kana paagi kay Jesu-Cristo nga amo ang Ginoo kang tanan.

³⁷ Nakamaan man kamo kon ano ang natabo anay sa bilog nga probinsya kang Judea. Nag-umpisa dya sa banwa kang Galilea pagkatapos nga magpangwali si Juan nahanungud sa pagbawtiso. ³⁸ Kag nakamaan man kamo nahanungud kay Jesus nga taga-Nazaret nga gintaw-an kang Dios kang Balaan nga Ispirito kag gahum. Tungud hay ang Dios kaimaw na, nagpang-agto tana sa nagkalain-lain nga mga lugar nga nagahimo kang mayad sa katawhan kag nagapangayad kang mga tawo nga nasab-an kang yawa. ³⁹ Kami mismo nakakita gid kang tanan nga anang hinimoan sa mga lugar kang mga Judio kag amo man sa Jerusalem. Pagkatapos ginpatay nanda tana paagi sa paglansang kana sa kros. ⁴⁰ Pero ginbanhaw tana kang Dios sa ikatlo nga adlaw, kag ginpakita tana kanamun. ⁴¹ Bukun ti tanan nga tawo ang nakakita kana, kundi kami lang nga ginpili run nga daan kang Dios bilang manugpamatuod. Nagpakig-imaw kami kana sa pagkaun kag pag-inum sa tapos nga mabanhaw tana. ⁴² Ginsugo na kami nga magpangwali sa mga katawhan, kag sa pagpamatuod nga tana amo ang gintangdu kang Dios nga maghusgar sa tanan nga mga tawo, buhi man ukon patay. ⁴³ Ang tanan nga mga propeta nagpamatuod man nahanungud kana, nga ang sin-o man nga magatoo kana pagapatawarun ang andang mga sala paagi sa anang ngaran.”

*Ang mga Bukun ti Judio Nagbaton kang Balaan
nga Ispirito*

⁴⁴ Samtang nagahambil pa si Pedro nagkunsad ang Balaan nga Ispirito sa tanan nga nagapamati sa anang mensahe. ⁴⁵ Natingala gid ang mga tumuluo nga mga Judio nga nagtarawas kay Pedro, tungud hay nakita nanda nga gintugro man kang Dios ang Balaan nga Ispirito sa mga bukun ti Judio. ⁴⁶ Tungud hay nabatian nanda nga ang mga tawo nga dya nagharambal kang lain nga sahi kang mga linggwahé kag naga-dayaw sa Dios. Nagkuon si Pedro, ⁴⁷ “Dya nga mga tawo pareho run man kanatun nga nakabaton kang Balaan nga Ispirito. Sin-o pa ang makapugung nga bawtisohan sanda sa tubig?” ⁴⁸ Gani nagsugo tana nga bawtisohan sanda sa ngaran ni Jesu-Cristo. Dayon gin pangabay nanda si Pedro nga magpabilin anay kananda kang pira ka adlaw.

11

Ang Panaysayun ni Pedro sa Iglesia sa Jerusalem

¹ Kar-on, ang mga apostoles kag ang iba pa gid nga mga tumuluo sa bilog nga Judea, nakabati nga ang mga bukun ti Judio nagbaton man kang Pulong kang Dios. ² Gani kang magtukad si Pedro sa Jerusalem, ginsukmaan tana kang mga tumuluo nga mga Judio. Nagkuon sanda kana, ³ “Andut nga nag-agto ikaw sa balay kang mga bukun ti Judio kag nagpakig-imaw kaun kananda?” ⁴ Amo to kag ginsaysay ni Pedro kananda ang tanan nga natabo halin sa umpisa.

⁵ Nagkuon tana, "Kang rugto ako sa Jope, sangka tion nga nagapangamuyo ako, may nakita ako nga paranan-awun. May nakita ako nga sangka butang nga daw sangka malapad nga kapay nga ginahigtan sa apat ka pamusod nga ginatunton halin sa langit, kag sa atubang ko gid naagtupa. ⁶ Ginmulalungan ko gid dya kag nakita ko rugto ang nagkalain-lain nga sahi kang mga sapat, ang mga nagaparanaw kag ang mga mapintas nga sapat, ang mga nagakaramang, kag ang mga pispis. ⁷ Dayon, may nabatian ako nga limug nga nagkuon kanakun, 'Tindug Pedro, ihaw kag magkaun.' ⁸ Pero nagsabat ako, 'Indi gid mahimo, Ginoo! Wara pa gid ako makakaun kang bisan ano nga suno sa amun relihiyon indi dapat kan-un ukon ginadumilian.' ⁹ Kag sa ikarwa nga bes naghambal ruman ang limug nga to nga naghalin sa langit, 'Indi pagkabiga nga mahigku ang bisan ano nga butang nga ginlimpyohan run kang Dios.' ¹⁰ Tatlo gid dya ka beses natabo kag pagkatapos, ang bagay nga to ginbatak pabalik sa langit. ¹¹ Kang amo man to nga tion nag-abot sa balay nga akun ginday-onan ang tatlo ka laki nga ginpaagto kanakun nga naghalin sa Cesarea. ¹² Nagkuon man kanakun ang Balaan nga Ispirito nga magtawas ako kananda kag indi magpangalag-ag. Nag-imaw man kanakun ang anum ka mga isigkatumulo ng a dy, kag nagsulud kami sa balay kang tawo nga si Cornelio. ¹³ Ginsaysay na kanamun nga nakakita tana kang anghel nga nagatindug sa sulud kang anang balay, kag nagkuon dya kana, 'Pasugo ikaw sa Jope kag

ipaabat ang tawo nga ginahingaranan kay Simon Pedro. ¹⁴ Magahambal tana kanimo kang mga pulong nga amo ang mangin paraagyan nga ikaw kag ang bug-os mo nga panimalay maluwas.' ¹⁵ Nagaumpisa pa lang ako sa paghambal, kang ang Balaan nga Ispirito nagkunsad run kananda pareho kang pagkunsad na ka dya kanatun kauna. ¹⁶ Kag nadumduman ko ang ginkuon anay kang Ginoo nga, 'Si Juan nagbawtiso sa tubig, pero kamo pagabawtisohan sa Balaan nga Ispirito.' ¹⁷ Kar-on kon ang Dios nagtugro sa mga bukun ti Judio kang pareho nga regalo nga anang gintugro kanatun kang kita magtoo kay Ginoong Jesu-Cristo, sin-o gid takun nga magapamalabag sa pagbuut kang Dios?"

¹⁸ Kang mabatian dya kang mga tumuluo nga mga Judio, nagpuut sanda ka sukma kana kag nagdayaw sa Dios nga nagakuon, "Kon amo, ang Dios nagatugro run man sa mga bukun ti Judio kang kahigayonan sa paghinulsul agud to nga makaangkun man sanda kang kabuhi nga wara ti katapusan!"

Ang Iglesia sa Antioquia

¹⁹ Kar-on, ang mga tumuluo nga nagrinaplaag tungud kang paghingabot nga natabo katong ginpatay si Esteban, nakadangat hasta sa Fenicia, Cipro kag Antioquia nga nagapanugid kang mensahe nahanungud kay Cristo pero sa mga Judio lang. ²⁰ Pero ang iba kananda nga mga taga-Cipro kag taga-Cirene, nag-agto sa Antioquia

kag nagpanugid man sa mga bukun ti Judio*, nga nagawali kananda kang Mayad nga Balita nahanungud kay Ginoong Jesus. ²¹ Ang Ginoo nagtao kananda kang gahum, kag duro gid nga mga tawo ang nagtoroo kag nagsunod sa Ginoo.

²² Ang natabo nga dya nabalitaan kang iglesia sa Jerusalem, gani ginpaagto nanda si Bernabe sa Antioquia. ²³ Kang pag-abot na rugto kag nakita na kon daw ano ka mayad ang Ginoo sa mga tawo rugto nalipay gid tana. Ginlaygayan na sanda tanan nga magmatutum kag tuduk sa tagipusoon ang pagsunod sa Ginoo. ²⁴ Si Bernabe nga dya mayad nga tawo. Nagamhan tana kang Balaan nga Ispirito kag marig-un ti pagtoo, gani duro gid nga mga tawo ang anang nadara nga magtoo sa Ginoo.

²⁵ Dayon nag-agto si Bernabe sa Tarso agud pangitaun si Saulo. ²⁶ Kang makita na dya gindara na dya sa Antioquia, kag sa bilog nga tuig nagpakig-imaw sanda sa mga katapo kang iglesia kag nagpanudlo sa duro gid nga mga tawo. Rugya sa Antioquia una nga gintawag nga Cristohanun ang mga disipulo.

²⁷ Kang mga inadlaw man nga to, may mga propeta nga nagdurulhog sa Antioquia halin sa Jerusalem. ²⁸ Ang isara kananda ginahingaranan kay Agabo. Nagtindug tana kag paagi sa gahum kang Balaan nga Ispirito nagpanagna nga magaabot ang sobra nga kagutum sa bilog nga kalibutan. (Natabo dya katong si Claudio amo

* **11:20** 11:20 bukun ti Judio; sa iba nga kasulatan mga Judio nga nagahambal kang Griego; ukon mga tawo nga nagahambal kang Griego.

ang emperador.) ²⁹ Gani ang mga gintutongan nagpamat-ud nga suno sa masarangan kang kada isara kananda magapadara ka bulig sa mga isigka-tumuluo nga nagaistar sa Judea. ³⁰ Amo gid dya ang andang ginhimo kag ginpadara nanda ang andang bulig sa mga kamal-aman sa iglesia paagi kanday Bernabe kag Saulo.

12

Ang mga Tumuluo Ginhingabot pa gid

¹ Kang amo man dya nga mga tinion, ang iba nga mga katapo kang iglesia ginhingabot ni Haring Herodes.* ² Ginpapatay na paagi sa espada si Santiago nga bugto ni Juan. ³ Kang makita ni Herodes nga nalipay ang mga Judio sa anang ginhimo, ginpadakup na man si Pedro. (Natabo dya katong Pista kang Tinapay nga Warati Tapay.) ⁴ Pagkatapos nga mapadakup na si Pedro, ginpapriso na dya kag gintugyan para gwardyahan kang apat ka hubun kang mga suldado nga kada hubun may apat ka suldado. Ang tuyo ni Herodes, pagapaatubangun na sa mga katawhan si Pedro pagkaligad kang Pista kang Paglampaugas. ⁵ Gani si Pedro ginabantayan sa prisohan; pero ang mga katapo kang iglesia nagapangamuyo gid sa Dios kang hugut sa andang tagipusoon para kana.

Ginhilway si Pedro kung Anghel

⁶ Kang gabii antes paatubangun ni Herodes si Pedro sa katawhan, nagakaturog tana sa tunga

* **12:1** 12:1 Apo ni Herodes nga amo ang hari katong matawo si Jesus

kang darwa ka suldato. Nagapos tana kang darwa ka kadena kag may mga gwardya man nga nagabantay sa pwertahan kang prisohan. ⁷ Hinali lang nga may nagtuhaw nga anghel kang Ginoo kag nagsanag ang sulud kang selda. Gintapik kang anghel sa kilid si Pedro kag pukawun nga nagakuon, “Dali, bangon!” Lagi-lagi kato, nagkarahukas ang mga kadena sa alima ni Pedro. ⁸ Nagkuon pa gid ang anghel kana, “Iwagkus ang imong paha kag isuksok ang imo sandalyas.” Ginhimo man dya ni Pedro kag nagkuon pa gid ang anghel kana, “Isuksok ang imong kunup kag magsunod kanakun.” ⁹ Nagsunod si Pedro sa anghel paggwa sa prisohan. Pero wara tana kamaan nga ang ginahimo kang anghel matuod. Abi na nga nakakita lang tana kang paranan-awun. ¹⁰ Ginlubsan nanda ang primera nga grupo kag mga gwardya, kag amo man ang Ikarwa, kag nag-abot sanda sa salsalun nga pwertahan nga aragyan paagto sa syudad. Nagbukas lang dya kang ana para kananda, kag naggwa sanda. Nagpanaw sanda sa sangka kalye, kag hinali lang nga ginbayaan kang anghel si Pedro.

¹¹ Dayon nakamaradmad si Pedro sa natabo kana, kag nagkuon, “Kadya nasiguro ko run gid nga ang Ginoo nagsugo kag anang anghel, kag naghilway kanakun sa gahum ni Herodes kag sa tanan nga ginapaabot kang mga Judio nga matabo kanakun.”

¹² Kang matalupangdan dya ni Pedro, nag-agto tana sa balay ni Maria nga nanay ni Juan nga ginatawag man nga Marcos, nga sa diin duro nga

mga tawo ang nagtiripon kag nagapangamuyo.
13 Nanuktok si Pedro sa gwa nga pwertahan, kag ang surugoon nga si Roda naggwa sa paglantaw kon sin-o dya. **14** Nakilala na ang limug ni Pedro kag sa sobra na nga kakunyag, nagdalagan tana pabalik sa sulud nga wara na mabuksan ang pwertahan, kag nagkuon kananda nga si Pedro rugto sa gwa nagatindug. **15** Nagkuon sanda kana, “Umang-umang kaw!” Pero nagpamirit tana nga si Pedro gid to. Kag nagkuon sanda, “Anang anghel ria!”

16 Pero si Pedro tana sige ang anang panuktok, kag kang buksan nanda ang pwertahan nakita nanda tana kag natingala gid sanda. **17** Ginsenyasan na sanda nga maghipus kag dayon ginsaysay na kananda kon ano ang gin-himo kang Gino sa pagpagwa kana sa prisohan. Kag nagkuon pa gid tana kananda, “Isugid ninyo dya kay Santiago kag sa iba pa nga mga isigktumuluo.” Pagkatapos, naghalin tana kag mag-agto sa lain nga lugar.

18 Pagkaaga, sobra gid ang pagkinaran-karan kang mga gwardya tungud hay indi nanda maman-an kon ano ang natabo kay Pedro. **19** Nagsugo si Herodes nga sagapun tana pero wara gid nanda tana makita. Gani ginpaimbistigar na ang mga gwardya kag pagkatapos nagsugo tana nga pamatyun sanda. Dayon, naghalin tana sa Judea kag mag-agto sa Cesarea kag rugto tana nagtiner.

Ang Pagkapatay ni Herodes

²⁰ Kar-on, sobra gid ang kaugut ni Herodes sa mga taga-Tiro kag taga-Sidon. Gani nagbuyllog sanda sa pagpakigkita kana. Primero ginhaylo nanda si Blasto nga mayordomo kang hari agud magbulig kananda. Dayon, nag-agto sanda kay Herodes agud magpakigsag-uli kana, tungud hay sa lugar kang hari nagabuul kang pagkaun ang andang pungsod.

²¹ Pag-abot kang gintalana nga adlaw, nagsuksok si Herodes kang anang harianun nga bayo, kag nagpungko sa anang trono kag nagpamulong-pulong sa katawhan.

²² Naghinugyaw ang mga tawo, "Bukun ti tawo ang nagahambal nga ria, kundi dios!"

²³ Lagi-lagi gintugroan kang anghel kang Ginoos si Herodes kang balatian tungud hay wara na ginpadunggan ang Dios. Gin-uk-uk tana kang ulod kag napatay.

²⁴ Pero ang pulong kang Dios padayon pa gid nga naglapnag kag nagduro pa gid ang mga nagtoroo.

²⁵ Sa pihak tana nga bahin, natapos run nanday Bernabe kag Saulo ang andang hirikoton. Nagbalik sanda halin sa Jerusalem nga dara si Juan nga ginatawag man Marcos.

13

Si Bernabe kag si Saulo Ginpili kag Ginpanaw

¹ Rugto tana sa iglesia sa Antioquia, may mga propeta kag mga manunudlo nga amo sanday Bernabe, Simeon nga gintawag nga Negro, Lucio nga taga-Cirene, Saulo, kag si Manaen nga

ginpabahul imaw ni Herodes* nga gobernador.
² Samtang nagasimba sanda sa Ginoo kag nagapusa, naghambal ang Balaan nga Ispirito, "Paina ninyo si Bernabe kag si Saulo para kanakun. Ginpili ko sanda para sa hirikoton nga akun gintigana kananda."

³ Dayon, pagkatapos nanda ka puasa kag pangamuyo, gintungtong nanda ang andang mga alima kay Bernabe kag Saulo, kag ginpanpanaw sanda.

Si Bernabe kag Saulo sa Cipro

⁴ Si Bernabe kag si Saulo nga ginsugo kang Balaan nga Ispirito, nag-agto sa Seleucia. Halin rugto nagpanakayun sanda paagto sa Cipro.
⁵ Pagkaabot nanda sa Salamina, ginpangwali nanda ang pulong kang Dios sa mga sinagoga kag mga Judio. Kaimaw nanda si Juan Marcos bilang manugbulig nanda.

⁶ Ginlibot nanda ang bilog nga isla hasta nga makadangat sanda sa Pafos. May nakita sanda rugto nga sangka madyikero nga ginahingaranan kay Bar-Jesus. Sangka Judio tana ka dya nga nagapakuno-kuno nga propeta kag Dios. ⁷ Amigo tana kang gobernador nga si Sergio Paulo nga sangka maaram nga tawo. Ginpatawag kang gobernador nga dya si Bernabe kag si Saulo tungud hay gusto na mabatian ang Pulong kag Dios. ⁸ Pero ginbalabagan sanda ni Elimas nga madyikero (amo dya ang anang

* **13:1** 13:1 Bata ni Herodes nga amo ang Hari katong matawo si Jesus.

ngaran sa Griego). Gintinguhaan na nga pung-gan ang gobernador agud indi magtoo.⁹ Si Saulo tana nga ginatawag man nga Pablo, nagamhan kang Balaan nga Ispirito. Ginturuk na kang tampad ang madyikero¹⁰ kag ginkun-an, "Ikaw nga bata kang yawa! Kaaway ikaw kang tanan nga matarung. Rugyan kanimo ang tanan nga pagkadayaun kag pagpangloko. Indi gid ikaw haw magpuut sa pagpatiko kang kamatuoran nahanungud sa Ginoo? ¹¹ Kar-on, silotan ikaw kang Ginoo. Mabulag ikaw kang pira ka adlaw kag indi mo makita ang sirak kang adlaw." Lagli-lagi kato nagdulum ang anang panuruk, kag indi run gid tana makakita. Nagpangapkap tana nga nagasagap kang magadapit kana. ¹² Kang makita kang gobernador ang natabo nga dya, nagtoo tana tungud hay natingala gid tana sa mga ginapanudlo nahanungud sa Ginoo.

Sanday Pablo sa Antioquia nga sakup kang Pisidia

¹³ Kar-on, halin sa Pafos, si Pablo kag ang anang mga kaimaw nagpanakayun hasta sa Perga nga sakup kang Panfilia. Ginbayaan sanda rugto ni Juan Marcos kag nagbalik tana sa Jerusalem. ¹⁴ Halin sa Perga, nagpadayon sanda kag nag-abot sa Antioquia nga sakup kang Pisidia. Kang Adlaw nga Inugpahuway nag-agto sanda sa sinagoga kag nagpungko rugto. ¹⁵ Pagkatapos nga mabasa ang pira ka bahin kang Kasugoan ni Moises kag mga sinulat kang mga propeta, ang mga manugdumara kang sinagoga nagpasugo kanday Pablo nga nagakuon,

“Mga kabugtoan, kon may inughambal kamo sa katawhan para sa kaaraydan nanda, hambal lang kamo.” ¹⁶ Gani, nagtindug si Pablo kag nagsenyas, kag nagkuon:

“Mga kapareho ko nga mga Israelenhun, kag kaninyo man nga mga bukun ti Judio nga naga simba sa Dios, pamatiit ninyo ako. ¹⁷ Ang Dios natun nga mga Israelenhun amo ang nagpili kang atun mga kaulangan, kag ginpauswag na samtang mga pangayaw sanda sa Ehipto, kag paagi sa anang wara ti tupung nga gahum ginpagwa na sanda sa Ehipto. ¹⁸ Sa sulud kang mga kap-atan ka tuig, ginbatas na sanda rugto sa kamingawan. ¹⁹ Pagkatapos nga ginpierde na ang pito ka nasyon sa Canaan, gintugro na ang andang mga lupa sa atun mga kaulangan bilang anda run gid ²⁰ sa sulud kang mga 450 ka tuig.”

Pagkatapos ka dya, gintugroan sanda kang Dios kag mga manughukum nga amo ang magadumara kananda hasta sa tion ni Samuel nga propeta. ²¹ Dayon nagpangayo sanda nga tawan sanda kang hari, kag ang gintugro kananda amo si Saulo nga bata ni Kis nga naghelin sa tribo ni Benjamin. Naghari si Saulo kananda sa sulud kang 40 ka tuig. ²² Kang ginbuul kang Dios si Saulo bilang andang hari, si David amo ang anang ginbulus. Amo dya ang ginkuon kang Dios nahanungud kay David, “Nakita ko nga si David nga bata ni Jesse amo gid ang tawo nga akun nahamut-an. Magatuman tana kang tanan nakun nga kabubut-un.” ²³ Kag sa linahi ni David nga dya maghalin si Jesus nga amo ang Manluluwas kang Israel nga ginsaad

kang Dios. ²⁴ Sa wara pa tana mag-abot, nag-pangwali run nga daan si Juan sa tanan nga mga Israelenhun nga maghinulsul sanda kag magpabawtiso. ²⁵ Kang nagahingapos run ang hirikoton ni Juan, nagkuon tana sa katawhan, "Sin-o ako para kaninyo? Bukun ti ako ang Cristo nga inyo ginapaabot. Pero magaabot tana sunod kanakun; indi ako takus sa paghubad kang higot kang anang sandalyas."

²⁶ Nagpadayon pa gid si Pablo, "Mga kabug-toan, kamo nga mga linahi man ni Abraham, kag kamo nga mga bukun ti Judio nga nagasimba sa Dios, kanatun ginpamaan ang mensahe nga dya nahanungud sa kaluwasan. ²⁷ Ang mga katawhan sa Jerusalem kag ang andang mga manugdumara wara makakilala nga si Jesus amo ang Manluluwas kag wara man nanda mahangpi ang mga sinulat kang mga propeta nga ginabasa kada Adlaw nga Inugpahuway. Pero gintuman nanda ang mga gintagna kang mga propeta kang ginsentensyahan nanda tana kag kamatayun. ²⁸ Bisan pa nga wara sanda ti nakita nga kabangdanan nga dapat tana sentensyahan kag kamatayun, ginpangayo pa gihapon nanda kay Pilato nga ipapatay tana. ²⁹ Pagkatapos nga mahimo nanda kana ang tanan nga nasulat sa Kasulatan nahanungud kana, ginbuul nanda ang anang lawas sa kros kag ginlubung. ³⁰ Pero ginbanhaw tana kag Dios, ³¹ kag sa sulud kag duro nga mga inadlaw nagpakita tana sa mga tawo nga nag-imaw kana kato anay kag mag-agto tana sa Jerusalem halin sa Galilea. Sanda run ka dya ang nagapamatuod nahanungud

kana sa mga Israelenhun. ³² Kag rugya kami nga nagasugid kaninyo kang Mayad nga Balita, nga ang ginsaad kato anay kang Dios sa atun mga kaulangan ³³ gintuman na run kanatun nga andang mga linahi paagi sa pagbanhaw kay Jesus. Pareho kang nasulat sa ikarwa nga Salmo: 'Ikaw ang akun Anak,

kadya nga adlaw nangin Amay mo ako.'

³⁴ Kon parte sa pagbanhaw kang Dios kana kag indi run madunot ang anang lawas, amo dya ang ginkuon kang Dios,

'Itugro ko kaninyo ang balaan kag masarigan gid
ninyo nga pagpakamayad

nga akun ginsaad kay David kato anay.'

³⁵ "Kag ginakuon man sa isara pa gid nga bahin
kang Kasulatan,

'Indi mo pag-itugot nga madunot ang lawas kang
imo Balaan nga Surugoon.'

³⁶ "Si David tana, kang buhi pa tana, gintuman
na ang ginapahimo kang Dios kana. Pagkatapos
napatay tana kag ginlubung sa rulubngan kang
anang mga kamal-aman kag nadunot ang anang
lawas. ³⁷ Pero si Jesus tana nga ginbanhaw
kang Dios, wara gid madunot ang anang lawas.

³⁸ Gani mga kabugtoan, dapat ninyo maman-
an nga paagi kay Jesus ginawali run kaninyo
kadya nga ang Dios nagapatawad kang mga sala.

³⁹ Kag ang bisan sin-o nga nagatoo kana sarang
mapatawad sa tanan na nga kasal-anan, nga sa
pagtuman kang Kasugoan ni Moises indi kamo
mapatawad. ⁴⁰ Gani, mag-andam kamo agud nga
indi matabo kaninyo ang ginhambal kang mga

propeta: **41** ‘Pamati kamo nga mga nagayaguta. Magkatingala kamo kag magkaramatay! Tungud hay may pagahimoon ako sa inyo nga panahon; nga indi gid ninyo pagpatihan bisan pa nga may magpaathag ka dya kaninyo!’ ”

42 Kang nagapagwa run sa sinagoga sanday Pablo kag Bernabe, gin pangabay sanda kang mga tawo nga magbalik sa madason nga Adlaw nga Inugpahuway kag maghambal liwan kang nahanungud sa mga butang nga dya. **43** Pagkaburublaganay kang mga tawo, duro nga mga Judio kag mga bukun ti Judio nga nadara sa relihiyon kang mga Judio ang nagsurunod kanday Pablo kag Bernabe. Ginhambalan sanda nanday Pablo kag ginhangkat nga magpadayon nga nagasarig sa bugay kang Dios.

44 Pagkasunod nga Adlaw nga Inugpahuway, haros ang tanan nga mga pumuluyo sa syudad nag-agto sa sinagoga sa pagpamati ka pulong kang Ginoo. **45** Pero kung makita kang mga Judio ang duro nga mga tawo, nahisa gid sanda ka mayad kag ginsupak nanda ang mga ginapang-hambal ni Pablo kag gin-insultohan nanda tana.

46 Pero si Pablo kag si Bernabe may kaisug nga naghambal, “Nagakadapat lang nga ang pulong kang Dios iwali primera kaninyo. Pero tungud gani nga ginsikway ninyo dya kag ginakabig ninyo ang inyo kaugalingun nga indi takus sa pagbaton kang kabuhi nga wara ti katapusan, kar-on, sa mga bukun ti Judio kami magaagto. **47** Tungud hay amo dya ang sugo kang Ginoo kanamun, kung magkuon tana,

'Ginhimo ko ikaw nga pareho kang sulo nga magatugro kang kasanag sa mga bukun ti Judio,
agud paagi kanimo ang bug-os nga kalibutan
maluwas.' "

⁴⁸ Kang mabatian dya kang mga bukun ti Judio, nalipay gid sanda kag gindayaw ang pulong kang Gino; kag ang tanan nga ginpili run nga daan nga makaangkun kang kabuhi nga wara ti katapusan nagtoroo.

⁴⁹ Kag ang pulong kang Gino naglapnag sa bisan diin nga sakup kang lugar nga to. ⁵⁰ Pero ang mga Judio tana, ginsudyot nanda ang mga halangdun nga mga bayi nga nagasimba sa Dios kag ang dungganun nga mga laki sa syudad. Ginhingabot nanda sanday Pablo kag Bernabe kag gintabog pagwa sa andang lugar. ⁵¹ Gani gintatak kang darwa ka apostoles ang yab-ok sa andang mga kahig kontra sa mga tawo nga ria kag nag-agto sanda sa Iconio. ⁵² Ang mga sumurunod tana sa Antioquia nalipay gid ka mayad kag ginagamhan kang Balaan nga Ispirito.

14

Sa Iconio

¹ Amo man ka dya ang natabo sa Iconio. Nag-agto sa sinagoga kang mga Judio sanday Pablo kag Bernabe, kag nagpangwali sanda sa paagi nga duro gid nga mga Judio kag mga bukun ti Judio ang nagtoo. ² Pero ang mga Judio tana nga indi magtoo, ginsudyot nanda ang mga bukun ti Judio kag ginsulsolan nga kaugtan nanda ang mga tumuluo. ³ Nagpabilin pa gid kang

malawid sanday Pablo kag Bernabe sa Iconio nga nagahambal nga may kaisug nahanungud sa Ginoo. Ginpamatud-an kang Ginoo nga matuod ang andang ginapanudlo nahanungud sa anang bugay paagi sa gahum nga gintugro kananda sa paghimo kang mga milagro kag mga katingalahan nga mga butang. ⁴ Ang mga katawhan sa syudad nahuray sa darwa. Ang iba kananda nagsunod sa mga Judio, kag ang iba tana nagsunod sa mga apostoles.

⁵ Kar-on, ang mga bukun ti Judio kag ang mga Judio, imaw kang andang mga pangulo, nagbuko nga sakinun kag batwun ang darwa nga dya.

⁶ Pero kang maman-an nanda dya, nagpalagyo sanda kag mag-agto sa Listra kag Derbe nga mga syudad kang Licaonia, kag sa mga lugar sa palibot. ⁷ Kag ginwali nanda rugto ang Mayad nga Balita.

Sa Listra kag Derbe

⁸ Rugto sa Listra may sangka tawo nga lupog halin pa kang anang pagkatawo, kag wara gid makapanaw. ⁹ Nagapungko tana rugto nga nagapamati kay Pablo nga nagahambal. Nakita ni Pablo nga nagatoo tana nga maayad tana, gani ginturuk na dya ka mayad ¹⁰ kag ginkunan sa matunog nga limug, “Tindug kang matadlung!” Nagtumbo ang tawo kag nagpanawpanaw. ¹¹ Kang makita kang karak-an ang ginhimo nga dya ni Pablo, nagsinggit sanda sa hambal nga Licaonianhun nga nagakuon, “Nanaog kanatun ang mga dios sa dagway kang tawo!”

¹² Gintawag nanda si Bernabe nga Zeus, kag si Pablo tana gintawag nanda nga Hermes, tungud hay tana ang manughambal. ¹³ Ang templo ni Zeus rugyan lang sa gwa kang syudad, kar-on, ang anang pari nagdara kang mga toro nga baka kag mga kulintas nga bulak sa pwertahan kang syudad sa tuyo nga tana kag ang mga tawo magahalad sa mga apostoles.

¹⁴ Pero kang mabatian dya nanday Bernabe kag Pablo, gin-gisi nanda ang andang mga bayo kag nagdalagan sa tunga kang karak-an nga nagasinggitan, ¹⁵ “Mga amigo, andut nga ginahimo ninyo dya? Mga tawo lang man kami nga pareho ninyo. Rugya kami agud magsugid kaninyo kag Mayad nga Balita, agud to nga magbiriya kamo sa mga butang nga wara ti pulos nga dya, kag magparapit sa Dios nga buhi, nga amo ang nagtuga kang langit, kag kag lupa, kag kag dagat, kag kag tanan nga mga butang nga rugyan kananda. ¹⁶ Katong una nga mga panag-on, ginpabay-an kag Dios ang tanan nga mga tawo nga maghimo kag bisan ano nga luyag nanda. ¹⁷ Wara ti sapayan karia, ang Dios wara gid mag-untat sa pagpamatuod kag anang kaugaligun paagi sa paghimo kag mayad, pareho kag pagtugro na kaninyo kag uran kag mayad nga patubas sa nagakaigo nga tyempo, kag ginatugroan na kamo kag bugana nga pagkaun kag tuman nga kalipay.” ¹⁸ Bisan amo pa ka dya ang ginhambal kag mga apostoles, nabudlayan gihapon sanda sa pagpugung sa mga tawo nga maghalad para kananda.

¹⁹ Kar-on, may mga Judio nga nag-arabot halin

sa Antioquia nga sakup kang Pisidia kag halin sa Iconio. Nahaylo nanda ang mga tawo sa Listra nga magdampig kananda, dayon ginbato nanda si Pablo kag gin-guyod pagwa sa syudad tungud hay abi nanda patay run tana. ²⁰ Pero kag ginlibotan tana kag tumuluo, nagtindug tana kag nagbalik sa syudad. Kang masunod nga adlaw, nag-agto sanda ni Bernabe sa Derbe.

Ang Pagbalik nanday Pablo sa Antioquia nga sakup kag Siria

²¹ Ginwali nanday Pablo kag Bernabe ang Mayad nga Balita rugto, kag duro gid ang andang nadara nga mangin sumurunod. Dayon, nagbalik sanda sa Listra, kag sa Iconio, kag sa Antioquia nga sakup kag Pisidia. ²² Ginparig-un nanda ang mga gintuton-an kag ginalaygayan nga magpabilin nga mapag-un ang andang pagtoo, kag ginkun-an, "Kinahanglan gid nga magagi kita kag duro nga mga kabudlayan sa atun pagpasakup sa pagginahum kag Dios." ²³ Sa kada iglesia, nagpili sanday Pablo kag mga kamal-aman nga amo ang magadumara. Nagapangamuyo sanda kag nagapuasa, kag ginatugyan nanda ang mga manugdumara sa Gino ngadang gintoohan.

²⁴ Pagkatapos nga maagtunan nanda ang mga lugar nga sakup kag Pisidia, nag-abot sanda sa Panfilia. ²⁵ Ginwali nanda ang pulong kag Dios sa Perga kag pagkatapos nagdulhog sanda sa Atalia. ²⁶ Halin rugto nagpanakayun sanda pabalik sa Antioquia, ang lugar nga sa diin

gintugyan sanda sa Dios nga tipigan sanda sa hirikoton nga natapos run nanda ka dya.

²⁷ Pag-abot nanda sa Antioquia, gintipon nanda ang tanan nga mga katapo kang iglesia kag ginsugid ang tanan nga mga ginhimo kang Dios paagi kananda, kag kon paano gintugroan kang Dios ang mga bukun ti Judio kang kahigay-onan nga magtoo. ²⁸ Kag nagpabilin pa gid sanda ka malawid rugto imaw sa mga tumuluo.

15

Ang Pagsinapol sa Jerusalem

¹ Kar-on, may mga tawo nga naghalin sa Judea nga nag-abot sa Antioquia, kag nagapanudlo sa mga tumuluo nga nagakuon, “Indi kamo maluwas kon wara kamo nasirkom suno sa ginakuon sa Kasugoan ni Moises.” ² Pero gin-pamatukan dya nanday Pablo kag Bernabe kag sobra gid ang pagpakibais nanda sa mga tawo nga to. Gani napamat-udan nga paagtonon sa Jerusalem sanday Pablo kag Bernabe kag ang iba pa gid nga mga tumuluo agud magpakighinunanun sa mga apostoles kag sa mga kamal-aman nahanungud sa butang nga dya.

³ Ginpanaw sanda kang iglesia, kag pag-agì nanda sa Fenicia kag Samaria, ginsugid nanda rugto nga ang mga bukun ti Judio nagtoroo sa Dios, kag nagtugro dya kang tuman nga kalipay sa iglesia. ⁴ Kang pag-abot nanda sa Jerusalem, gin-abi-abi sanda kang iglesia kag kag mga apostoles kag kag mga kamal-aman. Kag ginsugid nanday Pablo ang tanan nga ginhimo

kang Dios paagi kananda. ⁵ Pero ang iba nga mga tumuluo nga katapo kang grupo kang mga Fariseo nagtindug kag nagkuon, “Kinahanglan nga sirkomon ang mga bukun ti Judio kag kun-an nga magtuman sa Kasugoan ni Moises!”

⁶ Nagsapol ang mga apostoles kag ang mga kamal-aman sa paghinun-anun nahanungud sa bagay nga dya. ⁷ Pagkatapos kang malawid nga paghinon-anun, nagtindug si Pedro kag nagham-bal kananda, “Mga kabugtoan, nakamaan kamo nga kato anay ako ang ginpili kang Dios sa kanatun tanan nga magwali kang Mayad nga Balita sa mga bukun ti Judio agud to nga makabati sanda kag magtoo. ⁸ Ang Dios nga nakamaan kag tagipusoon kang tawo ang nagpamatuod nga ang mga bukun ti Judio ginbaton na man paagi sa pagtugro kananda kag Balaan nga Ispirito pareho kag ginhimo na kanatun kauna. ⁹ Wara tana ti pinasulabi kanatun nga mga Judio kag sa mga bukun ti Judio, tungud hay ginalimpyohan na man ang andang tagipusoon paagi sa andang pagtoo. ¹⁰ Kar-on, andut nga gusto pa ninyo tirawan ang Dios paagi sa pagtugro kag mga mabug-at nga turumanun sa mga sumurunod nga ang atun mga kaulangan gani ukon kita wara man makasarang sa pagtuman? ¹¹ Pero nagapati kita nga paagi sa bugay kag atun Ginoong Jesus maluwas kita, kag amo man sanda nga mga bukun ti Judio.”

¹² Naghipus ang bilog nga kasapulan kag namati kanday Bernabe kag Pablo nga naga-panaysayun kag mga milagro kag iba pa nga mga katingalahan nga ginhimo kag Dios paagi

kananda sa tunga kang mga bukun ti Judio.
13 Pagkatapos nanda ka panaysayun, naghambal si Santiago, "Mga kabugtoan ko, pamati kamo kanakun. **14** Ginsaysay kanatun ni Simon ang una nga pagpakita kang Dios kang anang pagkabalaka sa mga bukun ti Judio paagi sa pagpili halin kananda kang mga tawo nga mangin ana. **15** Nagsanto gid dya sa ginkuon kang mga propeta kauna. Pareho kang nasulat sa kasulatan,

16 'Pagkatapos ka dya magabalik ako,
 Kag ibalayun ko liwan ang ginaharian ni David nga narumpag.

Ipatindugun ko dya liwan halin sa anang pagkaguba,
 kag papag-unun.

17 Agud to nga ang iba nga mga nasyon magapangita sa Ginoo,
 kag ang tanan nga mga bukun ti Judio nga ginpili ko nga mangin akun katawhan.

18 Amo ria ang ginkuon kang Ginoo, nga amo man ang nagpamaan kang mga butang nga dya halin pa kauna.'

19 "Gani amo dyaay ang akun nga panghunahuna: indi run natun pagpalisdan ang mga bukun ti Judio nga nagaparapit sa Dios. **20** Sa baylo, sulatan natun sanda nga indi sanda magkaun kang bisan ano nga ginhalad sa mga dios-dios, kag indi man sanda magpakighilawas, kag indi man sanda magkaun kang kusug ka sapat nga ginpatay nga wara mapaturo ang anang dugo, kag indi man sanda magkaun kang dugo. **21** Tungud hay kauna pa nga daan ang

kasugoan ni Moises ginabasa run sa sinagoga kada Adlaw nga Inugpahuway, kag ginawali sa kada syudad."

Ang Sulat nga Ginpadara sa mga Tumuluo nga mga Bukun ti Judio

²² Gani nagpamat-ud ang mga apostoles kag ang mga kamal-aman kag ang bilog nga iglesia nga magapili kang mga laki sa andang grupo nga paagtonon sa Antioquia kaimaw nanday Pablo kag Bernabe. Ginpili nanda si Judas nga ginatawag man Barsabas kag si Silas, sanda ka dya amo ang nagapangulo sa andang katiringban. ²³ Amo dya ang ginakuon sa sulat nga andang ginpadara:

"Kami nga mga apostoles, kag mga kamal-aman nga mga kabugtoan ninyo, nagapangamusta kaninyo nga mga tumuluo nga mga bukun ti Judio rugyan sa Antioquia, Siria, kag Cilicia.

²⁴ Nabalitaan namun nga may pira ka mga tawo nga naghalin rugya kanamun nga nagtublag kaninyo nga nagpalibug kang inyo paminsarun tungud kang andang mga sayup nga ginapanudlo kaninyo, pero wara namun sanda karia ginsugo.

²⁵ Gani ginkasugtan namun tanan nga magpili kang mga tawo kag ipadara rugyan kaninyo imaw kang atun pinalangga nga sanday Bernabe kag Pablo. ²⁶ Sanda ka dya nagtaya kang andang kabuhi tungud gid lang sa pagpangalagad sa atun Ginoong Jesu-Cristo. ²⁷ Gani ginpadara namun kaninyo sanday Judas kag Silas; sanda gid mismo ang magasugid kaninyo nahanungud kang mga butang nga amun ginkuon kaninyo sa

sulat. ²⁸ Ginpakamayad namun kag kang Balaan nga Ispiritu nga indi run kamo pagpalisdan pa, magluwas lang sa mga butang nga dya nga dapat gid ninyo tumanun: ²⁹ indi kamo magkaun kang bisan ano nga ginhalad sa mga dios-dios; indi man kamo magkaun kang dugo kag kang kusug ka sapat nga ginpatay nga wara mapaturo ang anang dugo; kag indi man kamo magpakighilawas. Mayad gid dya kaninyo kon likawan ninyo ang mga bagay nga dya. Hasta run lang rugya.”

³⁰ Ginpapanaw ang mga ginsugo nga to kag nag-agto sanda sa Antioquia. Pag-abot nanda rugto gintipon nanda ang tanan nga mga tumuluo kag gintugro kananda ang sulat. ³¹ Pagkabasa nanda kato, nalipay gid sanda sa mga ginakuon sa sulat nga nagaparig-un kananda. ³² Sanday Judas kag Silas nga mga propeta man, nagpakigsugidanun kang malawid kananda para parig-unun ang andang baratyagun kag pabakudun ang andang pagtoo. ³³ Pagkatapos nga nakatiner sanda rugto kag mabugu nga tinion, ang mga tumuluo rugto nag-pangamuyo kananda nga mangin mayad lang ang andang pagpanaw pabalik sa mga nagsugo kananda. [³⁴ Pero si Silas tana nagpamat-ud nga magpabilin rugto.]

³⁵ Sanday Pablo kag Bernabe tana nagpabilin pa gid sa Antioquia. Sanda kag imaw kang duro pa gid nga mga tumuluo nagpanudlo kag nagpangwali kag Pulong kag Ginoo.

Nagbulagay si Pablo kag si Bernabe

³⁶ Pagkaligad kang pira ka adlaw, nagkuon si Pablo kay Bernabe, "Balikan natun kag bisi-tahan ang mga tumuluo sa kada syudad nga ginwalihan natun kung Pulong kung Ginoo. Sulngun ta kon paiwan sanda run." ³⁷ Ang gusto tana ni Bernabe imawun nanda si Juan Marcos. ³⁸ Pero para kay Pablo tana, bukun ti mayad nga imawun nanda si Juan Marcos nga nagbiya kananda sa Panfilia kag wara run nagpadayon sa pagbulig kananda sa hirikoton. ³⁹ Sobra gid ang pagsuayay nanday Pablo kag Bernabe, gani nagbulagay run lang sanda. Gin-imaw ni Bernabe si Juan Marcos kag nagpanakayun sanda paagto sa Cipro. ⁴⁰ Si Pablo tana, ginpili na si Silas kag naghalin pagkatapos nga gintugyan sanda kung mga tumuluo sa Ginoo nga tipigan sanda. ⁴¹ Ginpang-agtonan na ang mga lugar kung Siria kag Cilicia kag ginparig-un na ang pagtoo kung mga tumuluo sa mga iglesia.

16

Nag-imaw si Timoteo kay Pablo kag Silas

¹ Nag-agto man si Pablo sa Derbe kag sa Listra, nga sa diin may sangka tumuluo nga ginahingaranan kay Timoteo. Ang nanay na kadya sangka tumuluo nga Judio, pero ang tatay na tana Griego. ² Ang mga tumuluo sa Listra kag sa Iconio nagakuon nga si Timoteo nga dya mayad nga tawo. ³ Gusto ni Pablo nga imawun si Timoteo, gani ginsirkom na dya tungud kung mga Judio sa mga lugar nga dya, kag nakamaan man sanda nga Griego ang tatay ni Timoteo. ⁴ Sa

kada syudad nga anda ginaagtonan, ginapaalinton nanda sa mga tumuluo ang mga ginkasugtan kang mga apostoles kag mga kamal-aman rugto sa Jerusalem, kag ginkun-an nga tumanun gid nanda dya. ⁵ Gani nagrig-un pa gid ang pagtoo kang mga tumuluo, kag nagaduro pa gid sanda kada adlaw.

Ang Tawo nga taga-Macedonia sa Paranan-awun ni Pablo

⁶ Nag-agto sanda sa mga lugar nga sakup kang Frigia kag Galacia tungud hay wara sanda tugoti kang Balaan nga Ispirito nga magpangwali sa probinsya kang Asia. ⁷ Pag-abot nanda sa dulonan kang Misia gintinguhaan nanda nga mag-agto sa probinsya kang Bitinia, pero wara sanda tugoti kang Ispirito ni Jesus. ⁸ Gani naglubas lang sanda sa Misia kag nagdulhog sa Troas. ⁹ Kang gabii nga ria, nakita ni Pablo sa anang paranan-awun ang sangka tawo nga taga-Macedonia nga nagatindug kag nagapangabay kana nga nagakuon, “Agto ikaw rugya sa Macedonia kag tabangi kami!” ¹⁰ Pagkakita na kang paranan-awun nga to, naghimus kami lagi agud mag-agto sa Macedonia, tungud hay nasiguro namun nga ginapaagto kami kung Dios agud iwali ang Mayad nga Balita rugto kananda.

Nagtoo si Lydia nga taga-Filipos

¹¹ Halin sa Troas nagpanakayun kami diretso sa Samotracia, kag kung masunod nga adlaw nagpadayon kami sa Neapolis. ¹² Halin rugto nagpanaw kami paagto sa Filipos nga amo ang nagapanguna nga syudad sa distrito nga to kung

Macedonia kag sakup kang pagginahum kang Roma. Nagpabilin kami sa syudad nga dya kang pira ka adlaw. ¹³ Pag-abot kang Adlaw nga Inugpahuway, naggwa kami sa syudad kag nag-agto sa binit kang suba nga sa pagbanta namun may lugar nga parangamuyoan kang mga Judio. Nagpungko kami kag nagpakig-istorya sa mga kababainhan nga nagtiriripon rugto. ¹⁴ Ang isara sa mga nagapamati kanamun amo si Lydia nga taga-Tiatira. Manugbaligya tana ka dya kag tela nga granati, kag nagasimba man tana sa Dios. Ginbuksan kang Ginoo ang anang tagipusoon agud magpati tana sa mga ginapanghambal ni Pablo. ¹⁵ Pagkatapos nga nabawtisohan tana kag ang bilog na nga panimalay, gin-agda na kami nga nagakuon, “Kon nagapati kamo nga nagtoo matuod ako sa Ginoo, rugto kamo sa balay magdayon.” Kag nagpasugot kami sa anang pang-agda.

Ginpriso si Pablo kag si Silas

¹⁶ Sangka adlaw, kag nagapaagto kami sa lugar nga parangamuyoan, nasug-alaw namun ang sangka dalagita nga surugoon nga nasab-an kang malaot nga ispirito, gani nga makalatu tana kag paraaboton. Makapangwarta kang bahul ang anang mga agalun tungud kag anang pag-panglatu. ¹⁷ Nagasunod-sunod tana kanamun kag nagasinggitan, “Ang mga tawo nga dya surugoon kag Labing Mataas nga Dios; ginapahayag nanda kaninyo kon paano kamo maluwas!” ¹⁸ Ginhimo na dya sa duro nga mga inadlaw.

Kang urihi natak-an run si Pablo, gani ginatubang na ang dalagita kag ginhambalan ang malaot nga ispirito, "Sa ngaran ni Jesu-Cristo, ginamandoan ko ikaw nga maggwa sa dalagita nga ria!" Kag kato lagi, naggwa ang malaot nga ispirito sa lawas kang dalagita. ¹⁹ Kang mamanan kang anang mga agalun nga wara run sanda ti paglaum nga makapangwarta pa, gindakup nanda si Pablo kag si Silas kag gin-guyod hasta sa may tindahan kag ginpaatubang sa mga may awtoridad. ²⁰ Ginpaatubang sanda sa mga opisyales nga Romanhun kag nagkuon, "Ang mga laki nga dya mga Judio. Nagadara sanda kang gamo sa atun nga syudad. ²¹ Nagapanudlo sanda kang mga pagbinatasan nga kontra sa atun kasugoan, kag bilang mga Romanhun indi nagakadapat nga patihan natun ukon sundon!" ²² Ang mga katawhan nagpuroli man sa pagsakit kay Pablo kag Silas.

Ginpabuklas kang mga opisyales ang mga bayo nanday Pablo kag Silas hasta nga magisi dya kag dayon ginpahanot sanda. ²³ Pagkatapos nga nahanol sanda ka mayad, ginpriso sanda, kag ang manugbantay kag prisohan ginmandoan nga gwardyahan gid sanda ka mayad. ²⁴ Pagkabati kag manugbantay kag mando nga dya, ginbutang na sanday Pablo sa sulud gid nga selda kag prisohan, kag ginpandungan ang andang mga kahig.

²⁵ Kang mga tungang-gabii run, sanday Pablo kag Silas nagapangamuyo kag nagakanta nga nagadayaw sa Dios, kag ang iba nga mga priso nagapamatihananda. ²⁶ Hinali lang nga naglinog

kang mabaskug kag ang prisohan nag-uyug hasta sa anang pundasyon. Lagi-lagi nagburokas ang tanan nga mga gawang kag nagkarahukas ang mga kadena kang tanan nga mga priso. ²⁷ Nakabugtaw ang bantay kag pagkakita na nga bukas ang mga gawang, gin-gabot na ang anang espada agud manginmatay run daad tungud hay abi na nakapalagyo run ang mga priso. ²⁸ Pero nagsinggit si Pablo, “Indi kaw magpanginmatay! Rugya kami tanan!”

²⁹ Nangayo kang sulo ang manugbantay kag dali-dali nga nagsulud, kag nagakurudug sa kahadluk nga nagluhod sa atubang nanday Pablo kag Silas. ³⁰ Dayon gindara na sanday Pablo sa gwa kang prisohan kag namangkot, “Mga sir, ano ang akun dapat himoon agud maluwas ako?”

³¹ Nagsabat sanda, “Magtoo ikaw kay Ginoong Jesus kag maluwas ikaw, kag pati ang imo panimalay.” ³² Ginsugid nanda kana ang Pulong kang Ginoo kag sa tanan nga rugyan sa anang balay. ³³ Kang amo gid to nga oras kang kagabi-hun gindara na sanday Pablo kag ginhugasan ang andang mga pilas. Ginbawtisohan tana lagi kag amo man ang anang bilog nga panimalay. ³⁴ Pagkatapos, gindara na sanday Pablo kag Silas sa anang balay kag ginpahimsan kang pagkaun. Tana kag ang anang bilog nga panimalay nalipay gid ka mayad tungud hay nagatoo run sanda kadya sa Dios.

³⁵ Pagkaaga, ang mga opisyales nga Romanhun nagsugo kang mga pulis nga buy-an run sanday Pablo.

³⁶ Ang mga butang nga dya ginsugid kang manugbantay kanday Pablo kag Silas. Nagkuon tana, "Nagpasugo ang mga opisyales nga buy-an run kamo. Gani makagwa run kamo kag kabay nga mayad lang ang inyo nga pagpanaw."

³⁷ Pero nagkuon si Pablo sa mga pulis, "Gin-pahanot nanda kami sa atubang kang katawhan nga wara kami maimbistigar, bisan pa nga mga Romanhun man kami, dayon ginpapriso pa nanda kami. Kar-on gusto pa nanda nga buy-an kami nga wara ti makamaan. Indi ria mahimo! Sanda mismo ang mag-agto rugya kag magdara kanamun pagwa."

³⁸ Ang mga ginkuon nanda nga dya, ginsugid man kang mga pulis sa mga opisyales nga Romanhun, kag pagkamaan nanda nga mga Romanhun sanday Pablo kag Silas, hinadlukan gid sanda. ³⁹ Gani nag-agto sanda sa prisohan kag nangayo kang pasaylo kanday Pablo, kag gin-imawan sanda pagwa sa prisohan kag ginpangabay nga maghalin sa syudad. ⁴⁰ Pagkagwa nanday Pablo kag Silas sa prisohan, nagderetso sanda sa balay ni Lydia. Nagpakigkita sanda rugto sa mga tumuluo, kag ginlaygayan nga magpakarig-un sa andang pagtoo. Dayon naghalin sanda.

17

Si Pablo kag Silas sa Tesalonica

¹ Nag-agì sanday Pablo kag Silas sa Anfipolis kag Apolonia, hasta nga makadangat sanda sa Tesalonica nga sa diin may sinagoga kag mga

Judio. ² Pareho kang naandan ni Pablo, nag-agto tana sa sinagoga kag sa sulud kang tatlo ka Adlaw nga Inugpahuway nagpakigdiskusyon tana sa mga tawo nga ginabasehan na ang Kasulatan.

³ Ginapaathag na kag ginapamatud-an kananda nga si Cristo kinahanglan gid nga mag-antos kag mabanhaw. Nagkuon tana, "Si Jesus nga dya nga akun ginasugid kaninyo, amo ang Cristo."

⁴ Ang iba kang mga Judio nagpati kag nagsunod kanday Pablo kag Silas, amo man ang tama ka duro nga mga Griego nga nagasimba sa Dios kag duro nga mga halangdun nga kababainhan.

⁵ Pero nahisa kananda ang mga Judio, gani gintipon nanda ang mga tawo nga tunto sa mga karsada, kag kung duro run sanda, gingamo nanda ang bilog nga syudad. Ginsurong nanda ang balay ni Jason sa pagsagap kanday Pablo kag Silas, agud ipaatubangun sa katawhan.

⁶ Kang wara nanda makita sanday Pablo kag Silas, gin-guyod nanda si Jason kag ang iba nga mga tumuluo kag ginpaatubang sa mga opisyales kang syudad, kag nagkuon sanda nga nagasinggitan, "Nagadara kang gamo ang mga tawo nga dya bisan diin sanda mag-agto, kag kar-on rugya run sanda. ⁷ Kag ginpadayon pa sanda ni Jason sa anang balay. Ginalapas nanda tanan ang mga kasugoan kang emperador, tungud hay nagakuon sanda nga may iba pa nga hari nga ginahingaranan kay Jesus!" ⁸ Pagkabati ka dya kang katawhan kag kung mga opisyales kang syudad, naggirinamo sanda. ⁹ Antes nanda buyan sanday Jason kag ang anang mga kaibahan, ginpabayad anay sanda kang piyansa.

Sanday Pablo sa Berea

¹⁰ Pagkagabii ka to, ginpapanaw kang mga tumuluo sanday Pablo kag Silas paagto sa Berea. Pag-abot nanda rugto, nag-agto sanda sa sinagoga kang mga Judio. ¹¹ Ang mga Judio tana rugto sa Berea mas masangkad ti paminsarun sangsa mga taga-Tesalonica. Ginbaton nanda ang pulong kang Dios nga may kakunyag, kag kada adlaw ginatun-an nanda ang kasulatan agud usisaun kon bala matuod ang mga ginapanudlo nanday Pablo. ¹² Duro nga mga Judio ang nagtoroo, kag amo man ang duro nga mga halangdun nga kababainhan nga Griego kag amo man ang duro nga mga kalalakin-an nga Griego. ¹³ Pero kang maman-an kang mga Judio sa Tesalonica nga ginapanudlo man ni Pablo ang pulong kang Dios sa Berea, nag-agto man sanda rugto kag ginpaugut ang mga tawo kag ginsudyot nga manggamo. ¹⁴ Lagi-lagi ginpapanaw kang mga tumuluo si Pablo paagto sa binit kang baybay. Pero si Silas tana kag si Timoteo nagpabilin sa Berea. ¹⁵ Ang mga tawo nga naghatud kay Pablo nag-imaw kana hasta sa Atenas. Pagkatapos, nagbalik sanda sa Berea nga dara ang bilin ni Pablo para kanday Silas kag Timoteo nga kon mahimo magsunod lagi kana.

Si Pablo sa Atenas

¹⁶ Samtang nagahulat si Pablo sa Atenas kanday Silas kag Timoteo, natublag gid ang anang baratyagun kang makita na nga duro ang mga dios-dios sa syudad. ¹⁷ Gani nagpakigdiskusyon tana rugto sa sinagoga sa mga Judio kag sa mga

bukun ti Judio nga nagasimba sa Dios, kag kada adlaw nagapakigdiskusyon man tana sa bisan kay sin-o nga nagaagto sa tindahan. ¹⁸ Ang iba sa mga manunudlo nga ginatawag Epicureo kag Estoico nagpakigdebate kay Pablo. Ang iba kananda nagkuon, "Ano tana ang ginapang-wakal kang hadakan nga ria?"

May nagkuon man, "Daw lain tana nga dios ang ginapanudlo na karia." Nagkuon sanda ka dya tungud hay si Pablo nagatudlo kananda kah nahanungud kay Jesus kag kah pagkabanhaw. ¹⁹ Gani gindara nanda si Pablo kag ginpaatubang sa andang konseho nga ginatawag Areopago. Nagkuon sanda, "Pwede bala namun maman-an kon ano ang bag-o nga pagturon-an nga imo ginatudlo nga dya? ²⁰ Ang iba sa imo mga ginapanudlo lain sangsa amun naman-an, gani gusto namun maman-an ang kahulogan na kadya." ²¹ (Tungud hay ang tanan nga mga taga-Atenas kag mga pangayaw nga nagaistar rugto, wara ti iba nga ginaobra kundi istoryahan ang mga butang nga bag-o para kananda.)

²² Gani, nagtindug si Pablo sa atubang kah konseho kah Areopago kag naghambal, "Kamo nga mga taga-Atenas, nakita ko nga sa bisan ano nga paagi tama gid kamo ka relihiyoso. ²³ Tungud nga sa akun nga paglagaw-lagaw sa inyo nga syudad kag sa akun pagsulung kah mga lugar nga inyo ginasimbahan, nakita ko ang sangka altar nga amo dya ang nakasulat: 'Para sa Dios nga wara makilala.' Gani kar-on, ang ginasimba ninyo nga dya bisan wara ninyo makilala, amo ang akun ibantala kaninyo. ²⁴ Ang

Dios nga naghimo kang kalibutan kag kang tanan nga butang nga rugyan karia, amo ang Ginoo kang langit kag kang lupa. Wara tana nagaistar sa templo nga ginhimo kang tawo. ²⁵ Wara man tana nagakinahanglan nga serbihan kang tawo nga daw nagakinahanglan tana kang bisan ano, tungud hay tana mismo ang nagatugro kag kabuhi sa tawo kag kang ginhawa kag kang tanan nga mga butang. ²⁶ Halin sa sangka tawo naghimo tana kag tanan nga lahi kag tawo, kag ginpaistar sa tanan nga lugar kag kalibutan. Tana mismo ang nagpat-ud kag andang tion, kag kag dulonan kag lugar nga andang pagaistaran. ²⁷ Ginhimo dya kang Dios agud nga ang mga tawo magasagap kana, kag sa anda nga pagpangarapkap kana basi pa lang nga makita nanda tana. Sa pagkamatuod, ang Dios bukun gid man ti marayu sa kada isara kanatun. ²⁸ Pareho kag ginkuon kag sangka tawo, ‘Tungud kana buhi kita kag nagahulag kag nagakabuhi.’ Amo man ria ang kuon kag iba sa inyong manugbinalaybay, ‘Mga kabataan na man kita.’ ²⁹ Sanglit mga kabataan kita kag Dios, indi kita dapat maminsar nga tana pareho kag rebulto nga bulawan ukon pilak ukon bato nga ginhimo kang tawo paagi sa anang imahinasyon kag pagkasampatun sa pagpanilsil. ³⁰ Katong una nga mga panahon ginpabay-an lang anay kag Dios nga wara tana ginkilala kang mga tawo. Pero kadya tana, ginasugo na ang tanan nga tawo sa bisan diin nga lugar nga maghinulsul. ³¹ Tungud hay ginpat-ud run kag Dios ang adlaw nga hukman na kag matarung

ang mga tawo sa kalibutan paagi sa tawo nga anang pinili. Ginpamatud-an na dya sa tanan paagi sa pagbanhaw kang amo nga tawo.”

³² Pagkabati nanda kang ginhambal ni Pablo nahanungud sa pagkabanhaw kang mga patay, ginyaguta tana kang iba, pero ang iba tana nagkuon, “Gusto namun ikaw mabatian liwan nahanungud sa mga butang nga dya.” ³³ Amo to kag naghelin si Pablo kananda. ³⁴ Pero may pira ka mga tawo nga nagsunod kana kag nagtoo kay Jesus. Ang isara kananda ka dya amo si Dionisio nga katapo kang konseho kang Areopago; kag may sangka bayi man nga ginahingaranan kay Damaris, kag may iba pa gid.

18

Si Pablo sa Corinto

¹ Pagkatapos ka dya, naghelin si Pablo sa Atenas kag nag-agto sa Corinto. ² Rugto nakilala na ang sangka Judio nga si Aquila nga natawo sa Ponto, nga wara pa lang buhay nga nag-abot sa Corinto halin sa Italia imaw kang anang asawa nga si Priscila tungud hay ang emperador nga si Claudio nagpapanaog kang sugo nga ang tanan nga mga Judio magharalin sa Roma. Nagpakigkita si Pablo sa mag-asawa nga dya ³ kag rugto tana nagdayon kananda kag nag-irimaw sanda sa pag-obra tungud hay pareho ang andang parangitan-an nga manughimo kang torda nga panit ka sapat. ⁴ Kada Adlaw nga Inugpahuway nagaagto tana sa sinagoga kag nagapakigdiskusyon sa mga Judio kag sa mga

Griego; ginatinguaan na nga madara sanda sa pagtoo.

⁵ Kang pag-abot nanday Silas kag Timoteo halin sa Macedonia, wara ti iba nga ginaobra si Pablo kundi ang magpangwali kag magpamatuod sa mga Judio nga si Jesus amo gid ang Cristo. ⁶ Pero kang ginkontra nanda tana kag ginpasipalahan, gintuk-ap na ang anang bayo kag nagkuon, "Kon silotan kamo kung Dios, wara run takun ti sarabtun kaninyo. Umpisa kadya sa mga bukun ti Judio ako manudlo!"

⁷ Naghalin tana sa sinagoga kag nagdayon sa balay ni Ticio Justo. Tana ka dya bukun ti Judio pero nagasimba sa Dios kag ang anang balay sa ingud lang kung sinagoga. ⁸ Si Crispo nga manugdumara kang sinagoga, nagtoo sa Gino imaw kung anang bilog nga panimalay. Kag duro pa gid nga mga taga-Corinto nga nakabati kung mensahe ang nagtoroo kag ginbawtisohan.

⁹ Sangka gabii, naghambal ang Gino kay Pablo sa paranan-awun, "Indi kaw magkahadluk. Magpadayon lang ikaw sa pagpanudlo kag indi maguntat, ¹⁰ tungud hay kaimaw mo ako. Wara ti bisan sin-o nga makaparapit sa paghalit kanimo tungud hay duro ang mga tawo nga nagatoo kanakun sa syudad nga dya." ¹¹ Gani nagtiner rugto si Pablo kung sangka tuig kag tunga nga nagapanudlo kananda kung pulong kang Dios.

¹² Pero kang si Gallio run ang nangin gobernador kung Acaya, nagtingub ang mga Judio kag gindakup nanda si Pablo kag ginpaatubang sa hukmanan. ¹³ Nagkuon sanda, "Ang tawo nga

dya nagapanghaylo kang mga tawo sa pagsimba
sa Dios sa paagi nga kontra sa kasugoan!"

¹⁴ Magahambal run raad si Pablo, kang magkuon si Gallio sa mga Judio, "Kon ang inyo reklamo nahanungud sa malain nga hinimoan ukon mabug-at nga kasal-anan, mamati pa raad ako kaninyo nga mga Judio. ¹⁵ Pero tungud gani nga ang inyo ginasuayan nahanungud sa mga pulong kag sa mga ngaran, kag sa inyo kaugalingun nga kasugoan, kamo mismo ang maghusay karia. Indi ako gusto nga maghusgar kang mga butang nga ria!" ¹⁶ Kag ginpagwa na sanda sa hukmanan. ¹⁷ Dayon, gindakup nanda si Sostenes nga manugdumara kang sinagoga, kag ginbakol sa atubang kang hukmanan, pero wara gid dya ginsapak ni Gallio.

Ang Pagbalik ni Pablo sa Antioquia

¹⁸ Nagbuhay pa gid si Pablo sa Corinto kang pira ka adlaw. Pagkatapos, naglisensya tana sa mga tumuluo nga mapanaw tana, kag nag-agto tana sa Siria imaw nanday Priscila kag Aquila. Antes tana magpanakayun, nagpagunting anay tana kang anang buhok sa Cencrea tungud hay natuman na run ang anang panaad. ¹⁹ Pag-abot nanda sa Efeso, ginbilin ni Pablo sanday Priscila kag Aquila kag ana tana nag-agto sa sinagoga kag nagpakigdiskusyon sa mga Judio. ²⁰ Ginhawidan nanda raad tana nga magpabilin anay kananda kag malawid nga tinion, pero wara tana magpasugot. ²¹ Pero kung inugpanaw

na run, nagkuon tana kananda, "Kon kabubut-un kang Dios, magabalik ako rugya kaninyo." Kag nagpanakayun tana halin sa Efeso.

²² Pag-abot na sa Cesarea, nag-agto tana sa Jerusalem kag gin pangamusta ang mga tumuluo rugto, kag pagkatapos nag-agto tana sa Antioquia. ²³ Kang makatiner tana rugto kag mabugu nga tinion, naghalin tana kag nag pang-agto sa mga lugar nga sakup kag Galacia kag Frigia kag ginaparig-un na ang mga tumuluo.

Si Apolos sa Efeso kag sa Corinto

²⁴ Kar-on, may sangka Judio nga taga-Alejandria nga nag-abot sa Efeso nga ang ngaran na ka dya amo si Apolos. Mayad tana nga manughambal kag duro ang anang naman-an sa Kasulatan. ²⁵ Natudloan tana nahanungud sa pagsunod sa Dalan kag Ginoo. Tama gid tana ka maukud sa pagpanudlo kag igsakto man ang anang ginapanudlo nahanungud kay Jesus. Ugaring ang naman-an na lang amo ang bawtiso nga ginpanudlo ni Juan kato anay. ²⁶ May kaisug tana nga naghambal sa sinagoga. Kang mabatian tana nanday Priscila kag Aquila, gindara nanda tana sa andang balay kag ginpaathag pa gid kana ka mayad ang nahanungud sa pagsunod sa Dios. ²⁷ Katong si Apolos nagpamat-ud nga mag-agto sa Acaya, ginpabakud kag mga tumuluo ang anang baratyagun. Nagsulat sanda sa mga tumuluo sa Acaya nga batonon nanda tana. Pag-abot na rugto, bahul gid ang anang nabulig sa mga tawo nga paagi sa bugay kag Dios

nagtoro, ²⁸ tungud hay paagi sa anang mapag-un nga mga rason gindaug na ang mga Judio sa andang pagdiskusyon sa atubang kang mga tawo, kag halin sa Kasulatan ginpamatud-an na nga si Jesus amo ang Cristo.

19

Si Pablo sa Efeso

¹ Samtang rugto si Apolos sa Corinto, si Pablo tana nagpanaw kag mag-agì sa barabakulodon nga bahin kang probinsya hasta nga makadangat tana sa Efeso, kag rugto may nakita tana nga mga disipulo. ² Ginpamangkot sanda ni Pablo, "Katong magtoo kamo sa Gino, nabaton bala ninyo ang Balaan nga Ispirito?"

Nagsabat sanda, "Wara. Wara gani kami ka bati nga may Balaan nga Ispirito gali."

³ Ginpamangkot sanda ni Pablo, "Kon amo, sa ano nga sahi ka bawtiso kamo ginbawtisohan?"

Nagsabat sanda, "Sa bawtiso nga gintudlo ni Juan."

⁴ Nagkuon si Pablo, "Ang pagbawtiso ni Juan para lang sa mga tawo nga naghinulsul, kag ginkun-an na man ang mga Israelenhun nga magtoo sa magaabot sunod kana, nga wara ti liwan kundi si Jesus."

⁵ Pagkabati nanda ka dya, ginbawtisohan sanda sa ngaran ni Ginoong Jesus. ⁶ Gintungtong ni Pablo ang anang alima kananda; dayon nagkunsad kananda ang Balaan nga Ispirito kag naghambal sanda kang lain nga sahi kang mga linggwahé kag nagpahayag kang mensahe kang

Dios. ⁷ Mga napulo'g darwa sanda tanan ka mga laki.

⁸ Sa sulud kang tatlo ka bulan nagpadayon si Pablo sa pag-agto sa sinagoga kag may kaisug tana nga naghambal sa katawhan. Nag-pakigdiskusyon tana kananda kag gintinguhaan na gid nga mapapati sanda nahanungud sa pag-ginahum kang Dios. ⁹ Pero ang iba kananda mga awut gid ti ulo kag indi magpati, kag sa atubang kang katawhan ginpakamalan nanda ang nahanungud sa pagsunod sa Dalan kang Ginoo. Gani naghalin si Pablo kananda, kag gin-imaw na ang mga disipulo. Kada adlaw nagapakigdiskusyon tana sa mga tawo nga nagaaragto sa eskwelahan ni Tirano. ¹⁰ Nagpadayon dya sa sulud kang darwa ka tuig, gani ang tanan nga mga Judio kag mga Griego nga nagaistar sa probinsya kang Asia, nakabati kang Pulong kang Ginoo.

Ang Kabataan ni Esceva

¹¹ Ang Dios naghimo kang mga pinasahi nga mga milagro paagi kay Pablo. ¹² Bisan mga panyo ukon tampi nga anang gin-gamit ginadara kag ipadapat sa mga masakitun, kag nagaarayad sanda kag nagaguروا man ang mga malaot nga ispirito halin sa mga tawo nga ginsab-an. ¹³ May mga Judio rugto nga nagapanglugayawan kag nagapanabog kang mga malaot nga ispirito. Gintirawan nanda nga mitlangun ang ngaran ni Ginoong Jesus sa pagpanabog ka mga malaot nga ispirito. Nagkuon sanda, “Sa ngaran ni Jesus nga ginawali ni Pablo, ginamandoan ko kamo nga magguروا!” ¹⁴ Amo dya ang ginahimo kang

pito ka mga kabataan nga laki ni Esceva nga pinakamataas nga pari kang mga Judio.

¹⁵ Pero ginsabat sanda kang malaot nga ispirito, "Kilala ko si Jesus kag kilala ko man si Pablo. Pero kamo tana, sin-o tinyo?"

¹⁶ Dayon, gindamhagan kang tawo nga nasaban kang malaot nga ispirito ang mga bata ni Esceva, kag tungud kang kapurus na ka dya nadaug na sanda tanan. Gani nagparalagyo sanda pagwa sa balay nga wara ti mga bayo kag puros pilasun. ¹⁷ Ang natabo nga dya nabalahuba sa tanan nga mga Judio kag mga Griego nga nagaistar sa Efeso, kag hinadlukan gid sanda ka mayad, kag napasidunggan pa gid ang ngaran ni Ginoong Jesus. ¹⁸ Duro nga mga tumuluo ang nag-ako kag nagtuad kang malain nanda nga ginhimo kato anay. ¹⁹ Duro nga mga madyikero ang nagdara kang andang mga libro parte sa madyik kag gintipon nanda dya kag ginsunog sa atubang kang katawhan. Gin-isip nanda ang bili kang amo nga mga libro kag nakalambot sa mga 50,000 ka pilak.* ²⁰ Gani ang pulong kang Dios naglapnag pa gid kag nagduro ang mga nagtoroo kay Cristo.

Ang Kinagamo sa Efeso

²¹ Pagkatapos kang mga hitabo nga dya, nagpamat-ud si Pablo nga mag-agto sa Jerusalem nga maagi sa Macedonia kag Acaya. Nagkuon tana, "Pagkatapos nga makaagto ako sa Jerusalem, kinahanglan nga maagto man ako

* ^{19:19} 19:19 ang sangka pilak nagatumbas sa sangka adlaw nga sweldo kang tawo

sa Roma.” ²² Gani ginpauna na sa Macedonia ang darwa nga nagabulig kana nga amo sanday Timoteo kag Erasto, kag ana tana nagpabilin pa kang pira ka adlaw sa probinsya kang Asia.

²³ Kang mga tinion man nga to, may bahul nga kinagamo nga natabo nga may kaangtanan sa Dalan kang Ginoo. ²⁴ May sangka platero nga ginahingaranan kay Demetrio, nga naga-panghimo kang pilak nga mga garagmay nga templo kang andang diosa nga si Artemisa, kag dya nagtugro kang bahul nga kita sa anang mga tinawo. ²⁵ Gintipon na ang anang mga tinawo kag ang iba pa nga mga platero, kag nagkuon tana kananda, “Mga amigo, nakamaan kamo nga ang atun pag-uswag nagahalin sa parangitan-an nga dya. ²⁶ Nakita ninyo man kag nabatian kon ano ang ginahimo kang Pablo nga ria. Nagakuon tana nga ang mga dios nga ginhimo kang tawo bukun ti matuod nga dios, kag duro ang anang nahaylo kag napapati indi lang rugya sa Efeso kundi haros sa bilog nga probinsya kang Asia. ²⁷ Gani may katalagman nga ang atun parangitan-an nga dya pakalainun. Kag labut pa, ang templo kang atun diosa nga si Artemisa mangin wara ti pulos kag indi run tana pagpadungan bilang diosa—tana nga ginsimba kang tanan sa bilog nga Asia kag sa bilog nga kalibutan.”

²⁸ Pagkabati nanda ka dya, nag-ugut gid sanda ka mayad kag nagsinggitan, “Gamhanan si Artemisa nga diosa kang taga-Efeso!” ²⁹ Gani nagkinagamo ang mga tawo sa syudad. Gindakup nanda si Gayo kag Aristarco nga taga-

Macedonia nga mga kaimaw ni Pablo sa anang pagpanglakutun, kag gin-guyod paagto sa teatro. ³⁰ Gusto raad ni Pablo nga mag-agto sa mga tawo, pero ginpunggan tana kang mga tumuluo. ³¹ Ang anang mga amigo nga mga opisyales kang probinsya nagpasugo man kana nga naga pangabay nga kon mahimo indi gid tana magpakita rugto sa teatro. ³² Ang mga tawo tana nga nagtiriripon indi run maghiribati tungud hay lain ang ginasinggit kang iba, kag ang iba tana lain man. Kalabanan kananda wara gani makamaan kon andut nagtiriripon sanda. ³³ Ang iba sa mga tawo rugto naghuna-huna nga si Alejandro amo ang kabangdanan kang kinagamo tungud hay tana ang gintulod kang mga Judio sa atubang kang katawhan. Nagsenyas tana nga maghipus ang mga tawo tungud hay gusto na nga magpaathag. ³⁴ Pero kang matalupangdan nanda nga Judio tana, nagdurungan sanda tanan singgit sa sulud kang darwa ka oras kang amo dyaay, “Gamhanan si Artemisa nga diosa kang mga taga-Efeso!”

³⁵ Kang urihi, napahipus gid man sanda kang opisyal kang syudad. Nagkuon tana kananda, “Mga kabugtoan ko nga taga-Efeso, tanan nga tawo nakamaan nga ang mga taga-Efeso amo ang manugtatap kang templo kang gamhanan nga si Artemisa, kag kag sagrado nga bato nga nahulog halin sa langit. ³⁶ Wara ti may makapanginwara kang butang nga dya, gani dapat magpatawhay kamo kag indi magpadaso-daso. ³⁷ Gindara ninyo rugya ang mga laki

nga dya nga wara man gani magpanakaw sa templo ukon maghambal kang malain batok sa atun diosa. ³⁸ Gani, kon si Demetrio kag ang anang mga kaibahan nga mga platero may akusasyon batok sa bisan kay sin-o, may mga manughukum kita kag bukas ang korte kada adlaw; rugto sanda mag-akusahanay. ³⁹ Pero kon may iba pa gid kami nga reklamo, pagahusayun ria sa pagtiripon kang mga pumuluyo suno sa kasugoan. ⁴⁰ Kon parte sa natabo kadya nga adlaw, may katalagman nga iakusar kita sa pagpanggamo, kag wara gid kita ti rason nga isugid tungud kang kinagamo nga dya." ⁴¹ Pagkahambal kang opisyal ka dya, ginpapauli na ang mga tawo.

20

Si Pablo sa Macedonia kag Grecia

¹ Kang matapos run ang kinagamo, ginpatawag ni Pablo ang mga tumuluo kag ginparig-un ang andang baratyagun. Dayon naglisensya tana nga mahalin kag mag-agto sa Macedonia. ² Nagpang-agto tana sa mga lugar rugto kag gintudloan na ang mga tumuluo agud magrig-un ang andang baratyagun. Pagkatapos, nag-abot tana sa Grecia ³ nga sa diin nagtiner tana kang tatlo ka bulan. Tungud nga ang mga Judio naghumun batok kana katong inugpanakayun na run paagto sa Siria, nagpamat-ud run lang tana nga mag-agi sa Macedonia sa anang pagbalik. ⁴ Ang mga nag-imaw kana amo sanday Sopater nga taga-Berea, nga bata ni Pirro; kag si Aristarco kag

Segundo nga mga taga-Tesalonica, si Gayo nga taga-Derbe, si Tiquico kag si Trofimus nga taga-Asia, kag si Timoteo. ⁵ Ang mga laki nga dya nag-una kanamun sa Troas, kag rugto nanda kami ginhulat. ⁶ Nagpanakayun kami halin sa Filipos pagkalampuwas kang Pista kang Tinapay nga wara ti Tapay, kag pagkaligad kang lima ka adlaw naabotan namun ang mga laki nga nag-una kanamun sa Troas kag nagtiner kami rugto kang pito ka adlaw.

Ang Urihi nga pagbisita ni Pablo sa Troas

⁷ Pag-abot kang una nga adlaw kang semana, nagtiringub kami sa paghiwat kang pagpamihap-pihak kang tinapay. Naghambal si Pablo sa mga tawo kag tungud nga pagkaaga kato mapanaw run tana, ginpadayon na lang ang anang paghambal hasta magtunga-gabii. ⁸ Duro ang mga sulo sa ibabaw nga kwarto nga amun ginatiponan. ⁹ May sangka pamatan-un rugto nga si Eutico, nga nagapungko sa may bintana. Samtang nagapadayon si Pablo sa paghambal, si Eutico tana gintuyayo hasta nga nahamuukan dya kag nahulog sa lupa halin sa ikatlo nga panalgan kang balay. Kang bulutbuton nanda tana, patay run. ¹⁰ Nanaog si Pablo kag ginhapan na dya kag ginhakus, kag nagkuon, “Indi kamo magpakulba; buhi tana.” ¹¹ Dayon nagsaka liwan si Pablo kag namihak-pihak kang tinapay kag nagkaun. Nagpakig-istorya pa gid tana kag malawid kananda hasta mag-agaa, kag pagkatapos naghalin tana. ¹² Ang pamatan-un tana

gindara kang mga tawo pauli nga buhi kag nalipay gid sanda ka mayad.

Halin sa Troas Nag-agto si Pablo sa Mileto

¹³ Kami tana nga mga kaimaw ni Pablo, naguna sa barko kag maghalin paagto sa Asos, agud nga rugto namun tana pasakyun, tungud hay amo dya ang gusto na nga himoon namun hay ana tana mapanaw lang. ¹⁴ Kang magtaboay kami sa Asos, ginpasakay namun tana kag nagdiretso sa Mitilene. ¹⁵ Nagpanakayun kami halin sa Mitilene kag pagkadason nga adlaw nag-abot kami sa Quios. Pagkadason pa gid nga adlaw, nag-abot kami sa Samos kag pagkadason pa gid nga adlaw nakadangat kami sa Mileto. ¹⁶ Nagpamat-ud si Pablo nga indi run lang maghapat sa Efeso agud to nga indi tana maawat sa Asia, hay nagadali tana nga kon mahimo pa lang makadangat tana sa Jerusalem sa adlaw kung Pentecostes.

Ang Pamilinbilin ni Pablo sa mga Kamal-aman sa Efeso

¹⁷ Rugto sa Mileto, nagpasugo si Pablo sa mga kamal-aman sa iglesia sa Efeso nga kon mahimo magpakigkita sanda kana. ¹⁸ Pag-abot nanda, nagkuon si Pablo kananda, "Naman-an ninyo kon daw ano ang akun pagginawi sa tanan nga tion nga kaimaw ninyo ako, umpisa kang pag-abot ko rugya sa Asia. ¹⁹ Nagpangalagad ako sa Ginoo nga may tuman nga pagpaubus kag nagahiribiun sa pag-atubang kang mga pagtiraw tungud kang mga humun kang mga Judio. ²⁰ Naman-an man ninyo nga wara gid ako

magpangalag-ag sa akun pagpahayag kaninyo kang bisan ano nga para sa inyo kaaraydan kag sa pagtudlo kaninyo sa karak-an kag sa inyong mga balay. ²¹ Ginpaandaman ko gid ka mayad ang mga Judio kag ang mga bukun ti Judio nga maghinulsul kang anda mga sala kag magdangup sa Dios kag magtoo kay Ginoong Jesus. ²² Kag kar-on, sa akun pagtuman sa sugo kang Balaan nga Ispirito, maagto ako sa Jerusalem nga wara makamaan kon ano ang nagahulat kanakun rugto. ²³ Ang naman-an ko lang tana nga sa kada banwa nga akun ginaagtonan, ginapamaan kanakun kang Balaan nga Ispirito nga pagaprisohon ako kag pagapaantoson. ²⁴ Pero kon kanakun lang tana, ginakabig ko ang akun kabuhi nga wara ti bili, para lamang nga matuman ko ang hirikoton kag matapos ang katungdanan nga gintugyan kanakun ni Ginoong Jesus, nga amo ang pagsugid kang Mayad nga Balita nahanungud sa bugay kang Dios.

²⁵ "Kag kar-on, tanan kamo nga akun gin pangagtonan kag ginwalihan nahanungud sa pagginahum kang Dios, naman-an ko nga bisan isara kaninyo indi run gid makakita kanakun liwan. ²⁶ Gani ginakun-an ko kamo sa kadya gid nga adlaw nga kon may rugyan kaninyo nga silotan kang Dios, wara run ako ti sarabtun. ²⁷ Tungud hay wara gid ako magpangalag-ag sa pagpamaan kaninyo kag bug-os nga kabubutun kang Dios. ²⁸ Amligi gid ninyo ang inyo kaugalingun kag amo man ang tanan nga mga tumuluo nga ang andang halimbawa panung kag karnero nga gintugyan kaninyo kag Bal-

aan nga Isiprito nga inyo pagabantayan. Bilang manugbantay atipana ninyo ang iglesia kang Dios nga ana naangkun paagi sa dugo kang anang kaugalingun nga Anak. ²⁹ Naman-an ko nga sa akun paghalin, may mga tawo nga daw pareho kang mapintas nga lobo ang magasulud sa inyong katiringban kag wara ti kaluoy nga magpanghalit kaninyo. ³⁰ Bisan pa gani sa inyo mismo katiringban may mga tawo nga magatuhaw kag magasugid kang butig agud to nga madara nanda ang mga gintuton-an nga magsunod kananda. ³¹ Gani mag-andam kamo kag indi ninyo paglipatan nga sa sulud kang tatlo ka tuig, adlaw kag gabii gintudloan ko kamo nga nagahiribiuon ako.

³² “Kag kar-on ginatugyan ko kamo sa Dios kag sa anang pulong nga nagasaysay kang anang bugay nga amo ang magapabakud kaninyo kag magatugro kaninyo kag pagpakamayad nga anang gintigana para sa tanan nga anang gin-pain nga mangin anang mga katawhan. ³³ Wara gid ako naghanggab kag kwarta ukon panap-tun ni bisan sin-o kaninyo. ³⁴ Kamo mismo nakamaan nga nagpangabudlay ako agud to nga mahimon-an ang akun mga kinahanglanun kag amo man ang kinahanglanun kag akun mga kaimaw. ³⁵ Sa tanan nga butang gin-pakita ko kaninyo nga paagi sa amo dya nga pagpangabudlay dapat natun buligan ang mga maluya. Panumdumun natun ang ginkuon anay ni Ginoong Jesus, ‘Mas bulahan ang tawo nga nagatugro sangsa nagabaton.’ ”

³⁶ Pagkatapos hambal ni Pablo ka dya

nagluhod tana kag nangamuyo imaw kananda.
³⁷ Naghiribi sanda tanan kag ginhakus nanda si Pablo kag ginharkan. ³⁸ Nasubuan gid sanda ka mayad tungud sa anang ginkuon nga indi run gid nanda tana makita liwan. Pagkatapos, ginhatus nanda tana sa barko.

21

Nag-agto si Pablo sa Jerusalem

¹ Kang magburublaganay run kami, nagpanakayun kami nanday Pablo kag magdiretso sa Cos. Pagkadason nga adlaw nag-abot kami sa Rodas, kag halin rugto nagdiretso kami sa Patara. ² Rugto sa Patara may nakita kami nga barko nga manug-agto sa Fenicia, kag nagsakay kami kag maghalin. ³ Nalantawan namun ang Cipro, kag nag-agi sa nabagatnan na ka dya kag nagdiretso sa Siria. Nagdungka kami sa Tiro tungud hay rugto magadiskarga ang barko kang anang mga kargamento. ⁴ May mga tumuluo kami nga nakita rugto kag nagtiner kami kananda kag pito ka adlaw. Paagi sa pagtuytoy kang Balaan nga Isiprito ginkun-an nanda si Pablo nga indi mag-agto sa Jerusalem. ⁵ Pero pagkatapos kang amun pagtiner rugto, naghelin kami kag nagpadayon sa amun pagbyahe. Ginhatus kami kag tanan nga mga tumuluo imaw kang andang mga asawa kag kabataan, hasta sa gwa kang syudad, kag rugto sa binit kang baybay nagruluhod kami kag nangamuyo. ⁶ Kang makalisensya run kami kananda, nagsakay kami sa barko kag sanda tana nag-urolí.

⁷ Halin sa Tiro, nagpadayon kami sa amun pagpanakayun kag nag-abot sa Tolemaida. Nagpakigita kami sa mga tumuluo rugto, kag nagtiner kananda kang sangka adlaw.

⁸ Pagkadason nga adlaw, naghalin kami kag nag-abot sa Cesarea. Nag-agto kami sa balay ni Felipe nga manugwali kag isara man sa pito ka mga laki nga ginpili kato anay nga magbulig sa mga apostoles, kag rugto kami nagdayon sa anang balay. ⁹ May apat tana ka mga bata nga daraga nga nagabantala kang mensahe kang Dios. ¹⁰ Samtang rugto kami kag mga pira ka adlaw, may nagdulhog halin sa Judea nga sangka propeta nga ginahingaranan kay Agabo. ¹¹ Nag-agto tana kanamun, kag ginbuul ang wagkus ni Pablo kag gin-gapos na ang anang kaugalingun nga alima kag kahig kag nagkuon, “Amo dya ang kuon kag Balaan nga Ispirito: ‘Ang tag-iya kag wagkus nga dya pagagapusion kag pareho ka dya kag mga Judio sa Jerusalem kag itugyan sa mga bukun ti Judio.’” ¹² Pagkabati namun ka dya, gin-alungay namun si Pablo imaw kag mga taga rugto nga indi run lang magtukad sa Jerusalem. ¹³ Pero nagsabat tana, “Andut haw nga nagahirinibi kamo? Ginapasakit lang ninyo ang akun baratyagun. Handa ako indi lamang sa pagpagapos kundi bisan patyun pa rugto sa Jerusalem tungud gid lang kay Ginoong Jesus.” ¹⁴ Kang indi gid namun mapabaylo ang anang panghuna-huna, nag-untat run lang kami kag nagkuon, “Kon ano ang kabubut-un kang Ginoos, amo ang matuman.”

¹⁵ Pagkaligad kag pira ka adlaw, naghimus

kami kag magtukad sa Jerusalem. ¹⁶ Gin-imawan kami kang iba nga sumurunod nga taga-Cesarea, kag gindara nanda kami sa balay ni Mnason nga amun pagadayonan. Tana ka dya taga-Cipro kag isara sa mga buhay run nga nagtoo.

Nagpakigkita si Pablo kay Santiago

¹⁷ Pag-abot namun sa Jerusalem, malipayun gid nga ginbaton kami kang mga tumuluo. ¹⁸ Pagkasunod nga adlaw, nag-imaw si Pablo kanamun para magpakigkita kay Santiago, kag rugto man ang tanan nga mga kamal-aman kung iglesia. ¹⁹ Pagkatapos nga ginpangamusta sanda ni Pablo, ginsaysay na kananda ang tanan nga ginhimo kung Dios sa mga bukun ti Judio paagi sa anang hirikoton. ²⁰ Pagkabati nanda ka dya, gindayaw nanda nga ang Dios. Pagkatapos nagkuon sanda kana, "Pablo nga bugto namun, naman-an mo nga pira run ka libo nga mga Judio ang nagtoroo kay Jesus, kag tanan sanda maukud sa pagtuman kung Kasugoan ni Moises" ²¹ May nakasugid kananda nga nagapanudlo ikaw sa mga Judio nga nagaistar sa lugar kung mga bukun ti Judio nga indi run nanda pagtuman-nun ang kasugoan ni Moises kag ginakun-an mo sanda nga indi magpasirkom kung andang kabataan ukon magsunod kung pagbinatasan kung mga Judio. ²² Ano ayhan ang mayad nga himoon natun ka dya? Sigurado gid nga mabalitaan nanda nga nag-abot ikaw. ²³ Mayad siguro amo dya ang himoon mo. May apat ka mga laki rugya nga may panaad. ²⁴ Imawun mo sanda kag himoon ninyo ang seremonya

parte sa pagpakinlo, kag baydan mo man ang andang magasto agud to nga pwede run sanda makapakalbo. Sa paagi nga dya maman-an kang tanan nga ang andang nabalitaan parte kanimo bukun ti matuod, kundi nga ikaw mismo nagatuman sa Kasugoan ni Moises. ²⁵ Kon nahanungud ruman tana sa mga bukun ti Judio nga nagtoroo, ginsulatan run namun sanda kang amun ginkasugtan nga indi sanda magkaun kang mga pagkaun nga ginahalad sa mga dios-dios, kag indi sanda magkaun kang dugo ukon kang kusug ka sapat nga napatay nga wara mapaturo ang anang dugo, kag indi sanda magpakighilawas."

²⁶ Gani gindara ni Pablo ang apat ka mga laki kag pagkadason nga adlaw ginhimo nanda ang seremonya parte sa pagpakinlo. Dayon, nag-agto tana sa templo agud magpamaan kon sano matapos ang andang pagpakinlo para ihalad ang mga sapat nga haralad para sa kada isara kananda.

Gindakup si Pablo sa Templo

²⁷ Kang nagahingapos run ang pito ka adlaw, ang mga Judio nga halin sa Asia nakakita kay Pablo sa templo. Ginsudyot nanda ang mga tawo kag gindakup nanda si Pablo. ²⁸ Nagsingitan sanda, "Mga kasimanwa namun nga Israelen-hun, bulig kamo! Amo run dya ang tawo nga naganudlo bisan diin kontra sa mga Israelen-hun, kag kontra sa Kasugoan ni Moises, kag kontra sa templo nga dya! Luwas pa karia, nagdara pa tana kang mga Griego sa sulud kang templo kag gindagtaan na ang Balaan nga lugar nga

dya!" ²⁹ (Nagkuon sanda ka dya tungud hay nakita nanda anay si Trofimo nga taga-Efeso nga nagaimaw kay Pablo sa syudad, kag abi nanda nga gindara man tana ni Pablo sa sulud kang templo.)

³⁰ Dayon nagkinagamo ang tanan nga mga tawo sa syudad. Nagpanung sanda nga nagdinalagan paagto sa templo kag gindakup si Pablo kag gin-guyod paggwa, kag lagi-lagi ginsiradohan ang pwertahan kang templo. ³¹ Patyun run daad tana kang mga tawo pero may nakasugid sa kumander kang sulfado Romanhun nga ang tanan nga mga tawo sa Jerusalem nagakinagamo. ³² Lagi-lagi nagdara ang kumander kang mga sulfado kag mga kapitan kag nag-agto sa katawhan. Pagkakita kang mga tawo sa kumander kag sa mga sulfado, gin-untatan nanda ka hanot si Pablo. ³³ Nagparapit ang kumander kay Pablo kag gindakup dya, kag nagsugo nga gapuson kang darwa ka kadena. Namangkot ang kumander, "Sin-o dya nga tawo kag ano ang anang ginhimo?" ³⁴ Lain ang ginasinggit kang iba nga mga tawo, kag lain man ang ginasinggit kang iba. Tungud sa sobra nga ka gahud indi maman-an kang kumander kon ano gid ang matuod nga natabo. Gani nagsugo tana nga idar-un si Pablo sa kuta. ³⁵ Kang pagsamput nanda sa hagdanan, ginhakwat run lang kang mga sulfado si Pablo tungud kang ka bangis kang mga tawo. ³⁶ Nagasurunod sanda nga nagasinggitan, "Patyun tana!"

Nagdepensa si Pablo kung anang Kaugalingun

³⁷ Kang idar-un run kang mga suldado si Pablo sa sulud kang kuta, nagkuon tana sa kumander, “May ihambal daad ako kanimo.”

Nagsabat ang kumander, “Kamaan gali ikaw maghambal kang Griego? ³⁸ Kon amo bukun ti ikaw ang Ehiptohanun nga ka san-o lang nagpangulo sa pagpakigbato sa gobyerno kag apat ka libo ka mga terorista nga armado ang nag-imaw kana sa kamingawan.”

³⁹ Nagsabat si Pablo, “Sangka Judio ako nga taga-Tarso nga sakup kang Cilicia, kag pumuluyo ako kang bantog nga lugar nga dya. Kon mahimo, tugoti ako nga maghambal sa katawhan.”

⁴⁰ Ginpahanugotan tana kang kumander, gani nagtindug tana sa hagdanan kag nagsenyas sa mga tawo nga maghipus. Kang maglinung run sanda, nagkuon tana kananda sa linggwahe nga Hebreo:

22

¹ “Mga kabugtoan kag mga ginikanan, pamatiit ninyo ako sa akun pagdepensa kag akun kau-galingun.” ² Pagkabati nanda nga naghambal tana sa linggwahe nga Hebreo, mas naglinung pa gid sanda.

³ Kag nagpadayon si Pablo sa paghambal, “Ako sangka Judio nga natawo sa Tarso nga sakup kang Cilicia, pero nagbahul sa syudad nga dya. Nagtuon ako sa idalum kag pagtudlo ni Gamaliel, kag maid-id gid ako nga gintud-loan nahanungud sa kasugoan kag atun mga kaulangan. Kag pareho ninyo tulad, maukud

man ako sa pag-alagad sa Dios. ⁴ Ginhingabot ko kag ginpapatay ang mga nagasurunod sa Dalan kang Ginoo. Ginpangdakup ko kag ginpapriso ang mga laki kag mga bayi. ⁵ Ang Pinakamataas nga Pari kag tanan nga katapo kang konseho makapamatuod sa akun ginasugid nga dya, tungud hay sanda man gani ang nagtao kanakun kang mga sulat para sa mga isigka-Judio natun sa Damasco. Gani, nag-agto ako rugto agud pangdakpun ang mga nagasurunod sa Ginoo kag dar-un pabalik rugya sa Jerusalem nga nakagapos para silotan.

Ginsaysay ni Pablo kon paano na Nakilala ang Ginoo

⁶ “Mga udto adlaw kato, samtang naga-panglakutun ako kag nagahinamput run sa Damasco, hinali lang may nagkirab nga makasirilaw nga kasanag sa akun palibot nga naghelin sa langit. ⁷ Nahulog ako sa lupa, kag may nabatian ako nga limug nga nagkuon kanakun, ‘Saulo, Saulo, andut haw nga ginahingabot mo ako?’ ⁸ Nagsabat ako, ‘Sin-o ikaw, Ginoo?’ Nagkuon ang limug, ‘Ako si Jesus nga taga-Nazaret nga imo ginahingabot.’ ⁹ Nakita man kang mga kaimaw ko ang kasanag, pero wara nanda mabatii ang limug nga nagahambal kanakun. ¹⁰ Nagpamangkot ako, ‘Ano ang himoon ko, Ginoo?’ Nagsabat ang Ginoo kanakun, ‘Tindug kag mag-agto sa Damasco kag rugto ikaw pagasugidan kang tanan nga gintugyan kanimo nga dapat nimo himoon.’ ¹¹ Nabulag ako tungud kang kasanag nga tama kasilaw, gani gindapit

run lang ako kang akun mga kaimaw paagto sa Damasco.

¹² “Rugto may tawo nga ginahingaranan kay Ananias. Tana ka dya diosnon kag maid-id gid nga nagatuman sa kasugoan kag ginatahod kang tanan nga mga Judio rugto. ¹³ Nag-agto tana kanakun, kag nagtindug sa akun tupad kag nagkuon, ‘Bugto ko nga Saulo, makakita ikaw liwan!’ Kag kang amo gid to nga tion makakita run ako kag nakita ko tana. ¹⁴ Nagkuon pa gid tana kanakun, ‘Ang Dios kang atun mga kaulangan nagsili kanimo para maman-an mo ang anang kabubut-un, kag makita ang anang Matarung nga Surugoon, kag mabatian tana nga nagahambal. ¹⁵ Magapanugid ikaw parte kana sa tanan nga katawhan kon ano ang imo nakita kag nabatian. ¹⁶ Kag kar-on, ano pa ang ginahulat mo? Tindug kag magpabawtiso. Magpanawag ikaw kana agud malimpyuhan ikaw sa imong mga sala.’

Ang Pagtawag kay Pablo sa Pagpangwali sa mga Bukun ti Judio

¹⁷ “Pagkatapos kato, nagbalik ako rugya sa Jerusalem, kag samtang nagapangamuyo ako sa templo may nakita ako nga paranan-awun. ¹⁸ Nakita ko ang Ginoo nga nagakuon kanakun, ‘Dali ikaw, kag maghalin lagi sa Jerusalem, tungud hay ang mga tawo rugya indi magpati kang imo igasugid nahanungud kanakun.’ ¹⁹ Nagsabat ako, ‘Ginoo, sanda mismo nakamaan gid nga nagpang-agto ako sa mga sinagoga kag ginapang-dakup kag ginapanghanot ang mga nagtoroo

kanimo. ²⁰ Kag kung patyun si Esteban nga manupamatuod nahanungud kanimo, rugto ako mismo nga nagpasugot man sa pagpatay kana. Ako pa gani ang nagbantay kang mga bayo kang mga tawo nga nagpatay kana.' ²¹ Pero nagkuon ang Ginoo kanakun, 'Panaw, tungud hay sugoon ko ikaw sa marayu, rugto sa mga bukun ti Judio.'

²² Ang mga tawo nagpamati kay Pablo hasta lang sa ginkuon na nga dya. Pagkatapos nagsinggit sanda ka matunog, "Patyun tana! Indi tana angay nga mabuhi!" ²³ Samtang nagasinggitan sanda kag nagakumpasan kang andang mga bayo kag nagasab-og kang yab-ok, ²⁴ nagsugo ang kumander nga dar-un si Pablo sa kuta kag hanuton agud usisaun para maman-an kon andut nga ang mga Judio nagasinggit gid ka amo to kontra kana. ²⁵ Pero kung nagapos run nanda si Pablo agud hanuton, nagkuon tana sa kapitan nga nagatindug rugto, "Ginatugot bala kung kasugoan nga hanuton ang sangka tawo nga Romanhun nga wara pa mausisa kon nakasala gid man tana?"

²⁶ Pagkabati kang kapitan ka dya, nag-agto tana sa kumander kag nagkuon, "Ano ang himoon mo tungud hay ang tawo gali nga ria Romanhun?"

²⁷ Gani nag-agto ang kumander kay Pablo kag namangkot, "Sugidi ako, Romanhun bala ikaw?"

Nagsabat si Pablo, "Huud."

²⁸ Nagkuon pa gid ang kumander kay Pablo, "Nangin Romanhun takun paagi sa pagbayad kung bahul nga kantidad."

Nagsabat si Pablo, "Pero akun tana, nabata takun nga Romanhun."

29 Gani ang mga tawo nga magausisa raad kay Pablo nagparayu lagi. Kinulbaan man ang kumander pagkamaan na nga Romanhun gali si Pablo, tungud hay ginpagapos na dya.

Si Pablo sa Atubang kang Konseho

30 Pagkasunod nga adlaw, tungud gani nga gusto kang kumander nga maman-an ang rason kon andut nga ginaakusar si Pablo kang mga Judio, ginpahuksan na kang kadena si Pablo kag nagsugo nga magtiripon ang mga pangulo kang kaparian kag tanan nga katapo kang konseho. Pagkatapos, gindara na si Pablo kag ginpaatubang kananda.

23

1 Ginturuk ka mayad ni Pablo ang mga katapo kang konseho kag nagkuon kananda, "Mga kabugtoan, hasta sa adlaw nga dya nagkabuhi ako nga limpyo ang akun konsensya sa atubang kang Dios." **2** Pagkabati ka dya ni Ananias nga amo ang Pinakamataas nga Pari, nagsugo tana sa mga nagatindug marapit kay Pablo nga tampaun tana sa ba-ba. **3** Dayon nagkuon si Pablo kana, "Tampaun gid ikaw kang Dios! Salimpapaw kaw! Nagapungko ikaw rugyan sa paghusgar kanakun suno sa Kasugoan, pero ginalapas mo man ang Kasugoan paagi sa pagsugo nga tampaun ako!"

⁴ Ang mga tawo nga marapit kay Pablo nagkuon kana, "Ginainsulto mo haw ang Pinakamataas nga Pari kang Dios!"

⁵ Nagsabat si Pablo, "Mga kabugtoan, wara ako kamaan nga tana gali ang Pinakamataas nga Pari, tungud hay ginakuon sa kasulatan, 'Indi ikaw maghambal kang sayud sa manugdumara kang inyo katawhan.'"

⁶ Kar-on, kang makita ni Pablo nga ang iba kananda rugto mga Saduceo kag ang iba mga Fariseo, naghambal tana kang matunog sa konseho, "Mga kabugtoan, Fariseo man ako, ang akun mga kaulangan mga Fariseo. Ginaakusar ako ka dya tungud kang akun paglaum nga ang mga patay mabanhaw!"

⁷ Pagkahambal na ka dya, ang mga Fariseo kag ang mga Saduceo nagbinaisay kag nabahin ang konseho. ⁸ (Tungud hay ang mga Saduceo wara nagapati nga ang mga patay mabanhaw; wara man sanda nagapati nga may anghel ukon ispirito. Pero ang mga Fariseo tana nagapati sa dya nga mga butang.) ⁹ Nagtudo pa gid ang andang pagsinggitanay. Ang iba sa mga manunullo kang Kasugoan sa grupo kang mga Fariseo nagtindug sa pagpamatok nga nagakuon, "Wara kami ti nakita nga sayup sa tawo nga dya; basi kon may ispirito gid man ukon anghel nga nagpakighambal kana!"

¹⁰ Kang ang pagbinaisay nanda tama run gid ka singki, hinadlukan ang kumander nga basi sipadsipadun nanda si Pablo. Gani nagsugo tana sa anang mga suldato nga magpanao kag bul-un si Pablo sa tunga nanda kag dar-un sa kuta.

¹¹ Pagkagabii, nagtindug ang Ginoo sa ingud ni Pablo kag nagkuon, “Pabakuda ang imong baratyagun. Nakapanugid run ikaw nahanungud kanakun rugya sa Jerusalem, kinahanglan nga himoon mo man dya sa Roma.”

Ang Humun nga Pagpatay kay Pablo

¹² Pagkaaga, nagtiripon ang mga Judio kag naghmun kag nagpanaad nga indi sanda magkaun ukon mag-inum hasta nga mapatay nanda si Pablo. ¹³ Sobra sanda sa kap-atan nga nagtiripon sa paghumun. ¹⁴ Dayon, nag-agto sanda sa mga pangulo kung kaparian kag mga kamal-aman kag nagkuon, “Nagpanaad gid kami nga indi magkaun kung bisaan ano hasta nga mapatay namun si Pablo. ¹⁵ Gani kar-on, kamo kag ang konseho, pasugo kamo sa kumander nga idar-un nanda rugya kaninyo si Pablo, sa pagpakuno-kuno nga gusto ninyo usisaun gid ka maid-id kon ano ang anang kaso. Pero sa wara pa tana makaabot rugya patyun run namun tana.”

¹⁶ Pero ang humun nanda nga dya nabatian kung bata kung anang bugto nga bayi. Gani nag-agto tana sa kuta kag ginsugid dya kay Pablo. ¹⁷ Gintawag ni Pablo ang isara sa mga kapitan kag ginkun-an, “Dar-a ang sultirito nga dya sa kumander tungud hay may isugid tana.” ¹⁸ Gani gindara kung kapitan ang sultirito sa kumander kag nagkuon, “Gintawag ako kung priso nga si Pablo kag nagpangabay nga idar-un ko ang sultirito nga dya kanimo hay may isugid tana kanimo.”

¹⁹ Gindapit kang kumander ang sultirito kag gindara nga sandahanun lang kag ginpamangkot, "Ano ang isugid mo nga to kanakun?"

²⁰ Nagsabat ang sultirito, "Nagsugtanay ang mga Judio nga pangabayun nanda kuno ikaw sarum-an nga idar-un si Pablo kag paatubangun sa konseho sa pagpakuno-kuno nga gusto nanda usisaun gid tana ka maid-id. ²¹ Pero indi ikaw magpati kananda tungud hay sobra sanda sa kap-atan nga nagahukmung kag nagahulat sa pagpatay kana. Nagpanaad sanda nga indi gid magkaun ukon mag-inum hasta nga mapatay nanda tana. Kadya handa run sanda kag nagahulat run lang kang imong desisyon."

²² Nagkuon ang kumander, "Indi gid ikaw magpanugid bisan kay sin-o nga ginsugid mo dya kanakun." Pagkatapos, ginpanpanaw na run ang sultirito.

Ginpadara si Pablo kay Gobernador Felix

²³ Dayon, ginpatawag kang kumander ang darwa sa anang mga kapitan kag ginkun-an, "Handa kamo kung 200 ka mga suldado, kag 70 ka manugpangabayo kag 200 ka manugbangkaw, nga magaagto sa Cesarea kar-on sa alas nwebe ti gabii. ²⁴ Handa man kamo kung mga kabayo nga pagasakyen ni Pablo kag ihatud ninyo tana kay Gobernador Felix. Andaman gid ninyo tana." ²⁵ Pagkatapos, nagsulat ang kumander kung amo dyaay:

²⁶ "Halangdun nga Gobernador Felix, ako si Claudio Lisias nagapangumusta kanimo. ²⁷ Ang

tawo nga dya nga akun ginpadara kanimo gindakup kang mga Judio kag patyun run daad nanda. Pero pagkamaan ko nga tana gali sangka Romanhun, nagdara ako kang suldado kag ginluwas tana. ²⁸ Tungud nga gusto ko maman-an kon ano ang akusasyon kang mga Judio kontra kana, gani nga ginpaatubang ko tana sa andang konseho. ²⁹ Naman-an ko nga ang anda lang man gali nga akusasyon napatuhoysa andang kaugalingun nga kasugoan, kag wara tana ti nahimo nga dapat tana patyun ukon prisohon. ³⁰ Kang may nakasugid kanakun nga may humun nga patyun tana, ginpadara ko lagi tana rugyan kanimo. Ginkun-an ko man ang mga nagaakusar kana nga idar-un kanimo ang andang akusasyon batok kana.”

³¹ Gani, gintuman kang mga suldado ang ginmando kananda. Kang gabii nga to gindara nanda si Pablo hasta sa Antipatris. ³² Pagkasunod nga adlaw, ang mga suldado nga nagaparanaw nagbalik sa kuta. Ang mga manugpangabayo ang ginbilin nanda nga magimaw kay Pablo. ³³ Pag-abot nanda sa Cesarea, gintugro nanda ang sulat sa gobernador kag gintugyan nanda si Pablo kana. ³⁴ Pagkabasa kang gobernador kang sulat, ginpamangkot na si Pablo kon taga diin tana nga probinsya. Pagkamaan na nga si Pablo gali taga-Cilicia, ³⁵ nagkuon tana, “Pamatian ko ang imong kaso pag-abot kang mga nagaakusar kanimo.” Pagkatapos nagsugo tana nga ibutang si Pablo sa palasyo ni Herodes kag gwardyahan.

24

Ang Pag-akusar kang mga Judio kay Pablo

¹ Pagkaligad kang lima ka adlaw, nag-abot sa Cesarea ang Pinakamataas nga Pari nga si Ananias imaw kang pira ka mga kamal-aman kag ang abugado nga si Tertulo. Ginsugid nanda kay Gobernador Felix ang andang mga akusasyon batok kay Pablo. ² Kang paatubangun run si Pablo kananda, nag-umpisa si Tertulo sa pagsugid kang andang mga akusasyon, nga nagakuon,

“Halangdun nga Gobernador Felix, tungud kanimo naaguman namun ang kalinung sa malawid nga tinion, kag tungud kang imong maaram nga pagdumara duro nga pagbag-o ang nahimo para sa amun pungsod. ³ Ginakilala namun dya sa tanan nga tion kag sa bisan diin, kag ginapasalamatang gid namun dya kang tuduk sa amun tagipusoon. ⁴ Pero para indi run maawat ang imo tyempo, nagapangabay ako nga sa imong kaalwan pamatiyan mo ang amun bugu nga panaysayun. ⁵ Nasapwan namun nga ang tawo nga dya nagadara kang gamo; tana ang ginaumpisahan kang gamo kag mga Judio sa bisan diin sa kalibutan, kag tana man ang nagapangulo sa sekta nga ginatawag Mga Nazareno. ⁶ Gintinguhaan na man gani nga dagtaan ang amun templo, pero gindakup namun tana. [Hukman run raad namun tana suno sa amun Kasugoan, ⁷ pero nag-abot si kumander Lisias kag ginbuul na kang pirit si Pablo sa amun alima, ⁸ kag nagkuon tana nga mag-agto kanimo

ang mga nagaakusar kana.] Kon usisaun mo tana ikaw mismo ang makamaan nahanungud sa tanan nga butang nga amun ginaakusar kana.”
 9 Pati ang mga Judio nag-entra man sa pag-akusar, kag nagkuon nga matuod gid ang tanan nga dya.

Nagdepensa si Pablo kang anang Kaugalingun sa Atubang ni Gobernador Felix

10 Kang ginsenysasan kang gobernador si Pablo nga maghambal, nagkuon tana,

“Ginakalipay ko ang pagdepensa kang akun kaugalingun sa imo atubang tungud hay naman-an ko nga buhay run ikaw nga hukum sa pungsod nga dya. 11 Kon imo usisaun, masiguro mo nga wara pa sa napulo'g darwa ka adlaw nga nag-abot ako sa Jerusalem agud magsimba. 12 Wara man ako makita nga nagpakibais bisan kay sin-o sa sulud kang templo ukon nagasudyot sa mga tawo agud manggamo sa mga sina-goga ukon bisan diin sa syudad. 13 Indi man gani nanda mapamatud-an kanimo ang andang akusasyon nga ginadara tulad batok kanakun. 14 Pero ginaako ko kanimo nga nagasimba ako sa Dios kang amun mga kaulangan, paagi sa pag-sunod sa Dalan kang Ginoo nga suno kananda sangka sekta. Nagapati man ako sa tanan nga ginakuon sa Kasugoan ni Moises kag sa mga sinulat kang mga propeta. 15 Pareho kananda, nagalaum man ako nga banhawun kang Dios ang tanan nga tawo, matarung man ukon bukun. 16 Gani nagahimurat gid ako nga mangin limpyo

ang akun konsensya sa atubang kang Dios kag sa tawo.

¹⁷ “Pagkaligad kang pira ka tuig nga wara ako sa Jerusalem, nagbalik ako agud magdara kang kwarta nga inugbulig sa akun mga isigka-Judio, kag agud maghalad sa Dios. ¹⁸ Amo ria ang akun ginahimo kang makita nanda ako sa templo, pagkatapos nga nahimo ko ang seremonya parte sa pagpakalimpyo. Kang mga tinion nga to wara ti mga tawo rugto kag wara man ti gamo. ¹⁹ Pero may mga Judio rugto nga halin sa Asia nga amo raad ang dapat mag-atubang kanimo rugya kon may akusasyon gid man sanda batok kanakun. ²⁰ Ukon indi gani, ang mga tawo nga dya mismo ang magsugid kon ano ang akun sala nga andang nausisaan kang mag-atubang ako sa konseho, ²¹ magluwas lang sa sangka bagay nga akun ginsinggit kang mag-atubang ako kananda nga, ‘Ginahukman ako kadya tungud hay nagapati ako nga ang patay mabanhaw.’ ”

²² Kar-on, si Gobernador Felix nga dya, duro ang anang naman-an parte sa Dalan kang Ginoo, gani gintapos na run lang ang paghukum kag nagkuon, “Desisyonal ko ang imong kaso pag-abot ni kumander Lisias.” ²³ Dayon nagmando tana sa kapitan nga pagwardyahan si Pablo, pero taw-an man kang gamay nga kahilwayan, kag tugotan ang anang mga amigo sa pagtugro kag anang mga kinahanglanun.

Nag-atubang si Pablo kanday Felix kag Drusila

²⁴ Pagkaligad kang pira ka adlaw, nag-abot si Gobernador Felix, imaw kang anang asawa

nga si Drusila nga sangka Judio. Ginpatawag ni Felix si Pablo agud mabatian ang panaysayun na ka dya nahanungud sa pagtoo kay Cristo Jesus. ²⁵ Pero kang nagapadayon si Pablo sa paghambal nahanungud sa paghimo kang matarung kag sa pagpugung kang kaugalingun, kag sa paraaboton nga paghukum, hinadlukan si Felix, kag nagkuon kay Pablo, "Husto lang ria anay! Panaw run to. Ipatawag ko lang ikaw garing kon may kahigayonan ako." ²⁶ Nagapaabot-abot man raad si Felix nga itugroan tana ni Pablo kung kwarta, gani masami na dya ginapatawag kag nagapakig-istorya kana.

²⁷ Pagkaligad kang darwa ka tuig, ginbuslan ni Porcio Festo si Felix bilang gobernador. Tungud nga gusto ni Felix nga mahamuut kana ang mga Judio, ginbilin na nga priso gihapon si Pablo.

25

Nagdangup si Pablo sa Emperador

¹ Kar-on, nag-abot si Festo sa probinsya kang Judea. Pagkaligad kang tatlo ka adlaw, nagtukad tana sa Jerusalem halin sa Cesarea. ² Kag rugto ginsugid kana kang mga pangulo kung kaparian kag mga nagapangulo sa mga Judio ang andang akusasyon batok kay Pablo. Ginpangabay nanda kay Festo ³ nga tugroan sanda kung pabor nga paagtonon na si Pablo sa Jerusalem, tungud hay ang plano nanda lambatan tana sa dalan kag patyun. ⁴ Nagsabat si Festo kananda, "Rugto sa Cesarea napriso si Pablo, kag sa indi magbuhay mabalik man ako rugto. ⁵ Gani patawsa lang

ninyo kanakun ang inyong mga pangulo, kag kon may nahimo gid man tana nga sayup, iakusar nanda tana.”

⁶ Kang nakatiner si Festo rugto kang mga walo ukon napulo ka adlaw, nagdulhog tana sa Cesarea. Pagkadason nga adlaw, nagpungko tana sa hukmanan kag nagsugo nga ipaatusbangun si Pablo kana. ⁷ Kang pag-abot ni Pablo ginlibotan tana dayon kang mga Judio nga nagharalin sa Jerusalem kag gin-akusar kag mga mabug-at nga mga akusasyon, nga indi man gani nanda mapamatud-an. ⁸ Naghambal si Pablo sa pagde-pensa kang anang kaugalingun, “Wara ako ti nahimo nga supak sa Kasugoan kag mga Judio ukon sa templo kag bisan sa emperador.”

⁹ Ugaring gusto ni Festo nga mahamuut kana ang mga Judio, gani ginpamangkot na si Pablo, “Gusto mo bala nga mag-agto sa Jerusalem agud rugto usisaun ang imong kaso sa akun atubang?”

¹⁰ Nagsabat si Pablo, “Rugya ako kadya na-gaatubang sa hukmanan kag emperador nga sa diin dapat ako hukman. Wara ako ti nahimo nga sayup sa mga Judio, kag naman-an mo dya mismo. ¹¹ Kon ginlapas ko ang kasugoan kag nakahimo kag bisan ano nga nagakadapat ako nga silotan kag kamatayun, batonon ko ang akun silot. Pero kon wara ti kamatuoran ang andang mga akusasyon kanakun, wara ti bisan sin-o nga makatugyan kanakun sa andang gahum. Magadangup ako sa emperador.”

¹² Pagkatapos nga nagpakighinun-anun si Festo sa anang konseho, nagkuon tana kay Pablo,

“Tungud nagadangup ikaw sa emperador, sa emperador ikaw maagto.”

Nag-atubang si Pablo kanday Agripa kag Bernice

¹³ Pagkaligad kang pira ka adlaw, nag-abot sa Cesarea si Haring Agripa kag si Bernice agud mag-abi-abi kay Festo. ¹⁴ Kang makatiner sanda ka pira ka adlaw rugto, ginsugid ni Festo kay Haring Agripa ang nahanungud sa kaso ni Pablo. Nagkuon tana, “Si Felix may ginbilin rugya nga sangka priso. ¹⁵ Kang rugto ako sa Jerusalem, gin-akusar tana kanakun kang mga pangulo kang kaparian kag kag mga kamalamaman kang mga Judio kag ginpangayo nanda nga sentensyahang tana. ¹⁶ Pero nagkuon ako kananda nga bukun ti kinabatasan kang mga Romanhun ang magsentensya kag sangka tawo nga akusado nga wara pa tana makaatubang sa mga nagaakusar kana kag wara pa mataw-an kag kahigayonan sa pagdepensa kag anang kaugalingun nahanungud sa mga akusasyon kana. ¹⁷ Gani kang magtiringub sanda rugya, wara run ako mag-uyang kag tyempo. Pagkasunod nga adlaw nagpungko lagi ako sa hukmanan kag nagsugo nga tawgun ang tawo nga dya. ¹⁸ Kang magtirindug run ang mga nagaakusar kana, wara man sanda ti akusasyon nga tama ka bug-at bisan isara sa akun gi-napaabot. ¹⁹ Ang anda lang man ginasuayan amo ang nahanungud sa andang kaugalingun nga relihiyon kag nahanungud sa sangka tawo nga ginahingaranan kay Jesus nga napatay pero

suno kay Pablo buhi. ²⁰ Indi ako kamaan kon paano ang pag-usisa kang kaso nga dya, gani ginpamangkot ko si Pablo kon gusto na mag-agto sa Jerusalem agud rugto tana usisaun. ²¹ Pero nagpangabay tana nga hulatun lang nga ang emperador ang magdesisyon parte sa anang kaso. Gani nagsugo ako nga gwardyahan tana hasta nga mapadara ko tana sa emperador.”

²² Nagkuon si Agripa kay Festo, “Gusto ko mismo mabatian ang dya nga tawo.”

Nagsabat si Festo, “Mabatian mo tana sa rum-an.”

²³ Kang masunod nga adlaw, nag-abot si Agripa kag si Bernice nga may bahul nga pagpadungug sa sulud tiriponan, kaimaw kang mga mataas nga mga opisyales kang militar kag kang mga bantog nga tawo sa syudad. Dayon, nagsugo si Festo nga dar-un kag ipaatubangun si Pablo kananda. ²⁴ Pagkatapos nagkuon si Festo, “Haring Agripa, kag kamo tanan nga rugya tulad, amo run dya nga tawo ang ginaakusar kanakun kang tanan nga mga Judio indi lamang rugya sa Cesarea kundi rugto man sa Jerusalem. Nagsing-gitan sanda nga indi tana angay mabuhi. ²⁵ Pero nakita ko nga wara tana ti nahimo nga dapat tana sentensyahan kang kamatayun. Sanglit nga gusto na magdangup sa emperador, nagpamatud ako nga ipadara tana rugto. ²⁶ Ugaring indi ko maman-an ko ano gid ang akun isulat sa emperador nahanungud kana, gani ginapaatubang ko tana rugya kaninyo, ilabi run gid kanimo, Haring Agripa, agud to nga pagkatapos nga maimbistigar natun tana, basi pa lang may isulat

ako. ²⁷ Tungud hay kon kanakun lang, daw indi nagakaangay nga ipadara ko ang sangka priso nga wara ginasugid kon ano gid ang akusasyon batok kana.”

26

Nagdepensa si Pablo sa atubang ni Haring Agripa

¹ Nagkuon si Agripa kay Pablo, “Ginatugotan run ikaw nga maghambal para sa imo kaugalingun.” Dayon ginbayaw ni Pablo ang anang alima kag nag-umpisa ka hambal sa pagdepensa kang anang kaugalingun,

² “Ginakabig ko nga mapalarun ako, Haring Agripa, nga kanimo ako magaatubang kadya nga adlaw sa pagdepensa kang akun kaugalingun nahanungud sa mga akusasyon kang mga Judio kanakun, ³ tungud hay ikaw nakamaan gid kang tanan nga kinabatasan kang mga Judio kag kag mga butang nga ginasuayan nanda pirme. Gani ginapangayo ko nga indi ikaw magkataka sa pagpamati kanakun.

⁴ “Naman-an kang tanan nga mga Judio kon paano ako nagkabuhi halin kang bata pa ako, rugto sa kaugalingun ko nga lugar kag amo man sa Jerusalem. ⁵ Kon gusto nanda magpamatuod, buhay run nanda naman-an nga nagkabuhi ako bilang katapo kang pinakaistriktong sekta kag amun relihiyon nga amo ang Fariseo. ⁶ Kag kadya ginausisa ako tungud nga nagalaum ako nga tumanun kang Dios ang anang ginsaad sa atun mga kaulangan. ⁷ Amo ria nga saad ang

ginapaabot nga maaguman kang napulo'g darwa ka tribo kang Israel sa andang pagsimba sa Dios sa adlaw kag gabii nga hugut sa andang tagipusoon. Kag tungud kang akun paglaum nga dya, Mahal nga Hari, ginaakusar ako kang mga Judio nga dya! ⁸ Andut bala nga indi ninyo mapatihan nga ang Dios makabanhaw kang mga patay?

⁹ “Ako mismo kauna naghuna-huna nga dapat ko himoon ang tanan nga akun masarangan sa pagkontra kay Jesus nga taga-Nazaret. ¹⁰ Kag amo gid ria ang ginhimo ko sa Jerusalem. Gintugroan ako ka awtoridad kang mga pangulo kang kaparian kag ginapapriso ko ang duro nga mga katawhan kang Dios, kag katong sentensyahan sanda kang kamatayun, nagpasugot man ako. ¹¹ Kapira gid ako ka beses mag-agto sa mga sinagoga para silotan sanda; ginapirit ko sanda nga talikdan nanda ang andang pagtoo. Naugut gid ako ka mayad kananda nga bisan sa marayu nga mga lugar ginaagtonan ko sanda kag hingaboton.”

Ginsugid ni Pablo kon Paano tana Nagtoo sa Ginoo

¹² “Sa amo ria nga katuyoan nag-agto ako sa Damasco nga may awtoridad kag sugo halin sa mga pangulo kang mga kaparian. ¹³ Udto-adlaw kato, Halangdun nga Hari, kag nagapanaw ako sa dalan, nakita ko ang kasanag nga naghalin sa langit nga masilaw pa sa adlaw, kag dya nagsanag sa palibot nakun kag sa akun mga kaimaw. ¹⁴ Nagkarahulog kami tanan sa lupa,

kag may nabatian ako nga limug nga naghambal kanakun sa linggwahen nga Hebreo, ‘Saulo, Saulo, andut nga ginahingabot mo gid ako? Ginasakit mo lang ang imo kaugalingun sa ginahimo mo nga pagbato kanakun.’ ¹⁵ Nagsabat ako, ‘Sin-o ikaw, Ginoo?’ Nagkuon ang Ginoo, ‘Ako si Jesus nga amo ang imo ginahingabot. ¹⁶ Kar-on, bangon dyan kag magtindug. Nagpakita ako kanimo sa tuyo nga piliun ikaw nga mag-alagad kanakun kag magpamatuod nahanungud sa mga butang nga nakita mo kanakun kag igapakita pa gid kanimo. ¹⁷ Luwasun ko ikaw sa mga Judio kag sa mga bukun ti Judio nga akun pagapaagtonan kanimo. ¹⁸ Magapanudlo ikaw kananda agud mabuksan ang andang mga painino kag magliso sanda halin sa kadulum paagto sa kasanag, kag halin sa gahum ni Satanas paagto sa Dios, agud to nga makaagum sanda kang kapatawaran sa andang mga sala kag makaimaw sa mga ginpain kang Dios paagi sa andang pagtoo kanakun.’ ”

Ginsugid ni Pablo ang Anang Buruhatan

¹⁹ “Amo gani, Haring Agripa, gintuman ko gid ang paranan-awun nga nakita ko halin sa langit. ²⁰ Nagpanudlo ako una sa Damasco, dason sa Jerusalem, kag sa mga kabanwahanan nga sakup kang Judea kag hasta run sa mga bukun ti Judio, nga dapat sanda maghinulsul kang andang mga sala kag magdangup sa Dios, kag maghimo kang mga butang nga magapakita nga naghinulsul sanda run. ²¹ Sa amo dya nga kabangdanan gindakup ako kang mga Judio kag rugto ako sa

templo, kag gintinguhaan nga patyun. ²² Pero hasta sa adlaw nga dya wara ako pagpabay-i kang Dios. Gani nagatindug ako rugya kadya kag nagahambal kang matuod sa tanan nga klase ka tawo, kubus man ukon dungganun. Ang akun ginahambal amo man ang ginpanagna kato anay kang mga propeta kag ni Moises nga mahanabo ²³ nga ang Cristo kinahanglan nga mag-antos, kag tana ang una nga mabanhaw agud to nga ibantala na ang kasanag nga amo ang kaluwasan sa mga Judio kag amo man sa mga bukun ti Judio.”

²⁴ Samtang nagadepensa pa si Pablo kag anang kaugalingun, nagsinggit si Festo, “Umang ikaw, Pablo! Ang imo sobra nga tinun-an amo ang nagpaumang kanimo!”

²⁵ Pero nagsabat si Pablo, “Bukun ako ti umang, Halangdun nga Festo. Matuod gid ang akun ginahambal, kag husto ang akun paminsarun. ²⁶ Ang akun mga ginakuon naman-an ni Haring Agripa kag makahambal ako kag hayag sa anang atubang. Nasiguro ko gid nga ang tanan nga dya naman-an na tungud hay wara dya natabo sa likum. ²⁷ Haring Agripa, nagapati bala ikaw sa mga gin panghambal kang mga propeta kato anay? Naman-an ko nga nagapati ikaw.”

²⁸ Nagsabat si Agripa kay Pablo, “Abi mo sarang mo ako mahimo nga Cristohanun sa mabugu lang nga tion?”

²⁹ Nagkuon si Pablo, “Sa mabugu ukon malawid man nga tion, ginapangamuyo ko sa Dios nga ikaw kag ang tanan nga nagapamatni kanakun kadya nga adlaw mangin pareho

kanakun, magluwas lang sa mga kadena nga dya nga nagagapos kanakun.”

³⁰ Dayon, nagtindug ang hari, amo man ang gobernador, kag si Bernice, kag ang tanan nga mga tawo rugto. ³¹ Kang makagwa run sanda naghambalanay sanda, “Dya nga tawo wara ti nahimo nga dapat tana sentensyahon kang kamatayun ukon prisohon.” ³² Nagkuon si Agripa kay Festo, “Kon wara raad tana magdangup sa emperador, pwede run daad tana hilwayun.”

27

Ang Pagpanakayun ni Pablo paagto sa Roma

¹ Kang ginpat-ud nga magapanakayun kami paagto sa Italia, gintugyan nanda si Pablo kag ang iba pa gid nga mga priso kay Julio nga sangka kapitan sa batalyon kang suldato Romanhun nga ginatawag Batalyon kang Emperador. ² Nagsakay kami sa sangka barko nga naghulin sa Adramitio nga manuglarga paagto sa mga durongkaan sa probinsya kang Asia, kag naglarga kami. Kaimaw namun si Aristarco nga taga-Macedonia nga naghulin sa Tesalonica. ³ Kang madason nga adlaw nagdungka kami sa Sidon. Mayad gid ang pag-asikaso ni Julio kay Pablo. Gintugotan na dya nga mag-agto sa anang mga amigo agud to nga matugroan kang anang mga kinahanglanun. ⁴ Halin sa Sidon, naglarga kami kag nagpanglihid sa isla kang Cipro, tungud hay pasug-alaw kami sa hangin. ⁵ Nagtabok kami sa dagat nga nagaatubang sa Cilicia kag Panfilia kag nag-abot kami sa Mira nga sakup

kang Licia. ⁶ Rugto sa Mira, ang kapitan kang suldado nakakita kang barko nga naghalin sa Alejandria nga manuglarga paagto sa Italia, kag ginpasaylo na kami sa amo nga barko.

⁷ Makuri ang amun pagpanakayun sa sulud kang pira ka adlaw, kag haroson kami makalam-bot sa Nido. Kag tungud nga pasug-alaw kana-mun ang hangin indi kami makapadayon sa amun pagpanakayun. Ginlubsan namun ang Salmone kag nagpanglihid sa bahin kang Creta nga sa diin lipud kami sa hangin. ⁸ Nabudlayan kami magpanglihid sa Creta hasta nga makaabot kami sa sangka lugar nga ginatawag, "Mayad nga mga Durongkaan", marapit sa banwa kang Lasea.

⁹ Nagbuhay kami rugto hasta nga nag-abot ang tion nga ang pagpanakayun nangin makataragam run gid, tungud hay sa amo man to nga mga inadlaw natapos run ang Adlaw kang Pagpuusa.* Gani ginhambalan sanda ni Pablo, ¹⁰ "Mga amigo, ginapanuruk ko nga makataragam gid ang atun pagpanakayun, indi lamang nga mahalitan ang kargamento kag ang barko kundi nga magakaramatay man kita."

¹¹ Pero ang kapitan kang mga suldado wara magpati kana; sa baylo nagpati dya sa kapitan kag sa tag-iya kang barko. ¹² Kag tungud nga ang lugar nga amun gindungkaan bukun ti mayad nga tineran kang barko kon tagraramig, gani ang kalabanan kananda nagpasugot nga maghalin,

* **27:9** 27:9 Ginahiwat dya sa katapusan kang Setyembre ukon sa umpsa kang Oktobre, nga sa amo nga tion tagbaragyo run kag makataragam ang pagpanakayun

sa tuyo nga basi pa lang makalambot kami sa Fenicia kag rugto magpabilin sa tagraramig. Ang Fenicia nga dya sangka durongkaan sa Creta nga nagaatubang sa bagatnan-kasalpan kag aminhan-kasalpan.

Ang Bagyo sa Bagat

¹³ Nagdupuy-dupuy ang habagat, kag abi kang mga kaimaw namun matuman run nanda ang andang plano nga magpadayon sa pagpalayag. Gani, ginbatak nanda ang angkla kag naglayag nga nagapanglihid sa Creta. ¹⁴ Pero wara magbuhay, naghuyup ang mabaskug nga hangin nga Aminhan nga naghulin sa takas. ¹⁵ Nagsentro gid dya sa barko kag indi run kami makasug-alaw sa hangin, gani nagpabaya run lang kami kag nagpaanod kon diin kami palidun kang hangin. ¹⁶ Nakapalipud kami sa sangka magamay nga isla nga ginatawag Cauda. Ginbatak namun ang boti kang barko, pero nabudlayan gid kami. ¹⁷ Pagkabatak kang boti, ginbarambudan nanda ka kalat ang barko agud nga indi dya magburuglag. Kag tungud nga ginahadlukan sanda nga basi makadiretso ang barko sa manabaw nga lugar marapit sa baybayun kang Sirte, gani ginpapanaog nanda ang layag kag nagpabaya run lang nga palidun ang barko kang hangin. ¹⁸ Nagsige ang waswas kang mabaskug nga bagyo kanamun, gani pagkasunod nga adlaw ginpangtablug nanda sa dagat ang mga kargamento kang barko. ¹⁹ Kang masunod pa gid nga adlaw, ang mga kasangkapan run gid kang barko ang andang ginpangtablug. ²⁰ Sa sulud kang pira

ka adlaw wara namun makita ang adlaw kag ang mga bituon, kag nagsige pa gid ang hagunus kang tama ka baskug nga bagyo, kag naduraan run kami kang paglaum nga makasalbar pa.

²¹ Tungud nga buhay nga wara makakaun ang mga tawo, nagtindug si Pablo sa tunga nanda kag nagkuon, "Mga amigo, daad nagpati kamo kanakun kag wara run lang kita maghalin sa Creta; wara natun raad maagumi ang habus-habus nga dya kag wara ti bisan ano ang nadura.

²² Pero kar-on, ginapangabay ko nga parig-unun ninyo ang inyo baratyagun, tungud hay wara ti bisan isara kaninyo nga mapatay kundi ang barko lamang ang marangga. ²³ Tungud hay kabii nagpakita kanakun ang anghel kang Dios— ang Dios nga nagapanag-iya kanakun kag akun ginaalagad. ²⁴ Nagkuon kanakun ang anghel, 'Indi ikaw magkahadluk Pablo; kinahanglan gid nga mag-atubang ikaw sa emperador, kag tungud nga ang Dios mayad kanimo, salbarun na ang tanan nimo nga mga kaimaw sa pagpanakayun.'

²⁵ Gani, mga amigo, magpakarig-un kamo, tungud hay nagatoo ako sa Dios nga tumanun na kon ano ang anang ginkuong kanakun. ²⁶ Ugaring isampay kita sa sangka isla."

²⁷ Kang ikanapulo'g apat run ka gabii, ginapadpad kami kang hangin sa Dagat kang Adriatiko. Mga tungang-gabii run nagsuspetsa ang mga tripolante nga daw nagaparapit kami sa sangka isla. ²⁸ Gani, naghulog sanda kang lubid nga may pamato sa punta sa pagsukol kang kadalumun, kag nasapwan nanda nga mga tatlo

ka napulo kag pito ka metro ang kadalumun. Sa uruunahan nagsukol ruman sanda, kag nasapwan nanda nga mga darwa ka napulo kag pito ka metro ang kadalumun. ²⁹ Nahadluk sanda nga basi makabunggu kami sa mga bato, gani naghulog sanda kang apat ka angkla sa may ulin kang barko, kag nagpangamuyo nga raad magaga run. ³⁰ Ang mga tripolante nagatinguhua nga magpalagyo halin sa barko, gani ginpapanao ng nanda ang boti sa dagat nga nagpakuno-kuno nga magahulog kang angkla sa prowa. ³¹ Pero nagkuon si Pablo sa kapitan kang mga suldado kag sa mga suldado mismo, “Kon ang mga tawo nga ria maghalin sa barko, indi gid kamo makasalbar.” ³² Gani gin-utod kang mga suldado ang kalat nga nagahigot sa boti kag ginpabay-an run lang nga maanod.

³³ Kang antes magkasanagun, ginkun-an sanda tanan ni Pablo nga magkaun. Nagkuon tana, “Darwa run dya ka semana nga nagahawat-hawat kamo sa paghulat nga magpuut ang bagyo kag wara gid kamo magkaun-kaun kang bisan ano. ³⁴ Gani, nagapangabay ako nga magkaun kamo; kinahanglan ninyo dya agud to nga masalbar kamo, hay wara ti bisan isara kaninyo nga maiwan.” ³⁵ Pagkahambal karia ni Pablo, nagbuul tana kag tinapay kag nagpasalamat sa Dios sa atubang kang tanan, kag ginpihak na dya kag magkaun. ³⁶ Nagrig-un ang baratyagun nanda tanan kag nagkaun sanda. ³⁷ (Darwa ka gatos kag kapitoan kag anum kami tanan sa barko.) ³⁸ Kang mabusog run ang tanan,

ginpangtablug nanda sa dagat ang mga karga
nga trigo agud to nga magmag-an ang barko.

Naguba ang Barko

³⁹ Kang mag-agá run, may nakita sanda nga isla pero wara nanda maman-i kon ano to nga isla. Kag nakita man nanda nga may bukana rugto nga may baybayun. Nagplano sanda nga kon mahimo rugto nanda ipasadsad ang barko.

⁴⁰ Gani ginpang-utod nanda ang mga higot kang mga angkla kag ginbayaan run lang dya sa dagat. Ginpanghubad man nanda ang mga kalat nga nagahigot sa timon. Dayon ginbatak nanda ang layag sa dulong kang barko agud itulod dya kang hangin paabante, kag dayon nagparumbo kami sa binit kang baybay. ⁴¹ Pero nakabunggu ang barko sa daw bungsod nga baras sa idalum kang dagat kag nabara. Nag-ungut sa baras ang dulong na kadya kag indi run makahalin. Ang ulin na tana nagburublag tungud sa kabaskugun kang balud.

⁴² Nagplano ang mga suldato nga pamatyun ang mga priso, tungud hay basi magralangoy sanda kag magparalagyo. ⁴³ Pero ginbunggan sanda kang andang kapitan tungud hay indi na gusto nga maabay si Pablo. Nagsugo ang kapitan nga ang tanan nga mga makamaan maglangoy mag-una ka lumpat kag maglangoy paagto sa binit kang baybay. ⁴⁴ Ang iba tana magpangyabut sa mga tapi ukon sa mga bahin kang barko nga narangga. Gani ang tanan nakadangat sa binit nga wara maiwan.

28

Sa Malta

¹ Kang makatakas run kami nga luwas, naman-an namun nga ang isla nga to ginatawag nga Malta. ² Ang mga tumanduk rugto mayad gid ang andang pagsapupo kanamun. Tungud hay nagaumpisa run ka uran kag maramig, nagdabok sanda kang kalayo, kag gin-abi-abi nanda kami tanan. ³ Nagtipon si Pablo kang mga sanga nga garatong kag kag ginabutang na run dya sa kalayo, may sawa nga naggwa tungud sa kainit, kag nag-ungut sa anang alima. ⁴ Kang makita kang mga tumanduk ang sawa nga nagakabit-kabit sa alima ni Pablo, nagmunohay sanda, “Manugpatay gid man ang tawo nga dya. Matuod nga nakasalbar tana sa andang inagyan nga habus-habus sa dagat, pero kadya tana wara run gid tana ti swerte nga makasalbar!” ⁵ Pero ginwaslik lang ni Pablo ang sawa sa kalayo kag wara gid tana maiwan. ⁶ Ginapaabot kang mga tawo nga magparamanug tana ukon indi gani hinali lang nga matumba tana nga patay. Pero kang buhay run ang anda nga hulat kag wara man angud ti may natabo kay Pablo, nagbaylo ang andang paminsarun, kag nagkuon, “Dios tana.”

⁷ Kar-on, marapit sa lugar nga to ang kalapadan nga ginapanag-iyahan kang manugdumara kang isla nga ginahingaranan kay Publio. Ginbaton na kami sa anang balay kag gin-abi-abi gid ka mayad sa sulud kang tatlo ka adlaw. ⁸ Nataboan man nga ang tatay ni Publio

nagamasakit; ginahilanat dya kag ginadisenteria. Gin-agtonan tana ni Pablo kag ginpangamuyoan, dayon gintungtong na ang anang alima sa nagamasakit kag gin-ayad dya. ⁹ Tungud kang natabo nga dya, ang iba nga mga tawo sa isla nga nagamarasakit nag-aragto man kay Pablo kag gin-ayad man sanda. ¹⁰ Duro nga mga regalo ang andang gintugro kanamun, kag kung manughalin run kami, ginhatus pa gid nanda sa barko ang amun mga kinahanglanun.

Ang Pagpanakayun Paagto sa Roma

¹¹ Pagkaligad kang tatlo ka bulan, nagpalayag kami nga nagasakay sa sangka barko nga napalipud rugto kung tagraramig. Ang barko nga dya naghalin sa Alejandria kag ginatawag nga Kapid nga Dios. ¹² Nagdungka kami sa Siracusa, kag nagtiner rugto kung tatlo ka adlaw. ¹³ Halin rugto nagpanakayun ruman kami hasta nga nakadangat sa Regio. Pagkadason nga adlaw naghuyup ang habagat gani naghalin ruman kami kag sa sulud kang darwa ka adlaw nakadangat kami sa Puteoli. ¹⁴ Rugto may nakita kami nga mga isigka-tumuluo. Ginalgada nanda kami nga magtiner kananda kung sangka semana. Amo to kag nakaabot kami sa Roma. ¹⁵ Pagkabati kung mga isigka-tumuluo rugto nga nagaabot kami, nagpanaw sanda kag gin-alaw-alaw nanda kami sa Foro ni Apio kag sa Tres Tabernas. Pagkakita ni Pablo kananda, nagpasalamat tana sa Dios kag nagrig-un ang anang baratyagun.

Sa Roma

¹⁶ Pag-abot namun sa Roma, gintugotan si Pablo nga mag-istar sa sangka balay nga isaranhanun lang, kaimaw kang sangka suldado nga nagagwardya kana.

¹⁷ Pagkatapos kang tatlo ka adlaw, ginpatawag ni Pablo ang mga pangulo kang mga Judio sa Roma. Kang magtiringub run sanda, nagkuon tana kananda, "Mga kabugtoan, bisan pa nga wara ako ti may ginhimo nga sayud kontra sa atun mga isigka-Judio ukon nakalapas kang mga kinabatasan kang atun mga kaulangan, gindakup ako sa Jerusalem kag gintugyan nga sangka priso sa mga Romanhun. ¹⁸ Kang mausisa run nanda ako, gusto raad kang mga Romanhun nga buy-an nanda ako tungud hay wara man sanda ti may nakita nga kabangdanan agud nga sentensyahan ako kang kamatayun. ¹⁹ Pero wara magpasugot ang mga Judio, gani napiritan run lang ako nga magdangup sa emperador, bisan pa nga wara ako ti akusasyon batok sa akun mga isigka-Judio. ²⁰ Amo dya ang rason kon andut nga ginpatawag ko kamo kag magpakighambal kaninyo. Nakadenahan ako kadya tungud sa ginalauman natun nga mga Israelenhun."

²¹ Nagsabat sanda kana, "Wara kami ti nabaton nga mga sulat halin sa Judea parte kanimo kag ang atun mga isigka-Judio nga nag-aragto rugya wara man ti ginbalita ukon ginpanugid nga sayud parte kanimo. ²² Pero gusto man namun mabatian kon ano ang imo mahambal, hay naman-an namun nga ang sekta nga dya ginapakalain kang mga tawo bisan diin."

²³ Gani nagtalana sanda kang adlaw nga mag-pakigkita kay Pablo. Pag-abot kang adlaw nga to, duro sanda nga nag-aragto sa balay nga anang ginaistarhan. Halin sa aga hasta sa gabii ginpaathag na kag ginsaysay kananda ang nahanungud sa pagginahum kang Dios, kag paagi sa Kasugoan ni Moises kag sa mga sinulat kang mga propeta gintinguhaan na nga papatihun sanda nahanungud kay Jesus. ²⁴ Ang iba nagpati sa anang ginpanghambal, pero ang iba tana wara gid. ²⁵ Tungud nga indi sanda maghirisugot, nagparauli run lang sanda, pagkatapos nga mahambal ni Pablo ang katapanan nga purulongon nga dya, "Husto gid man ang Balaan nga Ispirito sa paghambal sa inyo mga kaulangan kato anay paagi kay Propeta Isaias:

²⁶ 'agto ikaw sa mga tawo nga dya kag kun-an
mo sanda,
Magsagad man kamo ka pamati, indi man angud
kamo makahangup,
kag magsagad man kamo ka turuk, indi man
angud kamo makakita.
²⁷ Tungud hay mga maawut ti ulo ang mga tawo
nga dya,
kag ginapalapos lang nanda sa pihak nga talinga
ang anda nabatian
kag ginpirung nanda ang anda mga mata.
Kon wara nanda dya ginhimo, kundi nga
makakita raad sanda,
kag makabati,
kag makahangup,
kag magdangup daad sanda kanakun
kag aydun ko sanda.' "

²⁸ Dayon, nagkuon pa gid si Pablo kananda, "Dapat ninyo maman-an nga ginapamaan run sa mga bukun ti Judio ang nahanungud sa kaluwasan nga dya nga naghalin sa Dios, kag magapamati sanda ka dya."

[²⁹ Pagkatapos hambal ni Pablo ka dya, nag-urolì ang mga Judio nga masingki ang andang pagbarangigay.]

³⁰ Sa sulud kang darwa ka tuig nag-istar si Pablo sa balay nga ana ginaarkilahan, kag ginabaton na ang tanan nga nagaaragto kana.

³¹ Ginawali na ang nahanungud sa pagginahum kang Dios, kag ginapanudlo na man ang nahanungud kay Ginoong Jesu-Cristo nga may kaisug kag wara ti nagasablag kana.

**Kinaray-a NT
Kinaray-a: Kinaray-a NT New Testament**

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kinaray-a

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022
39f1fe1a-35ce-5501-a182-568b5cba3b44